

Helsinki Poetry Connection

Lava-antologia

Helsinki Poetry Connection

Lava-antologia

TOIMITTANEET JUHO NIEMINEN, AURA NURMI JA KASPER SALONEN

P
O
E
S
I
A

Osuuskunta Poesia • Helsinki

© Kirjoittajat
Kannen suunnittelu: Janne Kuisma
Taitto: Mikko Branders

ISBN 978-952-5954-83-8
ISBN 978-952-5954-84-5 (pdf)

Painopaikka: Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi 2013

Sisällysluettelo

TOIMITUKSEN ALKUSANAT	7
-----------------------	---

Johdanto: Kolme puheenvuoroa lavarunoudesta

KASPER SALONEN	THE MIC AS KALEIDOSCOPE: FOUR YEARS OF POETRY WITHOUT BORDERS	11
TEEMU MANNINEN	RUNOUDEN ESITTÄMISEN LYHYT HISTORIA	13
JUHO NIEMINEN	RUNOUDEN KANSANNOUSU	15

Lavarunoutta ja Spoken Wordiä: Kollektiivin aktiivit esittäytyvät

JARKKO JOKINEN	21	JUHO	27	SUVI VALKONEN	31	DXXXA D	37	AURA NURMI	42	PUTTE HEIMONEN	46
ERKKA MYKKÄNEN	49	RIIKKA HEINONEN	52	JUSSI WAHLGREN	57	TEEMU MANNINEN	62	HEIKKI KERÄTÄR	68	SAMPO SIHVOLA	73
JUHO NIEMINEN	75	HARRI HERTELL	80	KASPER SALONEN	84	LASSE HAUERWAAS	92				

Illan runoilijavieraat

EIRÍKUR ÖRN NORDDAHL	99	FS	102	KATI NEUVONEN	108	JUHA RAUTIO	112	ESA MÄKIJÄRVI	116
J. K. IHALAINEN	120	RISTO K. JÄRVINEN	123	OLLI-PEKKA UUSITALO	127	HEIKKI JALAVA	132	TUUKKA TERHO	136
SINIKKA VUOLA	142	TUUKKA HÄMÄLÄINEN	148	JUKKA VIKILÄ	151				

Musiikkia & Rappiä: Kollektiivin klubeilla esiintyneitä artisteja

MATINPOIKA	161	RAUHATÄTI	165	NIKO JYLHÄ	167	SHAKA	171	ELINA SALO	178	J RISKIT	184
------------	-----	-----------	-----	------------	-----	-------	-----	------------	-----	----------	-----

Open Mic: Lava on avoin!

AURA NURMI		189
ERKKA MYKKÄNEN	ÄSKEN, NYT JA - MITÄS SIT?	191

MIA-MARIA YLÖSTALO **195** JUKKA EERIKÄINEN **198** TOMI KILJUNEN **201** ILKKA HAUTALA **205**
JUSSI-PEKKA (JIIPEE) UUSITALO **206** NALLE ELMGREN **210** EINARI PAAKKANEN **212** MARLENA B **215**
JUHANA HENRIKKI HARJU **216** PENTTI KOSKELO **217** VIOLA JOEL **218** OSSI PALONEVA **220** JENNI QUU **222**
HENRI HIRVENOJA **223** TIMO KOPOMAA **226** VEERA AALTO **228** JORMA VAKKURI **230** SAARA KAHRA **232**
HARRI HEMMINKI **235**

Jälkisanat

JUHO NIEMINEN	LAVAMANIFESTI: KOKEELLISUUTTA VAI TÖRMÄYSKOKEITA	241
HARRI HERTTELL	ELÄMÄNI TÄRKEIN TAPAHTUMA	244

Toimituksen alkusanat

Tämä antologia on syntynyt kasvavasta tarpeesta dokumentoida ja esitellä kollektiivimme osallisuutta Suomen vilkkaaseen lavarunous-kulttuuriin. Neljän vuoden olemassaolonsa aikana Helsinki Poetry Connection on toteuttanut yli 200 tapahtumaa. Niissä on nähty sekä kotimaisia että kansainvälisesti tunnettuja runoilijoita, räppäreitä ja muusikoita. Viimeistään illan lopuksi yleisölle on aina tarjottu tilaisuus esittää omia tekstejään genrestä riippumatta, ja tätä avoimen mikrofonin käytäntöä pidetäänkin usein runoiltojen tietynlaisena kiintopisteenä. Lavalla on nähty hämmästyttävä skaala erilaisia tyylejä ja taituruutta, josta tähän kirjaan on koottu suuntaa antava katsaus.

Tähän mennessä Helsinki Poetry Connectionin tapahtumista kaksi on vakiinnuttanut asemansa – monipuolinen ja suosittu **Poetry Jam**-klubi Kalliossa sekä lavarunoilijoiden töölöläinen kaikupohja **Kiiski Open Mic**. Avoimeen mikrofoniiin tarttujia ja heitä kuuntelemaan tulleita runopäitä on nähty vuosien saatossa valtavasti – ravintoloissa, festivaaleilla, puistoissa ja jopa saunan lauteilla.

Perinteisesti vain paperille painettua runoutta on voinut nimittää kirjallisuudeksi. Poesian edellinen kokoelmateos *Vastakaanon* (2011) muistutti, että nykyään runoutta julkaistaan myös digitaalisesti blogeissa, verkkolehdistä ja e-kirjoina. Live-esitykset ovat kirjallisuuden kolmas, rinnakkainen olomuoto. Helsinki Poetry Connection on aikaisemmin julkaissut *Poetry Jam* -runolevyn, mutta kirjan konkreettinen ja klassinen formaatti tuntuu luontevalta, kun lavarunouden ilmiötä halutaan tarkastella lähempää. Lavatapahtumien koko tunnelmaa on tietenkin mahdotonta vangita paperille, mutta tämä teos on myöskin kutsu mukaan toimintaan. Runouden kolmannen olomuodon elinehto on sitä toteuttava ja ylläpitävä runouden harrastajien suuryhteisö, joka koostuu kaikista, jotka ovat valmiita todistamaan, mitä sanataide heille merkitsee.

Siispä ennen kaikkea olemme tässä kirjassa halunneet ylpeinä esitellä sitä intensiivisyyttä, avoimuutta ja monimuotoisuutta, josta on tullut Helsinki Poetry Connectionin tärkeimpiä ohjenuoria ja jonka voimin haluamme kannustaa kaikkia tätäkin kirjaa lukevia ihmisiä osallistu-

maan elävään kulttuuriin ja nostamaan äänensä kuuluviin. Lavalle astumiseen tai jopa runotapahtuman järjestämiseen tarvitaan vain näkemystä, intoa ja yhteisöllisyyttä: sanalla sanoen *dägää*.

Jokainen tässä teoksessa mukana oleva kirjoittaja on esiintynyt myös livenä jossakin HPC:n monista tapahtumista. Kirjaan on otettu mukaan lavarunouden ilmiötä käsitteleviä esseitä sekä asiantuntijoilta että omia kokemuksiaan avaavilta runouden ystäviltä. Runoja ja sanoituksia pyydettiin pitkää uraa tehneiltä ja vasta ensimmäisiä tekstejään tuottaneilta kirjoittajilta, ja kaikilta siltä väliltä.

Toimituskunta haluaa kiittää kaikkia kirjan tekemiseen osallistuneita sekä erityisesti Helsingin kulttuurikeskusta ja Nuoren Voiman Liittoa pitkäaikaisesta ja konkreettisesta tuesta; Café Mascotin ja Vastarrannan Kiiskan henkilökuntaa saumattomasta yhteistyöstä; kaikkia käyttämiämme graafikoita ja valokuvaajia rautaisesta ammattitaidosta; sekä tietenkin *teitä*, lukijoita ja kuulijoita ja lausujia, joille tämä kirja on omistettu.

Juho Nieminen
Aura Nurmi
Kasper Salonen

Johdanto

KOLME PUHEENVUOROA
LAVARUNOUESTA

The Mic as Kaleidoscope: four years of poetry without borders

A microphone is a tool that amplifies expression. It helps both listener and performer to better hear what is being directly communicated in a live environment: the recipient is transfixed by it in space and time, while the person holding this precious but surprisingly durable instrument becomes powerfully aware of the magnitude of their message. Poetry exists all around us in myriad forms – from the collections and anthologies lining the shelves of bookshops to the *objets trouvés* of newspaper layout text art or the sprawling interactive poems found online – but on the stage (both proverbially and literally) it gains an element of sustained immediacy that is unattainable in any other setting.

The sounds transmitted through a microphone exist for mere milliseconds, and the meanings of those sounds linger in the listener's mind for only moments: it is the emotional, aesthetic experience itself that is ingrained, that never truly fades. This doesn't mean that everything uttered into this device is irretrievably imbued with some kind of artificial gravitas – whether it is somber meaningfulness, lighthearted absurdity bordering on standup or something in between that the performer wants to communicate, it's purely through their own output and attitude that they can hope to achieve that in their performance. Nevertheless, the microphone creates a context, for verbal expression especially, that equalizes through unity: everyone present is in the same boat, listening to the same ocean,

Kasper Salonen (b. 1987) IS A BILINGUAL POET AND TRANSLATOR FROM HELSINKI. IN 2012 HE EARNED HIS BA IN ENGLISH PHILOLOGY, AND HE HAS BEEN HAPPILY GLUED TO THE HELSINKI POETRY CONNECTION SINCE 2010. SALONEN WRITES IN BOTH ENGLISH AND FINNISH, AND PERFORMS SPOKEN WORD POETRY IN THE FORMER.

each with their own individual faculties and tastes. An **open mic** night would not be possible without the existence of such a context, but it would also be impossible without openness. And it is *openness* above all that defines the mission of the Helsinki Poetry Connection.

It is hopefully apparent by now that I am speaking from experience, and there's a short anecdote I'd like to impart by way of describing what poetry has come to mean to me in the last couple of years. I was responsible for hosting the *HPC Goes Puisto* open air poetry club in various parks in Helsinki in 2011 and 2012. A number of our active members were also present at each event and together we hauled our equipment to each location, scouted out our outdoor "stage" and assembled our proud white tent as only enthusiastic poets can. The turnout was great each time, despite my own initial misgivings: but time and again I have seen it proven that when given the chance, like-minded people will flock to wherever their interests are best represented.

It has to be mentioned that in the end not one of the *Goes Puisto* events of the summer of 2012 featured a working microphone. Our champion cordless Transactive amplifier, which HPC founder **Harri Hertell** had been using in his own live poetry performances for years, could no longer keep up with our group's tireless expansion. But people huddled in close to hear the unplugged open mic'ers, and raised their voices

es to be heard when performing themselves: openness and passion ruled the day, despite a bout of rain at Tähtitorninmäki and an uncharacteristically stormy June afternoon in Karhupuisto, when our aforementioned party tent gave a performance of its own by soaring across the park like a gigantic drunken swan.

The point I'm trying to make is that the real microphone, the real amplifier of expression, is the strength and the fire that comes from a dedicated, open and challenging environment where boundaries and limitations are forgotten or harnessed, where a single purpose and a shared hunger drive the thoughts and actions of many. That is what the Helsinki Poetry Connection has aspired to from its very inception in late 2008, and what it will continue to provide in ever more innovative forms for years to come.

Any group or collective or family worth its salt is composed of people with common goals and unique individual features. It is the task of the community to welcome these features and to embrace the impact that heterogeneity and creativity can have on everyone involved. One reason why I'm writing this in English is that it's the second of my two mother tongues, and the first language I ever read or wrote poetry in. An-

other reason, and the most important, is in the realization that true heterogeneity and real unification comes from multiculturalism. In the two years that I've been active in the HPC, I've heard poetry performed in Finnish, English, Estonian, Swedish, Spanish, French (hats off to **Julien!**), Icelandic, Hungarian and Japanese, just to mention the ones I can recall. There is an amazing spectrum of voices to be found in the world, even in Helsinki, all talking about the things that puzzle us, worry us, challenge us and uplift us. I want to make it clear on behalf of the Helsinki Poetry Connection that whatever your mode, style, language or background, we want to hear what you have to say because you are reading this, because you see yourself in what I'm describing. That weird gut feeling that is a mixture of joy, uncertainty, empowerment and warmth is what members of the HPC have come to call *däggä*: a nonsensical faux-Finnish neologism coined by **M.A. Numminen**, one of Finland's greatest emissaries of creative activism, now used by the new generation to express the thrill and the fun and the fire that is at the very center of stage poetry.

Bottom line is, we're here for you, and because of you. Let's keep this crazy kaleidoscope of voices spinning together!

Runouden esittämisen lyhyt historia

”Esittävästä runoudesta” puhutaan nykyään ikään kuin olisi jotenkin uusi asia, että runoja lausutaan yleisölle ääneen. Kirjallisuushistoriaa tuntevalle kyse ei ole kuitenkaan innovaatiosta vaan paluusta runouden omimpaan olemassaolon tapaan: kautta historian runous on ensisijaisesti ollut suullisesti esitettyä sanataidetta.

Roomalaisille ja kreikkalaisille runous oli kaunopuheisuutta, joka liikkutti tunteita, opetti, kaitsi ja viihdytti. Eepoksia, lyriikoita, dityrambeja, oodeja ja epigrammeja deklamoitiin theatrumin lavalta eikä suinkaan luettu yksin hiljaa atriumissa. Antiikin kirjailijat eivät edes merkinneet kääroihinsä pilkkuja tai pisteitä, koska heille kirjallisuus oli ennen kaikkea suullista, ja siksi kirjoitustasusta ei juuri tarvinnut huolehtia.

Keskiajalla ranskalaiset trubaduurit ja truveerit, saksalaiset minnelaulajat ja muut pelimannit jatkoivat suullisen esittämisen perinnettä. Renessanssihoveissa ja -teattereissa runoutta lausuttiin ja laulettiin erikoisille seurueille ja yleisöille, jotka vaativat musikanteiltaan tarttuvaa säkeitä, sattuvia sointuja ja rohkeita riimejä.

Esiintyvien esi-isiemme taidot olivat eittämättömiä: 1100-luvulla eläneen **Arnaut Danielin** sanottiin osaavan jäljitellä äänneilään linnunlaulua. Kyse ei kuitenkaan ollut pelkästä viihteestä: samalla vuosisadalla kukoistaneen **Marcabrun** hellittämättömästi valtaapitäviä kritisoinet säkeet veivät hänet lopulta teloittajan pölkylle.

Renessanssi synnytti nykyaikaisen eurooppalaisen teatterin, ja draama oli tuolloin suurimmalta osin runoutta. Lontoon Globen ja muiden kuuluisten näyttämöiden la-

vat olivatkin **Shakespeareineen** ja **Lope de la Vegoineen** runouden ääneen esittämisen kulta-aikaa. **Jean Racinen** (1639–1699) säkeitä lausutaan yhä Ranskassa ääneen, sillä muuten niiden klassista kauneutta ei voi tavoittaa.

Tieteellisen maailmankuvan kehittyminen 1700-luvulla ei katkaissut runouden kukoistusta. Aikakauden ilmapiiri yllytti vikkelään sanailuun; olihan se kulttuurikahviloiden, salonkien ja silosäkeisten ajan-kohtaissutkausten vuosisata. Esimerkiksi **Alexander Popesta** (1688–1744) kerrotaan, että hän syntyi sukkelia jambeja lausuen. Niitä hän viljeli sohien sattuvasti suuntaan jos toiseen niin aatelisten päivällispöydissä kuin pubeissa tuoppien äärellä.

1800-luvulla syntyi varsinainen kirjailijan ammatti, ja sitä myötä kirjailijalle ominaiset ammatilliset esiintymistavat: ensin yksityiset, sitten julkiset luento- ja lukutalaisuudet vakiintuivat merkittäviksi tapahtumiksi, joiden pohjalta kehittyivät nykyiset lausuntatilaisuudet. Vaikka eurooppalaiset, ko. vuosisadan alun romantikot esittivät vielä runojaan toisilleen useammin kotibileissään kuin julkisilla foorumeilla, jo amerikkalaiset **Walt Whitman** (1819–1892) ja **Ralph Waldo Emerson** (1803–1882) osoittivat esiintymisinnovaatioillaan, että vapaata mittaa ja vapaata ajattelua yhdistelemällä sai yleisön kuin yleisön haltioihinsa.

Lausunta sai uusia mausteita 1900-luvun alun avantgardeliikkeiltä. Ne saivat alkunsa (vain hieman liioitellen ja historiaa vääristellen) runoklubeilta, joilla keksittiin, että runouskin voisi olla yhtä abstraktia kuin kubistinen kuvataide. Syntyi äänirunous, jonka varhaisia guruja olivat

Hugo Ball (1886–1927) ja **Kurt Schwitters** (1887–1948). Jälkimmäisen magnum opus *Ursonate* on sonaattimuotoon sävelletty, abstrakteista tavuista ja nonsense-sanoista koostuva teos, jonka esittämiseen menee palttiarallaa tunti.

Avantgardistien lisäksi 1900-luvulla muotoansa hakevan esittävän runouden pioneereista merkittävimpiä oli amerikkalainen **Vachel Lindsay** (1879–1931), vaikkakin hänet on syyttä unohdettu. Elinaikanaan Lindsay oli Amerikan tunnetuimpia, ellei tunnetuin ja suosituin runoilija, joka tuli kirjaimellisesti keksineeksi runokiertueen käsitteen: Lindsay kiersi Yhdysvaltoja kävellen ja kauppasi samalla runojaan ruuan tai majapaikan vastineeksi. Hänen lausuntatilaisuutensa olivat maankuuluja. Lindsay muun muassa jäljitteli rumpujen ja soitinten ääniä, toisin sanoen ”beatboksasi” New Orleans -jazzin hengessä.

Pari vuosikymmentä myöhemmin rentturunoilijoiden perikuvan **Dylan Thomasin** (1914–1953) luentokierteet Yhdysvalloissa popularisoivat runonlausuntatilaisuudet aivan uudella tavalla. Hänen esityönsä pohjalta beat-liike jalosti oman juopottelun, jazzin, huumeiden ja runouden henkevän yhdistelmänsä San Franciscon kahviloissa, taidegallerioissa ja kirjakaupoissa. **Allen Ginsbergin** (1926–1997) *Huuto*-runoelman skandaalinkäryinen kanta-esitys vuonna 1955 kiteytti kuvan siitä, millaista esitetty runous voisi nykyaikana olla: seksikästä ja älykästä undergroundia.

Samalla kun moderni käsitys runonlausunnasta sai muotonsa 1950-luvulla, alkoi tuolloin myös runouden hajaantuminen lukuisille nykyisille poluilleen: avantgardistien äänirunous ujuttautui osaksi taidemaailman verkostoja, beat-runous ui hippien ja underground-kulttuurin vastavirtaan ja perinteinen luento-lausunta korkeakirjallisen akateemisen kulttuurin pirtaan. New Yorkin intellektuelli taideskene happenin-

geineen ja performanssitaiteineen kykeni 60-luvulla luomaan eräänlaista hybridiä näistä kaikista kolmesta niin kutsutun New Yorkin koulukunnan toimesta. Koulukuntaan kuuluivat muun muassa **John Ashbery**, **Kenneth Koch**, **James Schuyler**, **Frank O’Hara** ja **Ted Berrigan**.

Samaan aikaan afrikkalais-amerikkalaisen vastakulttuurin parissa syntyi toisenlainen sanan ja äänen yhdistelmä. Esiintyjät ja muusikot kuten **Gil Scott-Heron** (1949–2011) ja **The Last Poets** alkoivat ”puhua” poliittisia biisiensä välissä, keskellä ja päälle: syntyi spoken word, räpin edeltäjä ja sukulinainen.

Kaiken kansan harrastusta runojen esittämisestä tuli 1980- ja 1990-luvuilla, kun coffee house -hipit ympäri maailmaa valtasivat paikallisten kahviloiden ja juottoloiden pikkulavat ja alkoivat järjestää omaehtoisia klubeja, joissa soitettiin, lausuttiin ja performoitiin milloin mitään. Esimerkiksi chicalainen **Marc Smith** keksi 1984 järjestää runonlausujille leikkimielisiä kilpailuja, ja näin syntyi slam-runous. 60-luvun spoken word soljui samalla hip hop -kulttuuriin Native Tongues -liikkeineen ja yhdessä nämä kaikki vaikuttivat Yhdysvaltain itärannikolla nykyaikaisten open mic -iltojen syntyyn.

Viimein 90-luvulla myös suomalaiset runoilijat keksivät, että runoiltoja voi järjestää itsekseenkin, ilmaiseksi, ja että runojen kuunteleminen tai esittäminen voi olla hauskaa tai että ainakaan sen ei tarvitse olla yhtä tylsää kuin papin kuunteleminen kirkossa just ennen joululomaa tai kun pitäis ihan pakosta lukea tenttiin **Bogdanor & Butler** 1983: *Democracy and elections. Electoral systems and their political consequences*. Nuoren Voiman Liitto, Nihil Interit, Varsinais-Suomen Runoviikko, Helsinki Poetry Connection: Suomi on tänä päivänä täynnä jengiiä, joka järkkäilee ja puuhailee, jotta teikäläiset pääsis ääneen niin kuin antiikin roomalaiset konsanaan. Mikki on auki, lava vapaa. Lausukaa.

Runouden kansannousu

En edes osaa kuvitella kuinka työlästä runotapahtuman järjestäminen mahtoi olla vielä joskus 80-luvulla. Miten tiedottaa ja houkutella yleisöä? Miten ja missä järjestää suunnittelukokouksia? Kuinka saada yhteys runoilijoihin? Pitäisikö etsiä puhelinluettelosta vai soitella kustantamoihin? Ja miten tavoittaa uusia tyyppejä? Oisko hyvä idea jakaa kadulla vaikka flajjereita?

Ennen sähköpostilistojen ja Facebookin aikakautta pienenkin tapahtuman järjestäminen on käytännössä vaatinut jonkinlaisen valmiin organisaation. Tehtävään on kyennyt ehkä Nuoren Voiman Liiton kaltainen järjestö, jolla on omat tilat ja säännöllisesti kokoontuva hallitus – sekä kaikki tarvittavat runoilijoiden yhteystiedot pienessä kultaisessa vihkossa. Oma lehtikin on ollut avuksi, jotta ei ole tarvinnut maksaa ilmoituksista turhia. Kiinteät jäsenet ja valmis lukijakunta ovat takaamassa, että sana tavoittaa aiheesta kiinnostuneet ja joku heistä ehkä saapui paikalle.

Tänään riittää, että järjestäjät kotoa käsin, eri puolilta kaupunkia sopivat yksityiskohdista netissä, lähettävät viestin runoilijoille ”pääsisitkö?” – ja sitten mainostavat tapahtumaa parilla sähköpostilistalla ja erikseen Facebookiin perustelulla sivulla. Jos yhteispeli toimii, koko projekti vaatii murto-osan siitä työmäärästä kuin vielä parikymmentä vuotta sitten. Tapahtumakutsu tavoittaa tuhat ihmistä helposti.

(Tietenkin yksi asia on pysynyt ennallaan: jonkun täytyy kantaa vastuu ja toimia puuhamaan vartijana. Mutta siitä asiasta osaisi varmaan paremmin kertoa Harri.

Juho Nieminen

Minä keskityn nyt vain siihen puoleen mikä on helpottunut.)

Kun kuulin uutisissa Tunisian ja Egyptin mielenosoituksesta, tunnistin muutamia yhtäläisyyksiä. Suuri joukko ihmisiä oli saatu liikkeelle muutamassa tunnissa, tekstiviestien ja Facebookin avulla. Muutokselle oli kysyntää aiemminkin, mutta aiemmin virallinen kurinpitokoneisto oli selkeässä etulyöntisemassa.

Vanhoista saksalaisista poliisisarjoista voi nähdä kuinka poliisiradio löytyi vain poliisiautoista. Nykyään myös siviilit voivat tavoittaa toisensa lennosta. Kiinteät ja jähmeät organisaatiomuodot (kuten diktaattuurit) reagoivat nykyään liian hitaasti verrattuna kansaan. Netissä ja kännykkäverkoissa leviää liikaa informaatiota, jotta sitä kukaan ehtisi valvomaan.

Suomi on tunnetusti aina ollut pöytälaatikkorunouden luvattu maa, mutta moni asia on muuttunut. Netissä ja livelavoilla ihmiset astuvat rohkeasti ulos vetolaatikoistaan. Helsinki Poetry Connectionin open mic -sessioissa on vierailut järjestön lyhyen historian aikana jo kolmatta sataa runoilevaa ensikertalaista.

Asiani ei ole kehuskella, että taustalla on paljon yksilöllistä omistautumista, intohimoa ja osaamista, vaikka sekini on totta. Varmaan isoin yksittäinen syy klubien menestykselle on kuitenkin se, että viesti kulkee nykyään niin pirun nopeasti. Voimme vain toivoa, että tätäkään vallankumousta ei tyrehdytetä vaan ilmiön laajentuminen vain jatkuu ja mukaan tulee uusia naamoja ja uusia ääniä.

En myöskään puhu nyt vain HPC:stä. Monilla paikkakunnilla on tapahtunut vastaavanlaista järjestäytymistä jo 90-luvulta alkaen. Myös yksityisillä kirjoittajaryhmillä ja yliopistojen opiskelijajärjestöillä on omat sähköpostilistansa ja foruminsa. Keskustelu ei enää edellytä samanaikaista fyysistä läsnäoloa kabinetissa. Yksi voi heittää idean sähköiseen avaruuteen kellumaan, ja muut vastaavat siihen kunhan ehtivät. Samanhenkiset ihmiset tavoittavat helpommin toisensa.

Runous on ottanut suosiossa kiinni musiikkia ja teatteritaiteita, koska se on ehkä kaikista helpoimmin mobilisoitavissa. Ru-

nous ei vaadi raskasta kalustoa, kulisseeja tai koko orkesterin läsnäoloa. Runous ei edellytä sähköjä tai virittämistä. Se on nopeimmin jalkautuva laji aikana, joka ihannoi nopeutta ja reagoimista hetkeen. Runoilijoilla ei myöskään ole sponsorisopimuksia, jotka estäisivät heitä sanomasta, mitä he ajattelevat. Runoilijan elämä on köyhää, mutta vapaampaa. Rupiset riimit eivät paljon hartioilla paina, eikä paperikaan maksa liikoja.

Jos puuttuu kynä, niin sen voi poiketa hakemassa ilmaiseksi vaikka kännykällä liittymän markkinointikojusta tai hotellin aulasta.

Lavarunoutta ja Spoken Wordiä

KOLLEKTIIVIN AKTIIVIT ESITTÄYTYVÄT

Jarkko Jokinen (s. 1981) ON HELSINKILÄINEN RUNOILIJAA
JA FANTASIAKIRJAILIJAA. HÄNELTÄ OVAT ILMESTYNEET MEDIAPIN-
NAN KAUTTA RUNOKOKOELMAT "ARKKIBAKTEEREITA" JA "VAIMONI
MERENNEITO" SEKÄ FANTASIAROMAANI "UNIKIVET". HÄN TYÖSTÄÄ
TÄLLÄ HETKELLÄ UUTTA RUNOKOKOELMAA JA FANTASIAROMAANIA.

Olen kuunnellut suomalaista miestä

Olen kuunnellut yksisilmäistä miestä

Olen kuunnellut miestä joka hyppäsi M-junaan kello 17.45

Olen kuunnellut miestä joka on lopettanut haiku-runojen kirjoittamisen

Olen kuunnellut miestä joka itkee verta Bahrainin yössä mutta Suomen
yössä aivan tavallisia kyyneleitä

Olen kuunnellut natsia joka pitää sopivasti tulisesta intialaisesta ruoasta

Olen kuunnellut suhteellisen reilua ugandalaista kenkäkauppiasta

Olen kuunnellut naista jonka hiukset on takussa ja mekossa on
lakkahillotahra mutta paita on hyvin silitetty

Olen kuunnellut naista joka on luotu näkemään surullisia unia

Olen kuunnellut vesilintua joka on juuri ammuttu alas

Olen kuunnellut egyptinkobraa joka ei ole ainakaan toistaiseksi purrut minua

Olen kuunnellut neljää tuulta mutta etelätuulta vähemmän

Olen kuunnellut ja jatkan kuuntelua, en oppiakseni, en uteliaisuuttani,
en edes piruuttani

Minä vain kuuntelen aikojen loppuun asti jolloin juupoille ei maistu
enää viini ja laivat kellahtavat suosiolla ennen myrskyä

Muistan yhä sen päivän Helsingin keskusvankilassa, kun erikoiskoulutettu iskuryhmä etsi huumeita, kännyköitä ja puhelinkortteja suljetuilta osastoilta. Olin silloin arvioimassa itämuurin korkeutta.

Lopulta revin päästäni molemmat silmäni ja heitin ne muurin yli, jotta näkisin ulkomaailman. En väitä, että olisin nähnyt paljon: Robert's Coffee, kulttuurin rappio ja iPadien mustat muovikuoret.

Nyt kaduttaa. Silmäni eivät kelpaa edes lintujen syötäväksi. Jopa varikset lentävät niistä vain poispäin, kun ne tajuavat, että näin alakuloinen katse saisi vain vatsan sekaisin.

Kirjoitit vuosikaudet kokeellisia, kantaaottavia ja satiirisia lyhytnovelleja nettiblogiisi mutta ne eivät herättäneet tarpeeksi haluamaasi keskustelua, kuohuntaa ja närää. Sitten kirjoitit laskelmoidusti kliseisen, kriitikoiden karsastaman harlekiini-kirjan, joka myi ihan vitusti ja tätä nykyä uit rahassa. Sinulla ei ole enää paikkaa, johon kallistaa väsynyttä päätäsi. Nyt olet kirjallisten piirien arkkiluopio mutta yksinäisyydessäsi ylväs, todellinen radikaali kapinallinen

Biologit väittävät, että kimalaiskolibri on maailman pienin lintu. He ovat väärässä, sillä minä olen pienin, en vain kehoni, vaan myös aivojeni perusteella. Kesti uskomattoman kauan, että tajusin pystyväni lentämään häkin kaltereiden välistä vapauteen.

Eräs funktionaalisen finanssin asiantuntija tuli selittämään minulle teorioitaan. Kuuntelin hiljaa mutta en ollut hänen kanssaan paljon mistään samaa mieltä. Enää en jaksaisi kuunnella häntä, vaikka tiedän, että hän haluaisi myös jatkossa viettää kanssani aikaa. Kukaan ei voi vastustaa arvoituksellista hiljaisuuttani ja tutkivaa katsettani, joka on syvempi kuin lampi, johon vääräsääriset bosnianponit hukutetaan.

Runoruno

On proosarunoja, tanka-runoja, haiku-runoja, moderneja runoja, loppusoinnollisia runoja, trubaduurirunoja, autorunoja, kalarunoja, riippuliidrunoja, benji-runoja, karanteenirunoja, moskiittorunoja, ehdollisia runoja, hiipiviä runoja, vihreitä runoja, taitettavia runoja, haista vittu -runoja, nyt on leikit leikitty alokas -runoja, viime vuonna oli hyvä mustikkasato -runoja, onko sulla s-etukorttia -runoja, kiva nähdä pitkästä aikaa mut mä en ehdi just nyt juttelemaan mä laitan sulle feissiin kaveripyynnön palaillaan -runoja, plits pläts plöts riks raks poks niks nakke nakuttaja naks hilipatihei hilipatihui häpätihii häpätihää digi versus dägä -runoja. Mikään runo ei lepytä ja puhuttele sisäistä ötökkääni. Mutta ei hyssyttelykään auta. Siksi runous.

Testamentti

pääkalloni sille jonka tekis mieli joskus rikkoo luita
kädet metsäläiselle jol on kylmä mut ei raajoi joilla pilkkoo puita
tai sille jolla on niin kiire ruokkia nälkäsiä suita
ettei koskaan ehdi ajattelee ku vaa muita
nenä sille joka huomaamattaan polttaa kaikki sillat takanaan
suu sille joka on niin vakava ettei ilostu vaik joku yllättäen halua halata
jalat sille joka halua juosta vapaana vaik saattaiski olla uhkana pakkoloma vankilassa
tai sille joka hakee rahat pankista vesipyssyn kanssa ja käy ne sossun pihal jakamassa
vatsan saakoon se joka on treenannu liikaa ettei lopu tekeminen kesken
ja mun perse sille joka on niin laiha ettei voi pyllähtää perseellee
ja sille joka tökkäs mun kylkeen veitsen
antakaa mun kyljen hermoradat
painele niitä nii tiiät milt tuntuu kantaa näit arpii, matafaka
enkä mä ollu nyt niin tosissani, toi vaa jotenki rimmas niin mukavasti
etten päässy kirjottamisvaihees kumittamiseen asti
joten menköön mun kieli sille joka ei osaa ku kusettaa
tai sille joka ei osaa suutansa sulkea

sydän sille jol on sen tilal kylmää ilmaa
ellei sit joku vahingos satu rakastaa ihan liikaa
tai sille joka pelkää mennä himaa
koska parisuhteet ei oo aina pelkkää kivaa
selkä sille jol on menny se työtaturmas hajalle
mut keuhkoi ei sille jol on ne skeidana siks et oli liian perso pajalle
vaa tupakoinnin vasta-alottaneelle kakaralle pariks viikoks kokeiluu
ittesä tuhominen ei oo viel tos iäs okei, mee harrastaa vaik – urheiluu
toinen korva vanhalle kuuroutuneelle säveltäjälle jol on vika teos vaihees
viimestää ensiesityksee et pääsis vähintää irti keskeneräsyyden paineest
ja toinen sille jonka on vaikee pysyy aihees
ku on niin hankalaa ottaa selvää kaikest!
silmit merirosvoille somaliaan, maksa myykää hienostoravintolaan
toivottavasti se maistuu pahalt
munuaiset niille jotka on läheisen takii luopunu omistaa

propsit niille jotka pitää huolt ees omistaa
sukupuolielimeni sille tytölle jost piti tulla poika ja
aivot sille sankarille joka luulee olevansa koira
loput mun ruumiist multaan, takas kiertoon
kuhan siit on otettu testikäyttöön tarvittavat
jos ei oo viel ennen sitä saatu eläinkokeit kielto

Muutin sun luo

muutin sun luo vaik et pyytäny
aamul sängylt tsiigaan ku pynttäännyt
tiskaan sun tiskit vaik et pyytäny
ja tiskaan ne vaik sanot et vittu
teet sen ite

ostan sulle koruja joit et laita kaulaan
ostan meille yhteisen hautapaikan
kaiverran puuhun että rakastan sua
kaiverran puuhun että
rakastat mua

muutin sun luo, vaik et pyytäny
sä oot syy etten aio elämään kyllästyy
unohdan, aina, kaiken mitä sanot
varmistaakseni etten suhun kyllästy

oisin sun luon vaik sua pitäs sänkyä hyysätä
arkiaamuin kiillottaisin pyörää et voisin sut töihin kyysätä
jos sul ois paha olla saattasin kysästä
et tarvitko sydämes vieree toista lohduttavaa sydäntä
tai sit päästäsin parhaimman runoni kynästä
ja sä sanot etten muka erota huonoo hyvästä
sä sanot etten muka erota huonoo hyvästä
sä sanot etten muka erota pahaä hyvästä
ku kaupungil painan mieleen kaikki eeles ku sua seuraan
ja ku et oo vieres kelaan sitä nauhaa ees taas
otan sust valokuvia ku nukut enkä kerro sulle sitä
ku oot töis puen sun vaatteit päälle ja mietin millasta on olla sinä
luen sun päiväkirjaa ku kirjottaisit sitä mulle
ja teen sinne lisäyksiä siitä kuinka rakastat mua
ku hankit lähestymiskiellon
tiiän et teet sen rakkaudesta

sust vaa tuntuu liian hyvältä ku oon sun lähellä
ja uhatessas mua pesarilla painumaan vittuun,
tiiän et oikeesti haluut vaa et panisin sua kovaa
koska ku teen niin sä näyttelet vastahakosta
sun silmät vetistää – susta tuntuu niin hyvältä
kuollessas kuuntelen korva sun rinnalla sun viimesen sydämenlyönnin
ja hautajaisias seuraavana yönä
hautaan itteni elävänä samaan arkkuun sun kanssa

muutin sun luo vaik et pyytäny

Terrorist

Suvi Valkonen ON TELEVISIOTUOTTAJA JA AHKERA SPOKEN WORD -ARTISTI. TOTTUNEESTI ENGLANNINKIELISTÄ LAVARUNOUTTA ESITTÄVÄ VALKONEN ON MYÖS ESIINTYNYT HIPHOP-PIIREISSÄ TAITEILIJANIMELLÄ YAVIS. VUONNA 2008 VALKONEN OLI HPC:N HISTORIAN ENSIMMÄINEN OPEN MIC -ESIINTYJÄ.

I love you,
you know

in the age of terrorists
I'm undercover
laying in bed facing the wall
I'm awake and don't blink at all
when your words fly over my head like jet planes
crashing, never reaching their destinations
and I wonder
which is more important
my thought or yours
my feelings or yours
in the morning slip out of bed
quick and quiet
swift and silent
breakfast for one
have to run, faster done
if you don't interfere
leave you with a kiss lighter than air
and whisper

I love you,
you know

I stay out till 6 a.m., club closes at 3 a.m.
and I know you know
the girls nights out include boys sometimes
but that's just technical
you sleep with your mouth open
like you're awed to see me back home
so early, so late
and I'm elated

the phone bill arrives
and it's smaller than ever
after I stopped calling you up
when ever, some thing happened
you have more clean clothes in your closet
than ever
since I stopped wearing them
you used to complain
but now you claim
your boxers are lonely
or maybe it's you
or maybe it's me
because I don't know
where I end and you begin.

I love you,
you know

or maybe I just love me
I kiss you good-bye
wave at the skyline
while you slowly detonate
and now
now no one knows
what you once knew

I am the terrorist.

Pää, olkapäät, peppu, varpaat

Sormet lomittuu kuin langat loimeen
sitoutuu kiinni, punoutuu toiseen
kotikutoinen on tää meidän yhteys,
pää, olkapäät, peppu, varpaat
tunnen joka paikkasi kuin omani

Sun olkapäät ottaa vastaan mun pään,
kun se painaa liikaa yksin kannattaa
kanna mun taakkaa hetken sillä sun sun selkä on vahva
kun mun tuntuu aina katkeevan kun ei vaan jaksa

Mä kuiskaan korvaan sen sulle
mut sä et halua kuulla noita sanoja – mä tiedän tuon katseen
johon ne sanoo, et vois hukkuu
mut aina kun sä suljet silmät, mä haukon happee

Keuhkot hengittää sä sisään mä ulos, mä sisään sä ulos
sama ilma, sama tahti, sama lopputulos
ollaan elossa yhdessä, tässä pelossa yhdessä
kun rajat häviää ja tuntuu et muuttuu jatkoksi toisen,

ja mä koin sen samalla kun mä itse loin sen,
piirrän sormella sun ihoon mun maailmankarttaa
sä oot mun maailman napa, etelä ja pohjoinen
ja mä haluun sulattaa jään, jos sä lupaat et jäät
tänne meidän puuvillaigluun

Mä oon eskimo mä hieron sun nenää
sä oot Aatami, sun kylkiluusta sain elää
kynnärpäätaktiikka on vieras käsite sulle,
sulle kynnärpää on tuki rakastetulle

Sun kanssa ei tarvitse olla varpaillaan
kun askeleen pituus osuu samaan tahtiin kun harhaillaan
niinkuin sun ajatukset
mun kanssa sun ei tarvii niitä vahtii
anna kun mä arvaan...
Ne on
pää, olkapäät, peppu, varpaat
mut yksi puuttuu

Voisitko vihdoin mun eteen polvistuu?

Blind Date

In the candlelight
he asked me about me
what I have done
before we met
fire flickered in my eyes
when I said: nothing yet
I'm on a blind date with Future
been in a blind state about my past
like any dawning relationship
it needs hard work to last

We met through a mutual friend called Past
me and Past had fallen out a few months before
I didn't like her bringing up all the dirt she knew about me
and believe me we've known for quite a while
he bought dinner
I provided entertainment
Future said he has a good feeling about me
though he didn't know me yet
I said likewise because I didn't want to spoil the moment

Future and I made plans what we'd like to do
together forever
like a perfect couple
I told him I've usually escaped commitment
he said give me a shot
before you turn me down
I looked away but secretly smiled
could Future be the one I've been looking for all my life

It was the perfect evening
as he walked me home
but still there was one ghost shadowing the night

I was afraid that Past
would get in the way of me and Future
like she always does
I tried to kiss him on the lips
but he insists
I'd rather just be friends
as long as you and Past
don't make amends

Piru vie

Taannoin baarissa keksin mielestäni nerokkaan idean parlamentarismiin uudistamiseksi.

Uudessa systeemissä kansanedustajat arvottaisiin määräajaksi parlamenttiin, kansalaisten keskuudesta.

Näin vaalit, valtaklikit ja kenties korruptiokin jäisivät historiaan.

Luin sitten heti perään lehdestä että kyseinen systeemi oli jo käytössä eräässä pohjoisitalialaisessa kaupunkivaltiossa uuden ajan alussa, 1500-luvulla. Viisisataa vuotta myöhässä, piru vie!

Taannoin baarissa keksin mielestäni nerokkaan lähitaisteluaseen: pommivyöllä varustettu koira joka on opetettu hakeutumaan vihollisen pesäkkeisiin. Pommi laukaistaisiin radioaalloilla toimivalla kauko-ohjaimella.

Satuin katsomaan toisesta maailmansodasta kertovaa dokumenttia. Filmissä näytettiin kuinka kaksihenkinen neuvostoliittolainen partio ja pommivyöhön puettu sekarotuinen koira väijyvät pusassa pienen niityn laidalla.

Niityn toisen laidan pusasta ilmestyykin saksalaisten tankki. Dokumentissa kerrottiin kuinka koira pidettiin ensin nälässä ja se oli opetettu siihen että liikkuvista ajoneuvoista saa ruokaa.

Sotilaat päästävät koiran irti. Koira kirmaa täyteen juoksuun aukion yli tankkia kohti. Kun koira saapuu tankin viereen se räjähtää kappaleiksi. Tankki ei vaikuta saavan näkyviä vaurioita. Piru vie!

Taannoin olin tulossa baarista ja seisoin bussipysäkillä. Lumihangessa pysäkin vieressä lojui kuollut lintu. Vieressä oleva tyttölapsi katsoo lintua, kysyy äidiltään: mitä kuolleille tapahtuu?

Ennen kuin äiti ehti vastata, pysäkillä istuva spurgu tiuski maahan särkyneelle viinapullolleen.

– Piru vie!

Muovikristallikruunu

Kuulkaas väestö, taskulaskinta ahdistaa

se ei tajua miksi kaikki nussivat ja lisääntyvät kuin kanit pellossa

mehän saamme työvoimaa peruskoulusta hittovie
uuden uljaan ihmisen joka selviää jopa kuolemasta

ulkoistetaan kiima niille jotka sen oikeasti hallitsevat
ammattilaisille

ja vitun posket
kohta on kahvinkeitin vuoro
tuo,
kullatun keskitien
järkevän käytännön maailman
muovisen buddhan, orjien kotijumalan
keskinkertaisuuden kristallisen prisman totuuden hetki

kuristan sen omaan johtoonsa
en anna sille mitään armoa enkä tunne sääliä
kuulen kuinka se pöhisee ja korisee
ikuista liturgiaansa

se ei varmaan edes tajua kuolevansa
mutta luonto on julma ja sokea
joko minä tai kahvinkeitin lähtee

survon samalla paskaksi kahvinkeitin kirkkokuoron
tuon uskollisen lakeijan,
pölynimurin

ruumiskasasta rakennan tornin
jonka huipulla voin vihdoinkin rentoutua

katsoa maisemaa ja pohtia
miten minusta tuli idiootti

sattuma on sana sille ettei tajua maailmaa
järki sana sille että haluaa kutistaa maailman

vihdoinkin eroon lasikatosta
johon törmään joka kerta
kun yritän ponnistaa
korkeammalle, nopeammin, voimakkaammin

kaukaa tornista näen ahkeran muurahaisen, pullonkerääjän
eniten maailmassa pelkään tätä vanhaa kyttyräselkäistä varjoa
joka hymyilee ja kiittää tyhjästä outo kiilto silmissä
mutta ihailen tämän rohkeutta
kun se näppylähanskat käsissään
syöksyy kohti pullonpalautuskoneen kitaa
kohti varmaa tuhoa
hän hymyilee mutta tiedän mitä hän ajattelee

Heila

Siinä hän taas on, vanha nainen potkukelkkansa kanssa hautuumaalla, kenties entisen miehensä haudan äärellä. Muovipussi roikkuu kelkan kahvassa. Pussissa olisi pitänyt olla tien poskesta löydetty yliajettu rusakon raato.

Sähkökatkon vuoksi pakastimessa ollut rusakko kuitenkin sulii ja mätäni.

Kaupasta sentään löytyi litra sian verta, jota valuttaa hautakummulle.
Mummo empii.

Tästä saisi kyllä mojavon satsin verilättyjä. Hän pistää tölkin takaisin pussiin.

Sika, nainen sähähtää ja sylkäisee haudalle. Tekohampaat lentävät kumpua peittävään lumeen.

Nainen laskeutuu kummulle ja haroo käsiään lumessa. Tekohampaita ei löydy.
Hän kumartuu syvempään asentoon ja jatkaa etsimistä.

Katsokaa! Siinä hän taas on, haara-asennossa elämänsä rakkauden päällä.

Romansi

Sillä oli typerät vanhemmat,
mutta koira oli hyvästä suvusta

Mika Häkkinen, 40, vastaa kirjeeseen

Aura Nurmi ON LAVARUNONLAUSUJA HELSINKI POETRY CONNECTIONIN RIVEISTÄ. RUNOUDEN LISÄKSI HÄN ON HARRASTANUT PITKÄÄN BALETTIA JA FANITTANUT FORMULAKUSKI HÄKKISTÄ, JOLLE ON MYÖS OMISTANUT YHDEN KOKOILLAN NÄYTELMISTÄÄN.

noinko sinä soit
ajattelin
noinko sinä soit ja sielusi näytät

*Hyvä Aura Kanerva
sain kirjeesi
mutta valitettavasti
vastaukseni on kielteinen:*

*En voi adoptoida sinua
en ottaa luokseni
en voi kuvailemaasi tahdonliekkiä
vakkani alla kantaa
tuulelta piilossa pitää
en voi – nyt ranskalaisittain
– kulkea katuja kanssasi tanssien
– istuttaa Mersuni nahkaiseen rattiin
– En soittaa sinulle iskelmää
– Monacon pahuksen liikemiesruuhkassa*

*Mutta minä voin
katsoa taivaalle yhteisiin tähtiin
jättää television auki täksi yöksi
ettet tuntisi itseäsi yksinäiseksi
sen kuvailemasi
sähkölampun ainokaisuudessa*

ole rohkea
aja lujaa

Mika Häkkinen, Monaco

Billie Holiday

Billie Holiday laulaa
ja taas on saanut yksi pianisti
syyn pudottaa tyynesti tuhkat
valkoisille koskettimille

Täällä, tänään
on Holidayn yleisönä
vesijumpanneet naiset

jotka saksofonin liekehtiessä
jakavat painoaan klooriveden vastukselle
suotuisaksi

All of me

ei puoliakaan

painun pohjaan
Adidas kiertää, hiertää

vaan huomennapa on kevyempi – all of me!

Minusta ja luonnonkatasrofeista piittaamatta kuin turkoosi
allasvesi
piittaamatta kahlitusta aallokostaan
jatkavat nuo naiset punnerruksiaan melodian voimin

He ovat matemaatikkojen todistus äärettömyydestä
He ovat tiedemiesten testikappaleita ikiliikkujista

Ja kun jonain päivänä tapahtuu se vainoharhainen maailmanloppu
syttyy taivaalle uusi, ruusuinen tähti
naisia täynnä

Ei mitään loistoa

sinun laiska niskasi ja lämpimät kätesi

nuo syvälle viskotut jalokivet

joita ei heti arvaisi katseeksi jota on parempi välttää

sinun uneliaat kieltosi ja hauskat vastalauseesi
joilla et pysäyttäisi edes perhosta ylämäessä

olen jo perillä

Avasin peitoin kuin oven ja katselin
täällä haisee New York ja diagonaalissa hellyys
avasin jalkanikin
kuin Israelista matkanneen kylmän luumun

Jo hellitä nyrkkisi
puristat rypistynyttä sanaa
jossa ei ole mitään loistoa

Voi sinun värähdystäsi
sinun silkki-silkki-ihoasi

pieni hengähdys
kuin sateeseen olisin sokean saattanut
voi sinun käännähdystäsi ja äännähdystäsi
kun viimein suostuit tähän kiisteltyyn onneen

Kiinnitetään huomiota

KIINNITETÄÄN HUOMIOTA

TEATTERILLISEEN JA DRAMATURGISEEN HAHMOTTAMISKYKYYN
AJATTELUN JA MIELIKUVITUKSEN LAAJA-ALAISUUTEEN
KIRJALLISEEN JA DRAAMALLISEEN LAHJAKKUUTEEN

KIINNITETÄÄN HUOMIOTA LISÄKSI:

TEATERILISEEN HAMOTAMISKYKYYN

LIUSKA ON A4 KOKOINEN PAPERI

HAKIJOITA KARSITAAN JOKAISESSA VAIHEESSA

**MYÖS
VÄLIKARSINTA
ERI VAIHEISSA
ON MAHDOLLISTA**

LIUSKA ON A4-KOKOINEN PAPERI
VALMISTAUDU KESKUSTELEMAAN SIITÄ

ÄLÄ KÄYTÄ DIALOGIA

KUTSUSSA ILMOITETAAN TARKKA AIKA JA PAIKKA
KIRJOITA KAIKKIIN PAPERIEIHIN OMA NIMESI, JOSSA SAA OLLA *N. 30*
KIRJAINTA

VALMISTAUDU LIIKUNTAAN SOVELTUVIN VAATTEIN!

**PUHUT TOTTA TAI VALEHTELET
ELÄMÄSI KANNALTA RATKAISEVAN TÄRKEÄSSÄ TILANTEESSA**

Putte Heimonen (s.1986) ON AINA OUDOKSUNUT NIMENSÄ LIITTÄMISTÄ RUNOUTEEN. VUONNA 2010 SYNTYI KUITENKIN OMAKUSTANNE "YHDEN ELÄMÄN TUHAT MAAILMAA". TÄLLÄ HETKELLÄ HEIMONEN UNELMOI ERILAISEN MATKAKIRJAN KIRJOITTAMISESTA.

Kasvu

Synnyin juuri,
hetki sitten.
Sitä ennen olin ajatus, jota en ollut vielä kohdannut.
Hetki kutsui minut tietoisuuden tuolta puolen.
Toisessa tilanteessa näytän samalta, mutta olen jossain muualla.
Tuntemme lukemattomia nimiä, mutta käytämme vain yhtä.
Jokainen tavattu tuntematon kohtaa kasvoni.
Kohtaa toisen. Kohtaa historiattoman.
Silmät
kertovat suurimmat tarinat.

Kuka tahansa voi olla kuka tahansa, sanoi mies,
joka nopan heitoilla pohjusti polkunsa.
En ole koskaan halunnut olla kukaan muu, tunnusti hän,
jonka selkään tähtilippu oli tallennettu.
Kuljen näiden kahden maailman välissä yrittäen nähdä todellisuuteni tuolle puolen.
Haluan kasvaa täyteen mittaani ja kaiken aikaa kuljen toinen jalka lapsen kengässä.

Kellun eilisen huomiosessa ja hengitän hetken ilmaa.
Kysyn tuhat kysymystä ja kiitän sadasta vastauksesta.
Sain Unen päästä kiinni.
Käänsin hänet hellästi kanssani kasvotusten,
loin katseeni sieluni peiliin (joka on näyttävä minulle näkymättömän),
ja minä olen puhuva kielillä elämäni loppuun asti.

Oodi kesälle

Kävellessäni tuuli puhui minulle.

Se kysyi,

olenko nähnyt hänen sisaria tai veljiään?

Vastasin: en. Sesonki on vasta alussa enkä ole ehtinyt.

Lupasi minulle eturivin paikat,

kunhan kiirehdin.

Sisäänhengitys

Vuosituhansissa kaikuva kulkee keskellämme iskostuen tieltä toiselle.
Versoen hetkiksi, tiloiksi, usein kokemuksiksi, se vaeltaa halki mielten, tunteiden
ja ajatusten.
Kaikki näkyjen synnyttämiä, subjektiivisia tuulahduksia.
Ikuisuuden uusintoja suorana lähetyksenä, yhteisestä ykseydestä.
Hengenvetoja edes takaisin,
sisään – ulos.

Cypherin pyörteissä varron odottamatta aikaani, imen kaiken sisääni ja passaan
vasemmalle,
sillä oikea on olematon.
Hengitän syvään.
Tunnen värähtelyt.

Annan niille aikaa ja luon kammioni kaiut uudeksi linkiksi ajattomaan.
Aiempien aistimusten siunaukset kiteytyvät peiliin ja sormeni vedossa paljastan itseni.

Te tiedätte, mistä puhun, sillä ei ole ymmärtämättömyyttä vain unohdusta.
Sanani ovat yhteisiä ajatuksia, jotka lausun ääneen omalla tavallani.

Mutta kokemus on kieleton.
Joten keskityn ja hengitän syvään.

”_____”.

mä oon erkka 23 vee
mä oon kasvanu kuopiossa, julkulassa
omakotitalossa
niin isossa
että aina oon voinu kasvaa vähän lisää
mä en oo kasvanu ilman isää
ja vähän liian pitkään
imin äitin nisää
mä oon syntyny
iPhone kourassa
hopeelusikka suussa
ja kultanen perseessä
mun neljän hengen perheessä
on aina puhuttu tunteista
ei oo ollu puutetta hunteista
ei euroaikaan eikä varsinkaan markka
ei oo tarvinnu olla ruuasta tarkka
osta poika vaan sitä isabella-juustoo
parhaisiin arkihetkiin
kesäisiin uimaretkiin
kermaa on varmasti mansikoiden kanssa
ja illalla letut
mut se on ansa

koska mulle
ei oo koskaan tapahtunu mitään
ei tarvinnu suunnata rynkkyä itään
kukaan ei oo koskaan sanonu: sun pitää
mä oon vetäny mun arvot hatusta
pahin ongelma on ku kaverit ei laikkaa
mun facebook-statusta
mulle maailma on supermarket
7-eleven, quik-e-mart ja target
mut pitäiskö siitä kiittää
et vaihtoehtoja riittää
emmä jaksu niitä niittää

elämä on helvetti valikoivalle
työnnän kärryjä, kompastun, jään itteni alle
mitäs epäröin
kun en valinnut
ni valinnanvapaus
valitsiki mut

enkä mä oo koskaan ees eläny parisuhteessa
jos mun mielikuva elämästä on valmis ku leffoissa
ei mielenkiinto pysy levinneis peffoissa
katon pornoo ja runkkaan ja käperryn sisääni
kehen oon tullu, en kai isääni?
mieluiten laukeen tuttuun tapaani
omaa napaani

mä oon tosiaan erkka
23 vee ja huoleenaiheena kaljuuntuva polla
opiskelen kotimaista kirjallisuutta yliopistolla
turpa kii
ette tiedä millast siellon olla
fabianinkadulla jos missä
tehdään duunia intohimolla
joten haistakaa vittu
te jotka haukutte akateemisuutta
puolustatte laiskuuutta

mut ihan sama,
sama jama,
lama
äänestin tietty vihreitä vaaleissa
mut ei auta
jytky se vaan muhii
landella isäntien kaaleissa
heinäpaaleissa
löylysaaveissa
turkisnaaleissa
maatalojen punamultamaaleissa
ja vastajytky

kalliolaisten haaveissa

tähän loppu mun asia
ei sanottava riitä
ei toista runoa
elämiäkin on vaa yks
se siitä

Yhdeksän syytä uimahallissa käymiseen

Riikka Heinonen ON HELSINKILÄINEN RUNOILIJAI, VAPAA TOIMITTAJA JA KULTTUURITUOTTAJA. HÄNET VALITTIIN NUOREN VOIMAN DEBYTOI RUNOILIJANA -KILPAILUSSA VUODEN 2010 DEBYTANTIKSI. HÄNEN ESIKOISRUNOKOKOELMANSÄ ILMESTYY POESIALTA LÄHIAIKOINÄ.

1. Voi olla hitaan radan nopein uimari tai nopean radan hitain.
2. Voi hypätä kylmästä vilpoisan kautta välimerelliseen, voi taivuttaa niskansa kaakelille ja painaa napista rasitukset poishierovaa poretta, voi tehdä kaikkea sitä mihin vain länsimainen ihminen pystyy.
3. Tätä vettä ei pirskoteta siksi että jokaisen on joskus peseydyttävä, tämä vesi on loputtoman rentouttava käyttövara.
4. Voi vilahtaa höyrysaunan kiiltäville lauteille, piiloon usvan keskelle. Naisten ja miesten saunan välillä on vain karkaistua lasia. Joku koputtaa siihen toiselta puolelta ja naisten lauteilla supistaan.
5. Voi seisoa suihkussa pesevinään itseään, vaikka vilkuilisi muita: jotkut naiset ovat syntyneet ilman rintoja, pelkät rintalihakset ja valtavat nännit niiden päällä. Toisten nännit osoittavat toinen oikealle, toinen vasemmalle. Joillakin naisilla on valtavat rinnat. Sitten on pieniä poikia, pippeleineen naisten puolella. Hallisiivoojan ruisku saa pienet pojat kiljahtelemaan. Siivooja jatkaa täyttyvän letkunsa kanssa miesten puolelle.
6. Ulkomaalaiset syövät suihkussa omenaa, vanhat naiset nauttivat kun saavat ajaa nuoremmat liukastellen löylyä karkuun, pinkeävatsaiset mustalaiset pudottavat vannehameensa pukuhuoneen puolelle, sokeat etsivät itseään pestessään.
7. Auttaa suruihin.
8. Suihku riisuu meidät siitä, mikä uimahallin ulkopuolella odottaa. Veden alla ei seiso virkamiehiä ja kahvinkeitäjiä, vain syntymäasuja ja sitä mikä haudassa mätäneee.
9. Seuraavan päivän kloori haisee ponnistuksilta ja tasapainolta.

Sinun piti kosia minua

Sinun piti kosia minua katakombeissa,
mutta oli tapahtunut vandalismia.
Père-Lachaisella tuulee vasten,
punaiset takit varpusen haudalla.

Sinun piti kosia minua Seinen rantoja nuolevalla
turistiristeilyllä, mutta edessä istuvat
näyttävät niin paljon rakastuneemmilta.
Mies kuiskaa naiselle. Silloin kannattaa toimia,
kun on löytänyt kauniimman tytön, mihin
rahheet riittäisivät.

Sinun piti kosia minua aivan tavallisena arki-aamuna,
kun pariisilaiset kiiruhtavat konttoreihinsa,
kun autot viuhkuvat loputtomana virtana
ohi Montmartren muistopaasien.
Hautakappelin ovi on unohtunut auki.
Surijantuolit peittyvät pölyyn.

Nopeasti sieltä missä elämää ei enää ole,
sinne missä odotukset yhä sykkivät,
kun nälkäiset turistit istuvat täyteen ahdetuissa
katukahviloissa keräämässä kokemuksia
pitkän talven pitimiksi.

Sinun piti kosia minua,
mutta lentokone lipuu jo syysateista kiitorataa.
Turvavyö naksahuttaa, maapähkinäpussi rapisee,
lentoemäntä viuhkoo käsiään.
Pyörät irtoavat maasta.
Avaan silmäni ja olemme kaukana kaiken yläpuolella.

Vanha passikuva

I

Kameraa katsoo kaksi tummatukkaista tyttöä.
Toinen nauraa niin, että pitkät ikenet näkyvät.
Toisen pipo peittää lävistetyn kulmakarvan.
Kipristelevät tunnit, joina tietää olevansa
peruuttamattomasti pulassa. Pitelet kylttiä,
jossa sanotaan *tapan sinut*. Minulla lukee *nai minua*.
Näyttelyssä saa ottaa passikuvia.
Olemme löytäneet sopivat tekstit.
Nauramme jokaisella salamaniskulla.

II

Olen alkanut juoda mustaa kahvia,
koska se on parempaa. (Se on vale.)
Puhumme ystävänpäivän elokuvasta, joka on tarkoitettu niille,
joita kukaan ei rakasta. (Se on tosi.)
Talvi on pitkä ja pimeä, muttei meille.
Kohta olemme matkalla etelänkohteisiin
tarjoilemaan sangriaa ja sulojamme.
Tapaamme erilaisia miehiä: kivellä veistetyin Lucan,
anteeksipyyntöruusuja taksin avoimesta ikkunasta
tunkevan Hassanin, sen luikurikaverin,
yksikätisen aulapalvelijan ja liian lyhyet kaksospojat.

III

Pitkänsillanranta on paikka unelmille.
Meille molemmille tulisi kaikenlaista:
minut valittaisiin teatterikouluun jo ensimmäisellä
ja kun saisin tietää siitä, vetäisin keuhkoni täyteen
täyttyneitä toiveita. Sinä johtaisit
Suomen suurinta hotellia, jonne minä esitysten välissä tulisin
ja saisin yöpyä ilmaiseksi. Ja kun tulisi aamu,
kiertäisimme huoneet, katsoisimme mitä vieraat ovat unohtaneet
ja ottaisimme jokaisen hiuslakan ja shampoon.
Minusta tulisi madonnasynnyttäjä,
saisin lapsia väärän ikäisenä tai en ollenkaan
tai adoptoisin venezuelalaisen tytön,
koska sieltä tulee maailman kauneinta geeniä,
mutta kun sinä saisit lapsia, ottaisit ne huomaasi kuin
italialaisen keittiön ruutuhameinen matroona,
pölläyttäisit pippuria ilmaan, huutaisit la dolce vita
ja joka puolella juoksisi koiria, kissoja ja miehiä.

Monacossa ajetaan Grand Prix'tä ruhtinattaren jalkojen päällä

Marilyn Monroen avonainen suu.
Audrey Hepburnin viimeinen aamiainen.
Al Pacino, vanha rotta.
Grace Kelly Avenuella ajetaan formulaa.

Kuningas konttaa kokolattiamatolla.
Lurexin pinnassa itkevät kellohameet.
Kitaristin kutrit tyynyliinalla.
Pelloilta nouseva purppurainen usva.

Kalleinkin kynttilä palaa loppuun.
Maalaan vaaleaverikön suun suppuun,
huuliin huoranpunaa ja silmät viiruiksi,
lihavat reidet haralleen.

Legendat haaroista auki.
Pellennenät kuolemattomien kasvoille.
Diivat riviin haarakyykkyyän.
Laitapuolenkulkijat kourimaan kaunottaria.

#1

Jussi Wahlgren (s. 1952) ON PITKÄN LINJAN KANSAINVÄLINEN NÄYTELMÄKIRJAILIJA JA KIRJAILIJA. HÄNEN NÄYTELMIÄÄN ON TUOTETTU MM. LONTOOSSA, NEW YORKISSA JA PIETARISSA. NYKYÄÄN HÄN KIRJOITTAÄ RO-MAANEJA JA RUNOILU ON HÄNELLE RAKAS HARRASTUS.

Jos elämä ei enää tarjoa minulle suuria tunteita
voin yhtä hyvin tyytyä siihen,
mitä se milloinkin on valmis tarjoamaan.

Jos siis ei rakkautta
niin ainakin uupuneen lihan
hetkellistä hehkua.

Sekin on enemmän kuin uskalsin toivoa
sen jälkeen, kun minut oli virallisesti julistettu,
viisikymmentä täytettyäni,
Vanhaksi Hölmöksi.

#2

Hän ei vastannut tekstiviesteihini.
Hän ei tunnistanut minua soittajien joukosta eikä
erottanut kasvottomien miesten massasta.
Hänellä oli aina vastaaja päällä.

Hän oli tottunut siihen, että kaikki
miehet halusivat häntä.
Olihan hän satakahdeksankymmentä senttiä pitkä.

Taas kerran lähetin toivottoman viestin;
et ole lihaa, et verta,
olet haavekuva ja halu.
Lainasin runon Kaarlo Sarkialta.

Se tepsi. Puhelin soi.
Kuulin hänen äänensä. Enkeli.
Se riitti minulle, olinhan jo virallisesti julistettu.
En uskaltanut toivoa enempää.

Puhuimme tunnin. Hän itki,
koska miehet halusivat häntä liikaa,
koska hän oli kaunis ja jumalainen.

Puhuimme toisen tunnin. Minä lohdutin häntä,
kerroin ymmärtäväni ja hän sanoi, että
kaikki miehet sanoivat niin.

Kerroin hänelle, että olin Vanha Hölmö.
Silloin hän nauroi.

Lupasin soittaa hänelle
seuraavana päivänä.
Hän sanoi olevansa yksinäinen
ja sulki puhelimen.

Minä vaihdoin paitaa, laitoin
Axen deodoranttia kainalooni ja
kiiruhdin myöhässä nettideitille tapaamaan
tuntematonta kahden lapsen yh-äitiä, jolla oli
kiiltävä tiskipöytä ja marjapensaita ja
joka työskenteli sosiaalialalla.
Eikä hänellä kuulemma ollut
luurankoja kaapissa.

Koko sen illan ajattelin vain pitkää
yksinäistä jumalatarta.
Olin onnellinen, koska hän oli nauranut.

#3

Se puhuu tasa-arvosta ja feminismistä,
historiallisesta vääryydestä, rooleista ja
vallankäytöstä ja patriarkalisesta yhteiskunnasta.

Se katsoo tuimasti silmiin, odottaa
että otan sen tosissani, että kuuntelen
keskittyneesti, että en ajattele sen
hikistä litteää vatsaa, kun kaulastani tihkuu
hikipisaroita juuri ennen kuin Hornettini heittää
minut hänen kanssaan yhteiseen ja tasa-arvoiseen,
kiimaiseen järjettömyyteen...

Nyt se puhuu kasvatuksesta ja miesten inkompetenssista.
Sitten työelämän vääryydet, palkkaerot, hoitovapaat,
naiset johtopaikoilla ja historiallisesti merkittävät suurnaiset;
frida kahlot ja gertrude steinit.
Sitten vihdoinkin saan palkkion kuuntelemisesta;
saan suudella sen ihania rintoja ja upottaa
itseni sen maailmankaikkeuden keskipisteeseen.
Minä kuorin sen kuuntelemalla,
kuin sipulin, kyöneleet silmissä joka kerta.

#4

Olen tavannut nettideitillä entisen kilpahiihtäjän, 175,
jonka pakarat mahtuivat kouriini, kuvataiteilijan, 176,
joka oli heroiinivieroituksessa, lainsäädäntöneuvoksen,
177, joka teki ihanaa tomaatti-mozzarellasalaattia,
simultaanitulkin 178, joka inhosi raskauden pilaamia rintojaan,
korkeushyppääjän 179, jolla oli eriväriset silmät
kuin Arsinoella, ja mallimestarin 180, joka petti minua lähes kaikkien
kanssa, vaikka ehdin kosiakin häntä.

Tulen vielä tapaamaan pitkät naiseni, koska kutsuin
kaikki yhtä aikaa paikalle – hautajaisiini.
Repiköön siellä hiukset päästään kuunnellessaan
J. Karjalaista, joka laulaa 'mä olen mies, jolle ei
koskaan tapahdu mitään.'

Olipa kerran

Teemu Manninen (s. 1977) ON HELSINKILÄINEN RUNOILIJAA, KRIITIKKO, KÄÄNTÄJÄ, KIRJALLISUUDENTUTKIJA JA KAIKKIRUOKAINEN RENESSANSSIMIES. HÄNEN TUOTANTONSA YLTÄÄ KETTERÄSTI LÄHES IRONIATTONISTA SILOSÄKEISTÄ AINA SEKOPÄISEEN HUUTOFLARFIIN, JA KAIKKEEN SILTÄ VÄLILTÄ. MANNISELTA ON ILMESTYNYT VIISI RUNOKOKOELMAA, VIIMEISIMPÄNÄ ”PAHA ÄITI” (POESIA, 2012).

Olipa kerran yksi isä, joka antoi pojallensa oppitunnin siitä, miten jokaisen ihmisen osana on kerran kuolla. Mutta hän tahtoiakin keventää oppituntia ja ajatteli kertoa näkemästään oravasta. Hän seisautui ja kääntyi sanoen: ”Olipa kerran orava, joka katseli siiliä puusta ja mietti: kaveri on varmaan homo. Tänäankään se ei tehnyt tuttavuutta kuin sammalmättään kanssa. Sitten se ajatteli itseään, kaikkia tekemiään valintoja, ja havaitsi asuneensa perheensä kanssa samassa omakotitalossa 30 vuotta. Ja niin orava veti jauheen nenään, pani kahta koiraa ja meni menojaan. Toivottavasti ymmärrät, poikani, mitä tarina tahtoo opettaa isin avioerohaluista.” Poika, joka ymmärsi kuoleman merkityksen paljon syvemmin kuin varakkaan sukupolven hemmottelema isänsä, ei ollut tyytyväinen isän tarinaan. Hän päätti pistää paremmaksi, astui kyykkyyyn sammuneen nuotion päälle ja alkoi lausua: ”Tyttökaverini kertoi minulle tyttökaveristaan, joka on oikeasti poika. Tämä tyttöpoika tapasi eräänä päivänä diilerinsä. Diileri sanoi, että haluaa parittaa meidät alasti rappukäytävässä asuvalle naisen päälle tynnyttääkseen tuon hirveän demonin. Me kaikki tietenkin suostuimme siihen koska mitä muutakaan ihmisellä on näinä aikoina kuin lähimmäisensä, mutta parittamisen päivän tultua naisen pää se vain kirkui ja kirkui koska ei pystynyt puhumaan, hän kirkui niin kuin tuuli suhisee ja ulvoo vallien ja muurien välissä raunioituneessa linnassa jossain unohdetussa romaanissa missä sankari leijuu ilmassa ja liikkuu nuolinäppäimillä samalla kun aseet ohjautuvat itsestään ja kiinalaiset konnat saapuvat karkkilalaisyrityksiin ja pääkonttorien keksimien uusien teknologiatöiden seksirobottivirta tekee kaikista samanhajuista bloodninja-kamaa: tytär hiplaa itseään, huomaa että alapaneelistä löytyy pari USB-porttia, tajuaa että ohjelmakoodi on suklaa, jo kauan on ollut tekoälyohjelmia, jotka saavat perhe- ja seksiterapiaa, heidän nimensä ovat Belial, Juudea, Azkaban, Yondaime Hokage, pikku punahilkka, joka nostaa päänsä yhtäkkiä jostain koodiavaruuden tulehtuneesta haavasta ja muistuttaa:

koska olet vasta lapsi, saat käyttää suklaata ansaan. Rakenna ansa puhtaalle maalle, vasikoiden laiduntamalle, jota helikopterit nakuna eestaas ravaa. Niin saat kiinni yksisarvisen, jonka nimi on Esko. Siitä hetkestä lähtien Esko on ystäväsi aina, niin kuin asuntolaina.” Tähän poika lopetti tarinan. Isä oli hiljaa, hongat humisivat kilpaa: sieluttomat, maattomat puut.

Oodi sokeritaudille

Aina tasaisin väliajoin joku väittää olevansa musiikkia, tai että feikki tukka räiskivistä kastemadoista, senioriteatterin atoopikot juopot tai pyörätuolissa Pliska-hotellin salaisessa sviitissä saatu orgasmi on sua rautasempi vaik sul ois pääl haarniska, mutta miten se mitataan kenen kokemukset on rankimpia? Jollain diabeetikko-tonnikeijumonisairaalla on sairaan ikävä jotain argentiinalaista poikafrendiä, joku auringonpilkuistaennustaja väittää, että Hollantiin tulee supermyrsky, joku toinen siili luulee sen ajattelevan iha hullusti. Ylemmissä sosiaaliryhmissä tamperelainen kääpiösyöttäjä, tunnistamaton miespuolinen 40v. impotentti Ken-nukke saa raivokohtauksen ja raahaa vajaanmielistä tonttua joulujuhlassa, korkotilihuumekauppiaan tasa-arvo-blogi kehutaan, ja tekopyhä isä tekee simaa. Antaa sen olla, piirrä sä kamahifistelyä ja multinikkeilyä äänestyskuponkiin, hiekkalaatikkokiusaus kypsyy itsestään, ja todennäköisesti kauniit saa kuitenkin enemmän seksiä kuin rumat. Lopulta me ollaan kaikki pelkkiä piraattikopioita menestyselokuvista joissa sokerivettä ruikkii vaaleanpunaisesta yksisarvisesta kun se itkee yksinään tyhmiä teinejä jotka vaeltaa pöytätennisvartalonsa vankina samalla kun liian nuoret viagraan vikisijät käy loputtomia väittelyitä biiseistä ja bändeistä, jotka on joko vitun hyviä tai ampumahautoja. Sitten Maria Veitolan nytliitenaaurun takaa putkahtaa esiin aliravitussa terveystakeskuksessa vankilapakodraamassa kuusi atkinshuoraa Baabelista ja ne alkaa syödä proteiinia. Onko se joku merkki? Vähennänkö nyt hiilarit minimiin? Onko nyt bodypumpin paikka? Joka tapauksessa treenin jälkeen on kohdattava aikuisiän tinnitus juhannusbaarissa missä iso musta susi koittaa vikitellä kivilahtelaista pikkutipua, joka tapauksessa kirous seuraa meitä kasinoon, ja lopulta häviämme kaiken venäläisen cover-artistin julistaessa pimeyteen you're wearing Gucci, you're rich

Nekromanteion

Joutsenkaulat laivat puskee halki meren
hurjan alla kaksoiskuuden joiden rajut
vuorovedet heittää niitä vasten rantaa
jolla Amithainen tornit kohoo valkeet
niin kuin äidinmaito. Syli synkän emon
tuutii ihmiskuntaa iltaan hämärtyvään.
Oudon keveet keraamiset terälehdet
hulmuavat plastisessa puutarhassa
missä nuput eivät kuki iloks märkään
mehiläisten; aikakaudet lihan, veren,
vihersolun eivät palaa, silti muistot
molekyylitauluun hiilen arkistoidut
yhtäkkiä aktivoituu, loimii esiin
fossiilisen elämän, kun geneettisen
arkkitehdin entisöimän kyyhkyn kummii
kujerruksi kaikuu lehvät keraamiset.
Varpuni, muistatko nuo maiset yöt? Emme
tienneet vielä holvistoista tähtien, vain
toisiamme tutkimme kun korkealla
taivaankuvun alla vaels samat kuut ja
parvet noiden hohtavaisten hiutaleiden,
jotka piirsi eläinradan hahmot silmiin
esi-isiemme; muistatko, kun yksin
runon loimeen punottuina loitsut saattoi
kutoo pauloihinsa auringon, ja äksyn
nuoliärjyn nostaa aamuin meren alta
luolastaan – minne katosivat ajat nuo?
Synnyinkodistamme monet valovuodet
tähtiharvan spiraalimme meidät erottaa.
Käymme keinokaupunkiimme, nanokuiduin
vuorattuun ja petabitein luotuun, yöhön
iätyiseen tuomittuun: on Betelgeusen
mahti hiipumassa alla Dyson-kuoren,

jonka matrioshka-rakenteeseen kerran
kauan sitten koko tähtijärjestelmä
purettiin, ja tekoälyt massiiviset
käynnistettiin – eivät noiden aionien
taakse jääneet esi-isät kuvitelleet
geometrioita noiden tietoisuuteen
heränneiden algoritmien, jotka pystyy
ajatuksin luomaan uuden universumin.
Mutta eivät myöskään meitä mielet oudot
tunne, kaihoo noita kaukaisia kausii
jolloin perustettiin galaktinen valta
vihreen planeettamme jättäneiden naisten,
miesten: miten ikisyvät tähtimetsät
kirmasimme sukupolviauksin; kun
latasimme sielun viimein hiilensiruun
kukistaen kuoleman & ruumiin vankilan;
miten uljaat kentaurien kloonit, sorjat
krysoliittinymfit jälleen ylösnousseet,
biologiansa hylänneet, polki pitkin
tähtein saarii jaloi niin kuin pintaa kesän
unen-hellään järvien; muistatko sä sen?
Miten nähtiin aurinkojen kehtoin ihmeet
eettereissä galaksien etäisten? Tai
miten metaanin ja vedyn haileet pilvet
vaahtos alla kristallisen aluksen kun
leikkiin lemмен kiihkeen yllyit keskel jonkin
hurjan, myrskyävän kaasujättiläisen?
Vaakunoilla noiden nuorten valtakuntain
koristellut kauniit prinsit muistii vailla
yhä sotii päättymättä alla näiden iljain
tähtien, joiden kuvat jumalkoneet loi
kun läksi läpi madonreikäin kohti toisii
toden tasojä; niin, pelkkää kuvitelmaa
ovat joutsenkaulat sotalaivat nuo; siks
turhaan ryskyvät ne näiden kaksoiskuiden
vuorovetten puuskii vastaan, turhaan meret
virtaa iltapäivään täällä, raunioissa joissa
laiska, mallinnettu ihmiskunnan hovi
juonii suunnitelmii hyödyttömii; missä
ylpeys kerran lannistettu nostaa päätään,

kutsuu alta murtuneiden torniensa
demonista atavismin voimaa, avaa
suunsa viehkeen ruusun, jonka valta loimii
esiin aaveet paladiinien, ristiretkein
muinaisten, ja saattaa jälleen veljen käymään
soivin torvin sotiin vasten sisartaan. Niin
luulee houkat löytäneensä reitin johonkin
kadotettuun paratiisiin. Mutta mitkään
tarinoidut hedelmät tai jäljitellyt
kasvot näissä virtuaalimaisemissa,
jotka muuttuu halun, tahdon mukaan eivät
ulottuvaisuuksiin ajan saata tietä
valaista. Kaikki elämämme elämät,
mahdolliset, mahdottomat tulevaisuudet,
keksinnöt ja tiedot, planeetat ja tähdet,
jotka valloitimme, valjastimme, nielaisimme,
ovat olleet turhaan niin kuin rannan kiviin
läikähtävä aalto, ellei marrostamme,
joka voitti kuoleman ja kuoli eloon
ikuiseen, nouse uusi elon muoto niin
kuin kukkaan puhkeaisi kostee lihan
nappu, jota märkä hengen mehiläinen
kosii – samalla kun kikatuksen ääni
helää tiheiköstä jumalten, kuin jälki
varjoon perääntyvän nymfin askeleen.

Heikki Kerätär ON OULULAINEN KIRJOITTAJA JA KIRJALLISUUDEN OPISKELIJA. SANA ON TAITTUNUT TEKSTIKSI JA TEKSTI PUHEEKSI VUODESTA 2006 LÄHTIEN. SEKALAISIA TÖITÄ ON TULLUT TEHTYÄ MUUN MUASSA VANGINVARTIJANA, SIIVOOJANA JA TAPAHTUMIENJÄRJESTÄJÄNÄ. HELSINKI POETRY CONNECTIONIN LAVARUNOUSTOIMINTAAN HÄN TULI MUKAAN KESÄLLÄ 2009.

sinut on haudattu vanhusten keskelle
lumesta puhdistettu lasinen enkeli
joku on tuonut vaaleanpunaisen kukan joka on jäänyt
katselen hautakiveäsi
nimesi häviää siitä
hautakivestä tulee aivan kuin mikä tahansa kivi

maadutko?
olet varmaan nyt jo ihan luurankona

miksi katson hautaasi etkä sinä minun?
olen murehtinut liian kauan
kirjoittanut sinusta
kuin säikähtänyt eläin

Amos Nathaniel

BRITISH AIRWAYS

Amos Nathaniel mr

”God come to my rescue
My life is in your hand
Come and help b’cus
Only U I know
No any other God”

Amos Nathaniel passikuvassa
jämpti ilme
kellertävät silmät
lyhyt tuuhea tummaihoisen tukka

Multi sheen ebony creme relaxer
Say it all with your hair!

Missä olet?
Missä pelaat Amos Nathaniel?

Lupauksesi Jumalalle on kuultu
sinun videosi murtuneella CD-levyllä
avain katki
en saa yhteyttä

Amos Nathaniel
tuttavallisemmin vain Nat

Muistan kuinka katselit ikkunasta pihalle
lumiseen maisemaan
eikä kukaan tullut juttelemaan

Rukous krapulassa

tila joka on täytetty taiteella

kirkko

koko rakennus elää

siipien havinaa

pelastuksesta itään

kannetaan yhdessä haavoittunutta enkeliä

punaisia lähestyviä täpliä

ulkona sataa

kuolema se vaan kasvattaa

kehässä etäistä valoa

räjähdys, lintu

kuoleman havina

metsä on tulessa

stage jolle nousta

tästäkö matka alkaa

riisutaan vaan

voimaa

kyllä me pärjätään

ceremony with flowers

mc

se kuka heittää tiukkaa läppää

tuntuu kuinka pieninkin rukous kuulutettiin

herra varjele
tätä leppymätöntä liekkiä

papin kankeat sanat
on autettava lentoon

herkästi tila alkaa soida

ota minut voimiesi varaan

Ylistys pyörävarkaille

aina kun pyörä varastetaan
sillä on täsmällinen merkityksensä ja ne keneltä se on varastettu
ovat täsmällisesti ansainneet sen

pyörävarkaus ei ole rikollisuuden muoto
vaan määrittelemätön voima joka säättää
eri elämäkulut
juuri sellaisiksi kuin niiden pitäisi olla

pyöräsi varastettiin
entä sitten
se oli hieno terässiipi joka ei jäänyt talvellakaan
entä sitten

ensin se harmittaa
pysähdyt
miettimään niitä kaikkia rajattomia mahdollisuuksia
joita nykyinen tilanteesi pitää sisällään

se on viesti
olet unohtanut itsesi
sinulla saattaa olla toinenkin pyörä
tai joudut näkemään vaivaa uuden hankkimiseksi

voit alkaa silmäillä
ostoskeskuksen pyörätelineitä
pimeitä pihvoja

jotkut lukot ovat helppoja
jos palaat humalassa takaisin kotiin ja matka on pitkä
siitä vaan

mieti että teet
palveluksen

Syystihku

Hän on tuuli Sturenkadulla.
Puhaltaa kämmeneltään nappuja,
jotka laulurastas matkalleen ottaa.
Syystihku seuranaan
ja koirat,
joille hän innoissaan
esittelee korkkiruuviaan.
Lapsen nauru kietoo kerrostaloja yhteen.
Rappukäytävissä kaikuu
harjojen Motion Sound.

Kalpea katu,
jota pitkin hän työntää rattaitaan
rätisee kuin piippu.
Lapsi makaa nappujen keskellä,
värisee kuin viheriö.
Hän on tuuli Sturenkadulla,
sadetanssi syystihkussa.

Vivaldi Shuffle

Oi Vivaldi ja sinun neljä vuodenaikaasi!
Juota minut humalaan
myös joulupäivänä ja sen jälkeen.
Soita minulle Tuntematon potilas vielä kerran,
ennen kuin menen analysoimaan vessanseinäkielikuviasi
paskat housussa:
NBK tulee taas ja sä saat TURPAAN!
Heitä minua kasipallolla päähän.
Anna Joulupukin tilata lisää,
vaikka hän on kussut housuihinsa useamman kerran.

Oi Vivaldi ja sinun puhkotut kangasistuimesi!
Pirtupullo on piilossa
jossain kankaan ja puun välissä.
Tiedän sen,
mutta annan Joulupukin löytää lahjan.
Rankan yön jälkeen
hän ansaitsee sen.
Sillä uskon
pienten tonttu-ukkojen jo hyppivän
hänen verkkokalvoillaan.
Onkos täällä kilttejä lapsia?
No, oluttuopin sisällä saattaisi olla.
En ole vielä löytänyt niitä.
Tarkkaan olen etsinyt.

Katseeni syvällä tuopissa.
Muutkin tekevät samaa.
Oi Vivaldi ja sinun aamuinen jouluhartautesi!
Vielä yksi keskiolut joulun kunniaksi,
ennen kuin menen kotiin
uneksimaan herramme jeesuksen kristuksen syntymästä.

Taivutusmuotoja

Juho Nieminen (s. 1979) ON KIRJOITANUT KAHDEKSAN KIRJAA, MUTTA NIISTÄ ON TOISTAISEKSI JULKAISTU VASTA KOLME. UUSI RUNOKOKOELMA "SAATTAÄ SISÄLTÄÄ PÄHKINÄÄ" ILMESTYI AIEMMIN KEVÄÄLLÄ. NIEMINEN ON VOITTANUT HELSINGIN POETRY SLAM -MESTARUUDEN NELJÄSTI, JA HÄN KIRJOITTAÄ BLOGIA KAIKKIEN ASIOIDEN PIKKUJÄTILÄINEN.

Ihmiselämän taivutusmuotoja:

taipuisa → taitava → vaivainen

Elintason kohoamisen taivutusmuotoja:

verenkierto → verensokeri → verenpaine

Riippumattomuuden taivutusmuotoja:

itsenäinen → itsepäinen → yksinäinen

Vaurastumisen taivutusmuotoja:

äveriäs → äveriäämpi → äreä

Valaistumisen taivutusmuotoja:

Istu! → Miksi istun? → kuka istuu? → kuka istun.

Lempiväri

Jokaisella on lempiväri. Minäkin olen jo siinä iässä, että olisi aika valita oma. Kun joku kysyy niin tiedän heti mitä sanoa. Jos vastausta miettii liian pitkään, se ei ole cool.

Parasta harkita asia valmiiksi saman tien ja yrittää sitoutua. Omaan lempiväriinsä on syytä tottua, niin sitä voi puolustaa luontevasti. Väriin kaikki puolet pitää oppia tuntemaan.

Keltaisessa on se hyvä, että se on kirkas ja kirpeä. Karkkipussissa pidän eniten juuri keltaisista karkeista. Mutta myös pissa on keltaista. Olisi tosi noloa, jos se yhteys hoksattaisiin, kun mainitsen että lempiväriini on keltainen.

Silmäni ovat ruskeat, samoin hiukseni – mutta eihän ruskea voi olla kenenkään lempiväri. En selitä miksi, mutta eräällä tavalla se liittyy edelliseen dilemmaan.

Olen aika varma, että ajan myöten sinisestä tulee lempiväriini. Se on turvallinen valinta pojille. Sinisiä ovat poliisiautot ja mustikat. Myös isoilla koppakuoriaisilla on vatsassa sinistä metallia.

Entä jos porukasta joku ehtii ennen minua sanomaan sinisen? En voi valita samaa. Olisin matkija. Siksi olisi hyvä olla joku harvinaisempi väri varalta. Kunpa tuntisin enemmän värien nimiä. Tiedän okran ja sinooperin ja liilan. Monilla hienoilla väreillä on aika tyhmältä kuulostava nimi.

Lempiväriini ei voi olla musta, koska mustasta tykkää vain gootit ja hevarit. Valkoinen on antautumisen väri. Punainen on Ferrarin väri, mutta myös kommunismin. Vihreä ei ole väri vaan puolue.

Sinisen haalea sävy on isänmaallinen: vaarin verttyneiden suomi-verkkareiden väri. Tumman sininen on laivaston väri. Se näyttää hämärässä mustalta. Tumman sininen tuo mieleen suklaan ja vasta ostetut siniset farkut.

Lempivärini olkoon siis sininen, mutta edes se ei tarkoita, että olisin turvassa. Vaikka Simo ja sen gorillat eivät keksisi sinisestä mitään pahaa, ne saattavat silti mennä ihan sekaisin:

”Sininen pininen. Oot sie joku sinipää, tihihii! Syö sitten sinitarraa! Sinitäinen, sittisontainen. Sipulipää, sikuripikuri, sinappisissi. Siskosi on siis silakka. Syö silavaa sinipalli, sikotautinen sontasimpukoiden imijä. Sini-inisijä. Sini-nini-nini-nini-niiii!”

Venus ja Mars

KAPTEENIN LOKI:

Pahoin pelkään että aluksemme tietokone on sekoamassa.

Se ei suostu myöntämään, että Marsin kaksi kuuta ovat nimeltään Phobos ja Rooibos.

Tunnen Mars-planeetan erityisen hyvin, sillä vetosin siihen eräässä epätoivoisessa oikeuskiistassa – kun taistelin lasteni huoltajuudesta.

Tiesin ennalta, että äidit voittavat valtaosan huoltajuuskiistoista; heidät täytyy melkein osoittaa alkoholisteiksi tai narkomaaneiksi, eikä vaimoni ollut sentään sen pahempaa kuin perusvittumainen nalkuttava ämmä.

Oikeudessa keksin vedota kosmiseen ennakkotapaukseen.

Jokainen klassisesti sivistynyt tietää, että jumalat Mars ja Venus olivat rakastavaisia – ja Phobos sekä Rooibos heidän lapsiaan.

Tässä jumalten draamassa, jota oman aurinkokuntamme järjestys heijastaa, kävi kuitenkin niin että lasten huoltajuus myönnettiin Marsille.

Yhä tälläkin hetkellä kuut Phobos ja Rooibos kiertävät punaista planeettaa

ja Venus kihisee yksin tulikuumana ja happamana.

Jostain syystä Maan tuomioistuin ei pitänyt argumenttia pätevinä ja minut jopa määrättiin psykologiseen selvitykseen.

Tutkinnan aikana minussa vahvistui aavistus, joka oli kytenyt lapsesta saakka.

Tunsin,
että vain avaruus
todella kykenee ymmärtämään minua.

(KATKELMA SCIFI-TEOKSESTA *Kävelyvauhtia tähtiin*)

Kalenterissa täysikuu

Harri Hertell

(S. 1985) ON HELSINKI POETRY CONNECTION -KOLLEKTIIVIN PERUSTAJA, RUNOILIJJA, SPOKEN WORD -MUSIKKO, DJ JA KULTTUURITUOTTAJA (AMK). HERTELLIN LOPPUUNMYYTY ESIKOISKOKOELMA "KUNNES OPPII KÄVELEMÄÄN" JULKAISTIIN VUONNA 2011. TÄLLÄ HETKELLÄ HERTELL VIIMEISTELEEE TOISTA RUNOKOKOELMAANSA, JOKA ON MÄÄRÄ JULKAISTA SYKSYLLÄ 2013.

Kalenterissa täysikuu
mutta en näe yöltä merta
kuule kraatereiden pohjatonta vaikerrusta
taivaalla vain lapsuuden haaksirikkoinen valo
varpaat kohmeessa
kämmenet kiinni ratissa
sotilas nököttää krampissa hyisessä poterossa
kypärä lumesta valkoisena
nuoruus hetkessä haljenneena
kuin tiskialtaan reunaan lyöty muna
ison pillin vihellys
kranaatin repimä kallo
ja ajatukset paljaita
nypityn kanan punertavaa ihoa lihalla
jos kukaan ei hiipisikään tuolla pihalla metsän rajassa
ottaisi vain kalun kouraan
ja vatkaisi viikonloppuvapaista kokkeliä.

Kalenterissa täysikuu
mutta en osaa lukea
nähdä kuinka nastarenkaat rakastelevat jäisiä katuja
raapivat hiekoittamatonta selkää etsien vapaita paikkoja
kuin kaivaisivat miestä esille nahan alta
että näkisi millainen se on todella
ettei varmasti petä
vaikka ollaan tässä alastomina
lehdet pudonneina sängyn laidalla
lakanoissa kuolleiden kellertyneet merikortit
lankkulattioiden epäileväinen nauru
uskottomuus kolisevien kattojen yllä
tuuli keinuttaa laivoja kuin täyttymyksen raskas hengitys
rakkauden toivoton taistelu

konekiväärien villi nakutus autiolla kentällä
ontto puu sen keskellä unohtuneena
kynnenaluset mustina
taakse jääneistä paikoista
joiden nimet vaihtuvat pian kartoissa.

Kalenterissa täysikuu
mutta en vieläkään usko
kuule kuinka kalkin tuoksuinen kaislikko vapisee
kun iättömän lapsen ikkunat ovat huurussa
kuolleet kärpäset lasien välissä
edes lukki ei tahdo liikkua
vain yö hiipii hiljaa
lankeaa päälle kuin kirous
harvasanaisen työläisen lempeä lauantailöyly
lepän ja hien tuoksussa
kuluneet mokkakengät historian kaapin päällä
ja alas varisee monttujen soraa
joukkohautojen lohjennut totuus
ankara polku ilman tienviittoja tai karttaa
sokean sotilaan palatessa kotiin
huulilla nolo tuuli viettelee ja valittaa
hyräilee kiiman esille vielä kerran
navan seutuvilla vain yksinäisiä tutkimusasemia
suunnistusta ilman kompassia
kohti orgasmia
sormen sofistikoitunutta liikettä
vaitonaisuudessa unessa päättäväisiä otteita
jotka eivät irtoa
jätä hartioihin punaisia viiruja.

Paikkani maailmassa

Hetken ajan minulla on paikka maailmassa
eikä se ole vain mikä tahansa paikka
vaan ikkunapaikka
kahden tunnin ajan
jossakin Turun ja Helsingin välimaastossa
vaunussa neljä, tuolilla 85
kirjaan ylös matkani tulosta
tummia pusseja silmien alla
karaokessa katkennutta kajahdusta
turvonneita poskia, vimmatua jazzia
kiimaisia ajatuksia entisten ja nykyisten välillä
kylät, metsät ja mainostaulut kiitävät ohi
kuin säikähtäneet jänikset
eikä reppu paina kahta kirjaa enempää
mutta ne ovatkin painavia sanoja
hallintaotteista ja mustista pampuista
pärisevistä murteista ja lattialaattoja tuijottavista matkustajista
jotka take a way -kahvit kourissaan
istuvat aseman penkeillä
nuo toivossa väkevät reissumiehet
turvanaan minibistrokärry ja savuton tupakkahuone
kylmät ja kuumat juotavat
jossakin aivojen harmaan huoneen nurkassa
pölyä joka ei katoa
kurkun käytävältä
edes pitkällä Lapin kullalla (5,80 tuopilta)
kohmeisia ovenkahvoja
ja lastenrattaita täynnä uskoa
perjantain turhaa optimismia
juopuneita kalastajia Kemiönsaaristosta
istuvat tutit suussa vaunuissa
kuin kuninkaalliset
heittelemässä mustalaisille almuja ja sirkushuvia

filterin läpi suodatettua totuutta
keuhkot täynnä usvaa
i'm sorry
we don't speak english
puhu sitten vittu suomea!
huutaa pipopäinen turakainen käytävän uumenista
tarra liimattuna saniteettihuoneen pytyn kannessa
kuka haluaa tulla muistetuksi paskomisesta
kiikkuvassa junassa
autot kulkevat rinnalla samaa tahtia
sellaista kuin tietynlaisessa tanssissa
ratakiskojen naputtavassa laulussa
mies ja kone kilpailevat nyt ja aina
maailman herruudesta
mutta toinen
ei tiedä olevansa mukana skabassa.

Siniset kamelit

Kasper Salonen (s. 1987) ON KAKSIKIELINEN HELSINKILÄINEN RUNOILIJAJA KÄÄNTÄJÄ. VUONNA 2012 SALONEN VALMISTUI HUMANISTISTEN TIETEIDEN KANDIDAATIKSI HELSINGIN YLIOPISTOSTA, JA HÄN ON HOIDELLUT HOMMIA HELSINKI POETRY CONNECTION -KOLLEKTIIVISSA VUODESTA 2010. ENGLANNIKSI SALONEN ESITTÄÄ SPOKEN WORD -RUNOUTTA.

Sateisena juhannuspäivänä lipputangot ovat ajattelevia kirahveja,
märkinä kauniiden katujen ansassa, auringonjanoisen aaton jälkeen,
vartijanaan valo. Me toimimme vara-apuna, lähinnä unisina journalisteina
kun jaksamme jotakin ilmoille raksuttaa.

Mutta siinäkin on arvonsa, mahdollisuus
tulkita silmillämme olevat häkit ja säkeet omiksemme, tilaisuus
kurkottaa yhdessä puun latvaan ja takaisin, vapaus
löytää eläintarhan orkesterista omaa sukua oleva nauru – kukaties
kirahvin kaula on muutakin kuin lyömä-aseen varsi, tai purukaluston heittokoukku.

Kukaties rummut ja poimimet ovat jo tältä erää pulkassa,
ei muuta kuin seuraamaan festarin kaikua ja marjojen tahroja!
Kukaties nämä ovat juuri ne yön yrtit joilla täydennän kaappini,
sitruunapippurin viereen rytmiä ja taukoa, ääntä ja taukoa, henkeä
jota haukkoa, ydintä jota aukoa, rytmiä ja taukoa –

Sanotaan ettei tiikeri pääse pilkuistaan
eikä metsien kuningas raidoistaan;
eihän se edes tarkoita kaikkialla samaa otusta,
on vain suru- ja paritteluhuudot joille tarvitaan fokusta,
jokin hahmo tai muotopuoli ulkokuori erottamaan pottu potusta, ja ihminen sotusta,
tai muuten vaan kertomaan että sisällä jossain on nimenomaan jotain –
että maton alla on avain.

Me kasvatamme erilaisten lukkojen takana todellisuutemme flooraa ja faunaa.
Kassakaappiemme paperisten ovien takana on kotikutoista psykedeliaa,
ja neulansilmän lävitse pääsee silloin kun purkaa turhan kuorman
ja keskittyy tavalliseen, eli taivaalliseen.

Yleensä olen unissani paljain jaloin, mutta tämä uni onkin kuittien selkiin kirjoitettu.
Jalaksen käytetyt turvakengät tahrivat lakanani taioilla kun torkahdan.

Heinäkuisella taivaalla pilvet vaeltavat kuin siniset kamelit
jugend-elementtitalojen yllä, kyttyrät täynnä vettä ja röntgen-varjoja,
ja niiden kulkureittien takana paistavat huomisen auringon hiekat
eilisten kokkojen lävitse.

Talvitalismaani

Pakkasherran röyhelömekko on käheän kiljaisun värinen,
joltain ballerinalta varastettu
ja varomattomasti pakastettu!

Sillä on yllään teräskärkiset maiharit
ja vanha halloween-naamari
jonka silmien tilalla on auringonlasku ja -nousu –
sen taskussa on nälkävuosina haljennut lumisadepallo
ja kourassa erikoinen suolasirotin
jolla se taputti kerran pirun perunapellon sileäksi kuin muisti.

Se ei ole ikinä upottanut kättään maustesäkkiin edes ranteeseen asti.
Kun sen verisuonet katkeilevat syntyy mustaa jäätä
& jääpuikot muuttuvat metsissä uruiksi
& lumi naukuu raiteilla kuin aukiratkottu enkeli –

vaan täällä ikkunalaudallani
kinoksen pienoismalli nukkuu kuin purettu elokuvateatteri.
(Jäitä pitäisi lasiin saada
mutta hatusta ei tänään liikene.)

Ulkona pakkasherra taikoo illan virrasta salakirjoitusta.
Yhdestä kohtaa löytyy jytkyä ja veiviä ja häitä,
ja toisessa se kuvailee punaisen jättiläisen lauluja
jotka saattavat kestää tuhansia vuosia
ja ehtivät luoksemme kylminä.

Kylmää on kurkussakin,
siellä mistä sydän alkaa –
larynksista aorttaan ulottuvalla onkalolla
ei ole nimeä, ja siellä puhutaan kieliä
joihin eivät meidän morfosyntaksit pure.
Jos keho on temppeleksi niin tämä on sen savupiippu,

venttiili niin pyhille kuin epäpyhille tulille,
suora yhteys värikkäiden happojen, tundraisten tuntemusten
ja kahden suuren purjeen varahallinnoimaan maailmaan.

Välillä purjeisiin ilmestyy repeämiä,
tundralla tuulee

ja värien ruska paljastuuakin biokemiaksi, ja rumaksi kuin nälkä.

Jos täällä ylipäättään lauletaan lauluja, niin ne kestävät mikrosekunteja
eivätkä ne tee ruman ja kauniin erotusta ollenkaan.

Mutta välillä surun tundra on leuto,
purjeet puhkuvat
ja labyrintin kanava puhdistuu,
aina jokin sielunsirpale uudistuu.

Hetkittäin jokaisen hehkuva keskus
on kuin suojeleuskelin sabotoima reaktori
jonne ei tulisi teljetä ketään –
siellä ei synny tuplasateenkaaria,
uneentuuditus johtaa kylmettymiseen,
ja ajan hammasratas pyörii verta nopeammin.
Silti, ilman sitä ei mikään olisi mahdollista.

Pakkasherran sydän on jääveistos auringosta,
ja sen kyyneleet ovat naurun väriset.

winter current

on the night of the first snow,
no sea-smoke bent its bones
into the black suede box of the water
to wilt its half-will to thaw,
 but climbed shaking & shivering,
 delicate as a glass lung's lattice,
 to break & link with the frost's clipped wings.

by the seashore seabirds coughed black vowels
and the fanged air rang them
to rise beautiful & deadly as bells
before disintegrating into toneless snow –
muffled to shadows in the glass-black dusk
 which the boats in the stone cove caught
 & answered by lighting their lights.

on the night of the first snow cars whined stark & slow
in the damp streetlamp-sparks falling to the road.
a wary, swerving line of hikers caught in a fairytale trap
in the golden dark, watched by a parliament of owls
invisibly, in the hanging trees lit out of their deaths.

structures in the city forgot their names. *snow*
became the name of everything, and *the wind*
became every barked curse –
there the cold flicked & slapped its sting's mischief,
wooded to a vaunting assault.

in that blur I struggled with a freezing swamp
where it worked its ecosystem in my throat,
when I limped home white & blind as a snowman
and found refuge in love at my door.
so I didn't see it,

but on the night of the first snow
through clouds or windows or treetops
they say lightning sparked a bright tear
blue as a glimpse of a nightmare, or paradise,
on the sky & upturned eyes.

and that's how winter raged in on us
soft & electric: without thunder
or the noise of vanishing colours.

when you sing in Morse code

beginning from the beginning starts to start the heart's upside down beat,
loaded with smoke & sighs, and a face for the faces we meet –
I'm looking for a rhythm & a bounce, I wanna twirl & bundle in clouds
when they reel serenely like half-drunk architects checking their specs,
melting in their own paintings,
and I sometimes get tired of waiting, and why is it so important to build cleanly?
if we muddy the water it quivers obscenely and delivers its idiot trees in fractals
like what I do with the fingers of dactyls that tipatap till red & spry –

it's a chore, coaxing my bread & my butterflies like the water in stones,
like the milk in our bones, like the heart in our homes sometimes,
when our dizzy brains fizz & lie.
well the answer
is to breathe
like the tide
in a storm: both meager & epic –
to meditate on trust and sneeze like the rusted keys of a pandemic,
to fly in the hollowed-out homes of remedies with merits –

don't hide in a high-rise kitchen sink, but blither with relish
& leap to links if you juggle with more than one spasm – I've found my footing at
the foot of a chasm that yawns like a god, stars crash & burn when the elements
show their claws,
and I've hindered my verbal kindred like the Hindenburg broke its own laws,
like the Titanic yawped itself raw through the hype of a desperate need,
too strained to endure its own speed.
I want these tricks to be freed, 'cause I don't have a hundred leering mouths to feed
but a hunger that squirms like a memory, lost in a past we forget like a melody...

yeah there's a LIST of things that are upsetting me
but I don't let it tilt me to the floor anymore,
I don't need to play ball with my fears 'cause I know my own score.
it's here.

and in case you're reading this
I'm pointing to the place where my hangups erode.
there's a light in your eye when you sing in Morse code –
'cause fuck S.O.S., I sing "YES YES YES!" and my finger's on the pulse of my road.
'cause I don't wanna be #1 or become a trendsetter –
I just wanna speak the truth, & read it like a love letter.

Lasse Hauerwaas (s. 1984) ON HELSINKILÄI-
NEN RUNOILIJJA JA SARJAKUVAKÄSIKIRJOITTAJA. HÄNEN
ESIKOISRUNOKOKOELMANSA "VESIPISTOOLI SELÄN TA-
KANA" ILMESTYI OMAKUSTANTEENA KESÄLLÄ 2012.

Mutta minä en ole Birgit Kraus

4.10.

Postilaatikkooni ilmestyy paketti
se on osoitettu minun osoitteeseeni
henkilölle nimeltä Birgit Kraus

jätän sen avaamatta eteisen pöydälle
sillä minä en ole Birgit Kraus

6.10.

Postilaatikkoon ilmestyy toinen paketti
edelleen osoite on oikea
ja vastaanottaja Birgit Kraus

paketin kannessa lukee "Onneksi olkoon, Birgit Kraus!"
mutta minä en ole Birgit Kraus

7.10.

Taas uusi paketti.
Etsin puhelinluettelosta nimeä Birgit Kraus

Abel Kraus, Birger Kraus, Carl Kraus
mutta kukaan ei ole Birgit Kraus

13.10.

Jälleen paketti.
Nyt en enää malta vaan avaan paketin.
Siellä on "Ylivieska sanoin ja sävelin" -kirja
ja Birgitin nimellä varustettu lahjakortti

mutta minä en ole Birgit Kraus

Avaan muutkin paketit
Salon kaupunki onnittelee voitosta
palkintona on ”Salosta ja kuntaliitoksista” -niminen kirja

Siilinjärveltä on tullut noppapeli
Rovaniemeltä ruma, vihreä huivi
ja seuraavana päivänä tulee muistiinpanovälineitä ja esitteitä kesäisestä Haminaasta

Voisinkin mennä kesällä Haminaan
huutamaan torille ”Minä en ole Birgit Kraus”

Tällä viikolla saapuivat
Vantaata esittelevä DVD ja avaimenperäfikkari Kalajoelta.
Pyytäisin postinkantajaa jättämään paketit tuomatta,
mutta toisen postin avaaminen on vakava rikos
enkä minä ole Birgit Kraus

Jos raottaisit oveani

nyt
jos tulisit luokseni

nyt
jos haluaisit minua

nyt
jos koskaan rakastaisin sinua
enkä sallisi päästä sylistäni
vaan avaisin kaikki korkit
ja laskisin juomat altaaseen

nyt
en olisi enää itsekäs
enkä sulkisi sinua pois
jättäisi mitään tunteistani sanomatta
jättäisi mitään sanomatta

jättäisi mitään
jättäisi

.....
Ilan runoilijavieraat

EIRÍKUR ÖRN NORÐDAHL (B. 1978) IS AN ICELANDIC WRITER AND STAGE POET. IN ADDITION TO HIS EXUBERANT SOUND AND ANIMATION POETRY, NORÐDAHL IS WIDELY KNOWN IN HIS HOME COUNTRY AS A NOVELIST AND WORLDWIDE AS A POET WHO HAS PUBLISHED WORKS IN ENGLISH AS WELL AS ICELANDIC. THE PUCKISH AND FIERY PERFORMER RECEIVED THE ICELANDIC LITERARY AWARD IN 2012 FOR HIS NOVEL "ILLSKA" (LIT. "EVIL").

Eiríkur Örn Norðdahl (S. 1978) ON ISLANTILAINEN KIRJAILIJA JA LAVARUNOILIJÄ. ESITETTÄVIEN ÄÄNI- JA ANIMAATIORUNOJEN LISÄKSI HÄNEN TUOTANTOONSÄ KUULUU SEKÄ ISLANNIN- ETTÄ ENGLANNINKIELISIÄ RUNOKOKOELMIA JA ROMAANEJA. ILKIKURINEN JA TUOTTELIAS NORÐDAHL SAI VUONNA 2012 ISLANNIN KANSALLISEN KIRJALLISUUSPALKINNON ROMAANIS- TAAN "ILLSKA" (SUOM. "PAHUUS").

Iceland Report on the Observance of Standards and Codes

We interrupt this Iceland Report serial to offer up the following vocabulary trivia quiz.

Within an hour of Bork Bork

I am not yet defending those who are making stupid comments and unfunny jokes.

Bork is happy and energetic – with borderline manic tendencies

and if you expect any fucking

YOU DON'T KNOW ME!!@!@!@!"

I'm from Iceland and I practice yoga every night, I shit you not...

With my body, you'd NEVER know I birthed 2 babies...

I am hot, people. HOT.

My secret? A diet of Juarez tequila and Ho-Hos, and a steady regimen of cock-

sucking. Or is cock-sucking more like part of my diet? Either way, I have an ass

like a 24 yr old. And now you know.

Do you know who Björk is?

She is in desperate need of some attention

I have panties, I'm telling you, three more innocent people died after watching

her "Reaming an eskimo" video on MTV last night. She's that desperate. That's

how cool she is.

She can use a gun to shoot herself in the face with, I don't care, I'd still tongue-bork her.

I'm an Icelandic student, I'm broke and I'm not an attention whore.

You don't like other people's sweaty ball cheese odor in your delicate little throat. But I got some ball cheese for you, right here.

Served, to the surprised delight of your girlfriend, who will say "Wow, I kinda had my doubts about this meal. But this is good! You done good, babe." Awake the next morning to the strong smell pervading every nook and cranny of the house. If you have regrets, just remember that this is the smell of Christmas in Ísafjörður, Iceland.

"Ísafjörður?" (puzzled face)

"Last time I was there, in the 80s, I was stuck for five days because of snow. They couldn't get an airplane out of there."

The main industry in Ísafjörður, Iceland is cleaning the fucking kitchen.

Iceland, incidentally, is at war with Kebabistan for smuggling dolphins up their snatches. Fucking ragheads.

We killed "Free Willy", and I don't mean "we" as in all Icelanders, I mean as in me and my dad fucking drowned that Michelin-tyre-fucking dolphin, or whatever the hell he was. Now that's some proper existentialist symbolism for you.

I know I make it sound like Iceland is a fucking superpower. But it's only funny, 'cause it's true.

Trust me. Iceland is streaming in its entirety on YouTube.

Iceland is known as the NORDIC TIGER.

Of course, Iceland is hardly the ideal clime for peanut growing, nor does it have the economic clout to lord over a country that does. But nevermind you, we'll do fine without your god-fucking peanuts.

I woke up this morning with fuck on my mind. Then I punched fuck into Google. I punched fuck long and hard into Google. Then I punched fuck once more, just to be on the safe side. What do you reckon showed up? Lo and fucking behold: Iceland.

We are the world, so fuck off.

kääntänyt Hannu Oittinen

fs (OIK. INDREK MESIKEPP, S. 1971) ON VIROLAINEN RUNOILIJ, JONKA TEKSTIT KUVAAVAT SUURIA JA PIENIÄ INHIMILLISIÄ TUNNE-REAKTIOITA SEKÄ SUURESTI ETTÄ PIENESTI. NELJÄ KOKOELMAA JULKAISSUT FS ON PALKITTU KIRJAILIJA, JONKA RUNOJA ON KÄÄNNETTY USEALLE ERI KIELELLE. SUOMEKSI HÄNEN RUNOJAAN VOI LUKEA KOKOELMASTA "VALOA TUNNELIN PÄÄSSÄ" (NYNORDEN, 2009).

#1

palasin toisesta kaupungista
kello oli paljon
päästä ja ruumista väsytti
lähtiessä olin kipeä
matkalla olin kipeä
palatessani sen parempi
rupesin katsomaan televisiota
elokuva alkoi ja jatkui
ja loppui
alkoi toinen elokuva
halusin nousta ja sulkea television
mutta nukahdin
heräsin ennen loppua
suuri stadion
täynnä katsojia
tarkka-ampuja tappoi ihmisiä
minä makasin sängyssä
ei se ollut päinvastoin
hän ampui
ja minä makasin
niin
niinpäinhän se oli
niinpäin juuri niin

#2

eräänä yönä tajusin kuoleman
olemattomuuden
ja lopullisen pimeyden
35 vuoden jälkeen
joista vähintään 24
olin halunnut kuolla
ja koettanut kahdesti tappaa itseni
mutta nyt
ensimmäistä kertaa
se oli masentavaa
ei pelastuminen
vaan tukahduttava pakko
sillä oli Robbie Williamsin kasvot
Tina Turnerin ääni
se oli sinkkuelämää
isänmaallisten vaalijuliste
se oli kaikkea sitä
mitä minä en ole
koskaan kaivannut
mikä on tympeää
ja vierasta
nyt oli koittanut se hetki
kun kaikki mikä on omaa
on hävinnyt
kaikki mistä sinut on tehty
kaikki nuo kaavat ja kimput aivoissa
muokkaamassa minää
tuo solujen kokonaisuus
läheiset suhteet
kiintymykset

ne joilla ei riitä sinulle enää aikaa
se kaikki mistä olet luopunut ihan itse
uskoen että väliaikaisesti
ja sitten ne ovat häipyneet
kaikonneet lopullisesti
pimeys
tyhjiys
Robbie Williamsin laulu
jonkun radiossa
minun ja etääntyneen
elämäni välillä
epäelämän
eli kuoleman

#3

köyhyys
me ei ajatella sitä
me herätään aamulla
lähdetään töihin
ne joilla töitä on
joskus maksetaan vuokraa
mutta jäädään silti velkaa
alituisesti
me eletään ja rakastetaan
no ehkä ei kaikki
mutta Margus ja Katrin ainakin
tukkansa värjännyt Tanja
ja sen poikakaveri
ne kyllä rakastaa
sen näkee

me ei mietitä köyhyyttä
vai mietitäänkö?
tai ei sittenkään?
vai sittenkin...?
me kasvatetaan lapsia
viedään ne kouluun
ja haetaan koulusta
mutta oli miten oli
me annetaan niille ruokaa
omissa pikku keittiöissä

meidän vaimoilta ruokakaupassa
palaa pinna
ne kiljuu hysteerisesti
murtuvalla äänellä
pane se pois
äitisi ei ole miljonääri

mitä sinä oikein kuvittelet!
ja
kuka sinä luulet olevasi?
meidän lapsilla on
kauhistuneet ruskeat silmät
kosteat siniset silmät
pikkuiset sormet
ja mustat kynnenaluset
tytöt ja pojat
painaa sen mieleensä
koko elämän ajaksi
eikä pidä itseään minään
ja me
istutaan keittiössä
pienessä neliskanttisessa keittiössä
ja tiedetään
että sieltä me ei päästä
ikinä
ei me eikä meidän lapset
me jotka ei olla olemassa
köyhyyttähän ei ole
ja kun meidän lapset
jotka ikävä kyllä on olemassa
tietenkin me rakastetaan niitä
siksi sanonkin ikävä kyllä
kun ne tulee keittiöön
ja näkee meidän juovan suruun
me tiuskahdetaan
räjähdetään niin
että ne ymmärtää
ja se tekee meidät entistä surullisemmiksi
niin surullisiksi
että me juodaan taas

köyhyys
se olematon
tai jos se sittenkin
lymyilee jossain
niin joka tapauksessa
se on meikäläisten oma syy

meidän jotka ollaan syyllisiä
tällä puolen olemassaolon rajaa

köyhyys
me ei puhuta siitä
köyhyys
me ei mietitä sitä
köyhyys
ei sitä tässä maassa ole
tässä valtakunnassa
ei ainakaan tässä kaupungissa
ei missään
kaikkiällä
ympäriällä
köyhyys kuin tiheä risukko
kuin rehottavat rikkaruohot
kuin takiaispensaiden ryteikkö
enää ei edes huomaa
että joka askelella takertuu
jokapäiväisellä matkalla
raitiovaunupysäkillä
kodin ja tupakkakioskin
kaupan ja kalmiston välillä
kevyesti pukeutuneet pikkutyöt
pikkutyöt raskaissa huppareissa
ja ne isot tytöt...
ja vanhat eukot
täältä katsottuna
on kaikilla samat kasvot
köyhyyden kasvot
mutta ei me
ajatella sitä

Kati Neuvonen (s. 1975) ON HELSINKILÄINEN RUNOILIJJA. HÄNEN ESIKOISKOKOELMANSA "NAKU" JULKAISTIIN 2009.

Äidin mielestä elämä jatkuu. Iskä sanoo sen pitunen se. Iskä rakastu Pirkkoon joka on huora, mutta se on silti ihan kiva. Se leipoo pullaa kun meen kylään ja iskäkin on taas iloinen. Siellä ei kyllä lueta Hanhiemon lipasta tai iltasatuja koska iltasin ne juo kaljaa. Äidille ei saa kertoa, se on meidän salaisuus ja mä oon jo iso tyttö ja mä rakastan iskää ja huora-Pirkkoakin vähän. Pullaan se kyllä sais laittaa enemmän rusinaa ja rintsikat koska sen tissit hyllyy kun se kävelee. Iskä työntää pään sen tissien väliin mikä on vähän hassua kun se on jo aikuinen eikä Pirkolta tuu maitoa. Iskä onkin tissimies. Äidillä on aakupit. Se sanoo että iskä on perse koko ukko. Että emmä sit tiedä.

Kun ei ole lapsia, on tämä hiipivä odotus ja tuskankaltainen ikävä. Alkaa laittaa viestejä pulloihin yhdessä munasolujen kanssa ja laskeane rannalta veteen sopivien aikataulujen mukaan. Kämperryn heinien sekaan odottamaan vastausta, pullopostia maailmalta, ehkä pientä hedelmöitystä, alkiota, vauvaa joka kelluisi luokseni ja sanoisi ”äiti”. Minä lakkaisi olemasta ja olisi vain kaunein sana kaikkien huulilla, pehmeä ”äiti” ja minä itkisin ja nauraisin enkä menisi maanantaina töihin. Rintani pullistuisivat ylpeydestä ja maidosta, vauva tulisi ulospullosta ja imisi minua kuin sientä kuivaksi. Kuka on isäsi, minä ehkä mieltäisin, siellä kaukana merten takana.

Läpinäkijä

Lauantaisin työnnän kylpyammetta kadulla, ankat seuraavat sopuisasti jonossa. Äiti pullottaa ikkunasta, ei tarvitse kylpeä tänään, ei pestä tukkaa kainaloa pylyä, taustalla huutaa alttovauva. Minulla kasvaa porkkanaa korvista, työnnän ammeen toiseen taloon, siellä asuu kädellistä rotua, painaa päätä pinnan alle. Iho kuluu, sormet käpertyvät, oi kuinka venähdän pituutta. Haluan lakata olemasta ja. Haluan kauniin tytön ja. Veistää puusta veneen. Talvella jään yli. Saunalle on polku ja nuotiolle, siellä isä tappoi koiran, lapiolla päähän kolme kertaa. Se jos oli hiljaista, oli matalaa. Oli hiljaista, matalaa. Haluan olla sieni ja puu, rihmottua ullakolle, päästä mukaan vaikeimpiin leikkeihin. Haluan auki ja. Kiinni auki kiinni auki auki auki. Tunnetko ketään, tunnetko minua? Testaa, olenko. Näytät jotenkin tutulta, sellaiselta jota tarvitsen. Kuula lentää keskiyöllä, voimakkaat naiset keskiyöllä. Kätköistä löytyy syleistä vapain, hedelmäistä tuoksua vaatteiden alta. Tehdään maja peiton alle, räpytän silmää, uutisia lukee uusi ääni. Haluan lämmitellä varpaita, katsella yhdessä unen loppuun, kaunein sana on kalliolla.

Kävelen nurkan taakse, sinua kohti, vastassa on pieni vallankumous.
Se on hyvä, kiitettävää, arvostan erilaisuutta ja siihen liittyviä
nyansseja. Mitä siitä ettemme saa neronleimauksia säännöllisin
väliajoin, päivittäin, mitä siitä! Laulamme korkealta kertosaakeet,
käsi kädessä kuljemme taloon autioon, kuka tässä nyt taluttaa ketä,
nautimme että lintu livertää ja on nuotteja, asteikkoja ja avaimia.
Ainoa mitä voin ajatella: olet tuntematon ja kävelet vieraita reittejä.
Saat aavistuksen minussa kasvamaan ja sulamaan uusissa unissa,
laskemaan jotakin minussa, esiripun, sen painavan punaisuuden.
Olen hengittämättä ja sen voi kuulla.

Kuun negatiivi

Juha Rautio (s. 1980) ON KOLME KOKOELMAA JULKAIS-
SUT RUNOILIJAA. HÄN ON OLLUT MUKANA SYRJÄSEUTUJA TUTKI-
VILLA RUNOKIERTUEILLA, ESIINTYNYT TAIDEFESTIVAALEILLA JA
RUNOKLUBEILLA SEKÄ TEHNYT PERFORMANSSEJA ERI ALOJEN
TAITEILIJOIDEN KANSSA. RAUTIO ON KOTOISIN SAVONLINNAS-
TA, MUTTA ON ASUNUT TAMPEREELLA 2000-LUVUN ALUSTA.

ei niin että antaisi vain pudota
ei niin että pitäisi saada jotain huudattavaa
ei niin että varjosydän jytistäisi ensimmäistä päivää
ei niin että tukkimalla suun huuto lakkaisi
ei niin että tolu-pulloa saattaisi erehdyksessä luulla shampooksi
ei niin että sammutuspeitteen alla saisi huonommin nukutuksi
ei niin että pelkästään psykiatrille voisi vastata puolirehellisesti
ei niin että veneen pesua varten voisi ostaa apteekista puoli litraa eetteriä
ei niin että tilaisuus tekisi perhostenkeräilijän
ei niin että hyönteisillä olisi mitenkään erikoisen kova toleranssi
ei niin että kaikki kielikuvat toimisivat kaikissa tiloissa
ei niin että tyhjen viinipullojen syndrooma olisi henkilökohtainen valinta
ei niin että pelkällä vedelläkin pärjäisi jos ei olisi pelkääjä
ei niin että sata sateenvarjoa tekisi vielä sadetta
ei niin että kun syksyn tullen vaatteet lahoavat päälle pitäisi pariutua
ei niin että kaikista laskuista selviäisi selittämällä
ei niin että tarpeeksi kovalla vauhdilla liskot eivät pysyisi perässä
ei niin että vain korkean veden aikaan voisi vetää vähän riskillä
ei niin että jokaisella itsemurhalla olisi haitallisia sivuvaikutuksia
ei niin että varjosydän jytistäisi jokaisen henkiinherättämisen jälkeen
ei niin että heräisi veden alla

baskeri kelluisi
pinnalla kuin kuun negatiivi

Manifesti

(Kirjoitus pohjoisella seinällä)

Tehotuotetut peilikuvat, unelmat jotka katsovat meitä
iskuri taakse – kevyt, raskas
tasainen liike

Minut on koulutettu tappamaan
minun vanhempani on koulutettu tappamaan
he haluaisivat minunkin kouluttavan lapseni tappamaan
äänestämään vaaleissa
katsomaan toiseen suuntaan
ei toiseen suuntaan! toiseen suuntaan ei!

kaikki okei

koulutus on okei

uudet haasteet elämässä on okei
eläkesäästäminen on okei
sijoittaminen on okei
loppusijoittaminen on okei
sananvapaus on okei
jääkaappirunous on okei
ihmisoikeudet on okei
eläinoikeudet on okei
henkioikeudet on okei
joulurauhan julistus on okei
uutiset on okei, se mikä näkyy on okei
se mistä ei voi vaieta on okei

kaikki käy, lisää muistia, okei?

astangajooga on okei, elämäntaloustakurssit
 on okei kuntonyrkkeily on okei kuntoutustuki on okei
 tuki- & liikuntaelinsairaudet okei
 omavastuu on okei, omaishoito on okei
 hoitovapaa on okei, vapaapudotus on okei
 vapaamuurarit, lions-club & rotarit, kaikki okei
 rotanmetsästysseurat okei, ampuma-asetilat on okei
 harrastukset on okei, ennaltaehkäisevä toiminta on okei
 jälkiehkäisy on okei, monistuskone on okei, konesosiaalisuus on okei
 sosiaalibiologia on okei, mikrobiologia on okei, mikrokuituliina on okei
 viina päihteenä on okei, päihdeäidit iltalomilla on okei
 koti-isät & isyyslomat ympäri vuoden okei, vuoden tai monen vuoden
 aikalisät on okei, perheenlisäys on okei, kotikasvatus on okei, allekastelu on okei
 kastelujärjestelmät on okei, verkostomarkkinointi on okei, shamaanimatkat
 sesonkiaikaan on okei,
 aika maan päällä oli okei,
 syvämerensukellus on okei, syvä masennus on okei, syväekologia on okei
 ekologinen jalanjälki on okei, hermeettinen jalanjälki on okei,
 jälkiviisaus on okei, viisasta vaieta -liike on okei,
 liikettä ilman liikettä okei,
 jaa ei poissa tyhjä okei,
 monipuolisuus on okei, moniarvoisuus on okei,
 monikulttuurisuus on okei, kulttuurisuudet kerran viikossa on okei,
 huumori on okei, asekauppa on okei, vesijumppa on okei,
 freud, marx ja ne pari muuta, okei
 buddha on tosi okei, elvis ja beatles molemmat okei, hissimusiikki on okei,
 second opinion okei
 linnunpöntöt on okei, hyväntekeväisyys on okei
 moraalit on okei, uskonto on okei, arvokasvatus on okei
 iäkkäät ihmiset on okei armomurha on okei
 eutanasia on kivempi sana, okei
 retoriikka on okei kosmetiikka on okei eugenetiikka on okei eksegetiikka on okei
 hermeneutiikka on okei heraldiikka on okei kultalusiikka on okei
 kvartaalimystiikka on okei astrologiikka on okei pidätystekniikka on okei
 tekniikan maailma on okei tieteellinen maailmankuva on okei vaihtoehtotieteet
 on okei vaihtoehtotyypit on okei
 vaihtoehto elämän perustana on okei
 okei itsemurha on vaihtoehto
 okei armomurha on vaihtoehto
 okei kunniamurha on vaihtoehto

okei isän- ja äidinmurha, syntymättömän lapsenlapsen murha,
murhaamattoman murhaajan murha, ei-olemassa olevan
olevaisen olomurha, murhamaisterin opinnäyttemurha,
uniajassa tapahtunut myyttinen murha, pasifistinen antimurha,
teologinen valemurha, paleontologinen salamurha,
esteettinen radionovamurha,

virtuaalinen äläostamitäänmurha, okei
maailmanloppumurha on vaihtoehto

vaihtoehtomurha on vaihtoehto
vaihtoehtomurhan vaihtoehto on jo
viihdyttävää

& näinä aikoina

Viihde on vaikea laji

Esa Mäkijärvi (s. 1984) ON HELSINKILÄINEN KIRJAILIJA JA TOIMITTAJA. HÄN ON JULKAISSUT KOLME RUNOKOKOELMAA, VIIMEISIMMÄKSI "KAUKAISEN MAAN" (TEOS, 2011).

Kielletty kaupunki

Alan ajatella joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni vie huomioni toisaalle ja estää minua ajattelemasta hänen pyöreitä rintojaan ja koska lakkaamaton metelöintini vie huomioni toisaalle ja estää minua ajattelemasta hänen riisumiensa liivien hänen pyöreiden rintojensa ympärille jättämää pyöreää punaista jälkeä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni sammuttaa punaiset valot prostituoitujen makuuhuoneiden bordellien ikkunoissa ja koska lakkaamaton metelöintini sammuttaa kynttilät prostituoitujen makuuhuoneiden yöpöydillä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni vie hänen huomionsa toisaalle ja saa hänet muistelemaan kaupungissa vietettyä entistä elämäänsä ja koska lakkaamaton metelöintini vie hänen huomionsa toisaalle ja saa hänet muistamaan kaupungissa vietetyn menneisyytensä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa teen haalistumaan pannuihin ja kattiloihin ja kuppeihin ja koska lakkaamaton metelöintini saa teeruusut lakastumaan pannuihin ja kannuihin ja kuppeihin ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni vie huomioni toisaalle ja saa minut ajattelemaan portteja ja muureja ja lukkoja ja kaikkea minulta tavoittamattomissa olevaa ja koska lakkaamaton metelöintini vie huomioni toisaalle ja saa minut unohtamaan että kaikki mitä tarvitsen on käsieni ulottuvilla ja silmiäni edessä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska kaupunki ei koskaan avaa porttiaan ulkopuolisille ja koska kaupunki ei koskaan avaa porttiaan niille joilla ei ole keisarin lupaa tai jumalallista velvoitusta astua kaikkein pyhimpään ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan

kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska kaupunki ei koskaan avaudu ulkopuolisille ja koska ulkopuolisten ei tulisi edes yrittää sisään kaupunkiin ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska tietää ettei portin takana ole minulle mitään ja koska tietää ettei yksikään kaupungin tyttö ole hänen veroisensa ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska paikkani ei tytön mielestä ole kaupungissa vaan joella pitämässä hänestä huolta ja hyväilemässä hänen päivä päivältä pyöristyvää vatsaansa ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska kaupungissa ei ole mitään sallittua vaan ainoastaan kiellettyä huoneita joihin kaltaistani ulkopuolista ei päästetä ja kiellettyjä hedelmiä joita kaltaiseni ulkopuolisen ei anneta maistaa ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska kaikki hyvään elämään tarvitsemäni on lähempänä kuin luulenkoan, keisarillisen puutarhan lammissa ja kultakaloissa ja lumpeissa, ja koska kaikki hyvään elämään tarvitsemäni on lähempänä kuin luulenkoan, keisarillisen puutarhan läpi virtaavassa joessa, joen kivissä ja joella minua odottavan tytön intohimoisessa syleilyssä, ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni häiritsee jumalia ja koska lakkaamaton metelöintini häiritsee aikaisin nukkumaan mennyttä keisaria ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa hyllyille siisteihin riveihin asetellut posliiniset astiat helisemään ja koska lakkaamaton metelöintini estää keisaria nauttimasta aamupalastaan kaikessa rauhassa ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni häiritsee porttiin ja kaupungin talojen seiniin kaiverrettuja kivisiä jumalia ja koska lakkaamaton metelöintini saa vuosisatoja liikkumatta olleet kivijumalat liikkehtimään ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa esi-isät rauhattomiksi ja koska lakkaamaton metelöintini estää esi-isiä kuulemasta heille kohdistettuja rukouksia ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni ei saa lehtiä palaamaan puihin ja koska

lakkaamaton metelöintini ei saa hänen jalkojensa välissä olevaa porttia avautumaan ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa kaupungin asukkaat muistamaan että he ovat päässeet portista vain hyväksymällä täydellisen kieltäytymisen ja hylkäämällä portin ulkopuolisen maailman ja koska lakkaamaton metelöintini saa heidät muistamaan halunsa ja portin ulkopuolisen järjestäytymättömän maailman ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska kaupunki haluaa minulta enemmän kuin mitä olen valmis antamaan ja koska kaupunki haluaa minun kieltäytyvän maailman iloista ja omistautuvan valtion palvelemiselle ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni irrottaa mustan maalin keisarillisen kirjaston lattiasta ja katosta ja seinistä ja koska lakkaamaton metelöintini irrottaa mustan ja paljastaa sen alla olevan täydellisen puhtaan valkoisen ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni vie huomioni toisaalle ja estää minua kiinnittämästä huomiotani portin kauniisiin kaiverruksiin jotka esittävät jokea ja siellä odottavaa tyttöä ja tytön valkoiset hiukset kultaavaa auringonnousua ja koska lakkaamaton metelöintini vie huomioni toisaalle ja estää minua kiinnittämästä huomiotani portin kauniisiin kaiverruksiin jotka esittävät rypäleterttuja ja avattuja viinipulloja ja joen rannalle levitetyllä punavalkoruudullisella viltillä istuvaa tyttöä ja eväskoria ja vuolaasti virtaavasta joesta hypähteleviä lohia ja joella minua odottavaa ja eväskoriinsa juustovoileipiä ja omenia ja banaaneja ja tuoretta omenamehua pakannutta tyttöä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa joen lopettamaan virtaamisensa ja koska lakkaamaton metelöintini saa ajan pysähtymään ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska lakkaamaton kolkuttamiseni saa joen lopettamaan virtaamisensa ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa jokeen upotetut vainajat nousemaan pintaan vainajien jalkoihin sidotuista lyijypainoista huolimatta ja koska lakkaamaton metelöintini saa vainajat palaamaan joen syvyyksistä ja valittamaan

kärsimistään vääryyksistä ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa jokeen upotetut vainajat nousemaan pintaan vainajien kauloihin sidotuista myllynkivistä huolimatta ja koska lakkaamaton metelöintini saa vainajat nousemaan joen syvyyksistä valittamaan kovaan ääneen ja estämään heidät jokeen upottaneita miehiä nukkumasta ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva kolkuttamiseni saa minut unohtamaan että voisin olla joella syömässä hänen tekemiään juustovoileipiä ja juomassa hänen pullottamaansa omenamehua ja koska lakkaamaton metelöintini saa minut unohtamaan että voisimme syömisen ja juomisen lopetettuamme rakastella ja joella odottavaa tyttöä joka haluaa minun lakkaavan kolkuttamasta kielletyn kaupungin suurta porttia koska jatkuva metelöintini ei muuta sitä tosiasiaa että vain aatelistolla ja papistolla on esteetön pääsy portista kaupunkiin ja koska lakkaamaton metelöintini ei muuta sitä tosiasiaa että kun portti kerran avautuu niin kaupunki ei tule enää koskaan olemaan kielletty.

Ei tuo punainen

J. K. Ihalainen (s. 1957) ON MONESTI PALKITTU PITKÄN LINJAN KIRJAILIJA, KÄÄNTÄJÄ JA KUSTANTAJA. IHALAISEN RUNOLLINEN VIMMA ILMENEÉ MONIAALLA SUOMALAISESSA KIRJALLISUUDESSA. HÄNEN VIIMEISIN RUNOKOKOELMA ON "TISLE" (SAMMAKKO, 2012). IHALAINEN ON MYÖS JULKAISSUT YHDESSÄ ÄÄNITAITEILIJA SÁNDOR VÁLYN KANSSA RUNO-CD-LEVYJÄ, JOISTA VIIMEISIN ON "TÄSTÄ TULEE PITKÄ YÖ" (PALLADIUM KIRJAT, 2011).

Se ei ole tuo punainen
se on ehkä punaisen torin punainen
saksalainen pikkukone parkissa Kremlin edessä
tai se on tiibetiläisen munkin karmoliinin punainen
tai sitten se on punaviiniin kastetun pokkarin punainen
tai se on talviomenan punainen, chilinpunainen
pelastuslaitoksen punainen, hirsitalon punainen
se on punainen kuin ostamisen vimma
se on punainen kuin taivas kun maalitehdas palaa

Olisipa se sinun värisi

Tai ehkä värisi on mielummin Berliinin sininen
se on Salosen autokorjaamon sininen
se on Saharan tuareqin sininen
se on jäänsininen ja siinä on reikä
se on Kittilän yötaivaan sininen
sininen kuin Gitanes-tupakka-aski
jossa mustalaisnainen tanssii
se on alakulon sininen, unennäön sininen
olisipa se sinun värisi, sittenkin

ei, se ei sittenkään ole sininen
se on taatusti valkoinen kuin maito
se on valkoinen kuin leipäjuusto
se on valkoinen kuin Pepsodent
se on tomosokerin valkoinen
se on valkoinen katkoviiva ajoradan keskellä ja tanssii
se on nurinniskainen valkoinen paitsi että se on musta
se on musta kuin veltosti kättelevä Saatana
se on musta kuin lentokoneen pimeä laatikko

se on musta kuin ylipainoinen tyhjä kaivo
se on musta nälkäinen pantteri
se on musta kuin jarrupalat
se on musta jano

Vaan ei se voi olla musta
ei musta voi olla sinun värisi
sinun värisi on varmaan auringonkukankeltainen
se on Bornholmin hiekan keltainen
se on Keltaisen kirjaston keltainen
se on ruskan keltainen ja keltaisen lehdistön keltainen
se on Fonectan luettelon keltainen
se on keltainen sinappi juuston päällä
se on saframin keltainen – keltainen kuin curry
se on keltainen häivähdys
se on lumileopardin silmä

Voi kun se olisi sinun värisi

minä tiedän – sinun värisi on sittenkin kultainen
se on atsteekkien keskusmuistin kultainen
se on sulatetun kääntöpiirin kultainen
se on kultainen rannekello stand-up-koomikon ranteessa
se on kultainen kuin hämähäkin seitti aamun kasteessa
se on kultaisen noutajan kultainen
se on käärmeensilmän kultainen
se on kultainen kuin Kleopatran kieli

Mutta kultaseni,
kaikeen tähän kultaan ei minullakaan ole varaa

sanotaanko että se on sittenkin metsän vihreä
se on vihreä kuin kuparin patina
se on vihreä kuin homehtunut juusto
se on sammalen vihreä se on kuusen vihreä
se on persiljan vihreä se on lumpeen lehti
se on armeijan vihreä
se on meidän keittiön seinäpaneelin vihreä
se on vihreä kuin absintti ja poissaolo
se on vihreä kuin pesukoneessa käytetty taala

se on vihreä kuin koulupoika ilotalossa
se on vihreä kuin Suomen lippu

Olkoon se siis sinun värisi
ja minä tulen sinun vihreytesi
kastelemaan sinun vehreyttäsi
täyttämään sinut vihreällä
ja minä saarnin sinut
sammaloin sinut
sanioin sinut
ja vihreän katveeseen
sinä uuvahdat uneen

Ai, sinä sanot,
että se on violetti?

Minähän sanoin alusta lähtien,
violetti on sinun värisi.

Saatanalliset trokeet

Risto K. Järvinen (s. 1965) ON VANTAALAINEN STAND UP -KOOMIKKO JA LAVARUNOILIJAJONKA RUNOKÄSIKIRJOITUS "KORSO" SAI KUNNIAMAININNAN PENTTI SAARIKOSKI -KIRJOITUSKILPAILUSSA 2012.

Iskin opettajan.
Vein sen kotiin.
Näytin sille yön aikana
pari poljennollista runojalkaa.

Aamulla, kun se oli lähdössä pois,
sanoin: "Anna numero."
Sain, saatana, neljä miinuksen.

Teki mieli
tarttua sitä parrasta kiinni
potkaista munille

mutta en tehnyt niin
koska äiti on sanonut
että vanhuksia
pitää kunnioittaa.

Varsinkin jos ne on sukua.

les ja alaston ase

Pidä siinä itsesi miehenä
kun muijan työpaikka on
CSI Tikkurila, Jokiniemi.

Ja sinä olet runoilija.

Pidä siinä itsesi miehenä
kun vieressäsi nukkuu
seksuaalirikostutkija.

Ja sinä olet pettäjä.

Pidä siinä itsesi miehenä
kun kysyt hänen työpäivästään
ja saat vastauksen jääkaapilta.

”Jos kertoisin
minun täytyisi tappaa sinut.”

Ja sinä pelkäätkuolemaa.

Pidä siinä itsesi miehenä
kun muijan käsi lähestyy
hehkuvia nivusiasi.

Ja sinä et tiedä
haluaako hän tehdä hyvää
vai hamuaako karvanäytettä.

Pidä siinä itsesi miehenä
kun muija kysyy: ”Saitko?”

Ja sinä jäät kiinni valheesta.

Pidä siinä itsesi miehenä
kun sininen valo lakanoissa
kertoo ettet ole saanut vuosiin.

Dancing queen

Tarkkailen baarissa
käsilaukut käsissään
tanssivia naisia

välinpitämättömänä.

Kirjoitan muistiin:
Mitä isompi laukku
sitä rumempi nainen.

Aamulla aistin ensin
vierelläni jonkun naisen.

Vasta sitten
huomaan matkalaukun

ja alan äkkiä välittää.

Olli-Pekka Uusitalo (S. 1966) ON IT-SUUNNITTELIJA, JONKA ESIKOISTEOS "LIUKUMÄKI" SAI 2. PALKINNON MÖLLÄRIMESTARI 2009 -KILPAILUSSA. TÄLLÄ HETKELLÄ HÄN HAAVEILEE PALUUSTA TAKAISIN LUONTOON, TAHKOAA SURVIVALISTISTA RUNOUTTA SISÄLTÄVÄÄ KÄSIKIRJOITUSTA JA ON YLPEÄ NEANDERTHALILAISESTA PERIMÄSTÄÄN.

Juon mä kaljan, ehkä kaksi,
perseet aina aamuun asti.

Kun oon juonut tarpeekseni
askeleet asvalttiin upotan.

Makaa maisema vatsallansa,
kun kuljen kotia kohti.

Mikään ei oo mahdotonta,
yö kun valvoo puolestani.

Muhinoivat maisemassa
meret, metsät, perkeleetkin.

Hiiden hirvi hiilenmusta
huutaa yössä yksinänsä.

Himaan hoipun horjumatta,
kaadun sitten kynnykselle.

Vaimo kaataa mulle kahvin,
suukon suo ja virneen vielä.

Sanoo sitten saarnaamatta,
huomauttaa noin hiilnymättä:

”Luulen, että on elämä
rikos, jos jää käyttämättä.”

Isät

Kalastavat kallioilla
luonnottaren olkapäillä.

Haaveilevat harmaudessa
hatasarviharrikoista.

Hymyilevät hyytävästi
kivun kiivaan kirpaistessa.

Lohduttavat loitsuillansa
kuumeen kujia kulkevia.

Kamppailevat kaupungeissa,
taistelevat taajamissa.

Lapsillensa laulelevat
luisia virsiä lujia.

Nauravat noet naamallansa,
humaltuvat huomisesta.

Kirveillänsä kirvoittavat
kipinöitä kirkkaudesta.

Yhteiskunta on vain unta

Herään yöllä hikisenä.
Rikki on nyt kivikehä.
Ihmiset on likaisia.
Jumalat on vihaisia.
Silmäkuopat ammottavat.
Tyhjät kadut kammottavat.
Vedenpaisumuskin uhkaa.
Hullut jumaliaan uhmaa!

Yhteiskunta on vain unta,
kadut täynnä mustaa lunta.
Liha uhkaa kärventyä,
ei oo järkee jähmettyä.

Koittanut on paha päivä,
maailmanloppu, huono mäihä.
Uhkakuvat toteutuneet:
hirmumyrskyt nopeutuneet,
romahtaneet kalakannat,
metsät paljaat, rahavallat
raiskanneet on, vittu, luonnon,
mutta unohtaneet huollon.

Yhteiskunta on vain unta,
kadut täynnä mustaa lunta.
Liha uhkaa kärventyä,
ei oo järkee jähmettyä.

Kalastaja

olen hauen leukaluulla soittava
louskuhuulikalastaja jonka
kainaloissa haisee
karkea kalman löyhkä
ja kun saan kalan
tanssin pääkallosamban
sun nuoruutesi savotoille
iisibiisibluusin jossa on tautinen beat
ja painun sitten mullan alle
jossa riittää kastematoja
mutta ei tuulta
joka niin ihanasti sekoittaisi hiukset
kultareunaisiksi harakanpesiksi
ja mä en koskaan kyllästy olemaan kalastaja
sillä se on säädyllinen tapa
toteuttaa ihmisyyttään
tässä terminaattorimaailmassa
jossa kaikki kaunis on
savuverhon takana
ja aina kun mä olen kalassa
mä vapaudun tästä
mielen ja kielen raskaasta painosta
ja muutun osaksi
sitä valon ja varjon sykettä
josta kasvaa yhtenä hetkenä sorsanpoikasia
ja toisena tuulen tuivertamia
kalastajan hiuksia

Öisessä puutarhassa
kellastuneet pääkallot
vaipuneet uneen.
Silmien luutamossa
saalistavat hiiripöllöt.

Heikki Jalava (s. 1988) ON RUNOILIJA, JOLLA ON IHMISEN NAAMA. HÄNEN ESIKOISKOKOELMANSA "MAAILMA ON JÄLLEEN VIERAAMPI" JULKAISTIIN SYKSYLLÄ 2012 TAMPERELAISelta SANASATO-KUSTANTAMOLTA. HÄN TYÖSTÄÄ TÄLLÄ HETKELLÄ TOISTA KOKOELMAA JA ROMAANIA.

Isän suu on ollut pitkään auki. Lintu on tehnyt sen sisälle pesän. Äiti ruokkii lintua, syöttää palasia ruisleivästä. Joka kerta kun lintu nappaa makupalan, sen pää katoaa isän suuhun kuin kaivoon. Äiti on mielissään, sen näkee siitä miten hän heiluttelee löystyneitä hampaita kielellään. Äiti odottaa että lintu tekisi munia isän suuhun. Sitten hän voisi ruokkia perheensä kunnolla.

Kun kesä koittaa, äiti avaa keittiön ikkunan ja ensiruohon haju leimahtaa sisään. Isä yrittää paeta hajua liesituulettimen luo ja kuolee sen alle. Myöhemmin äiti paljasti, että isä yritti paeta kesän hajuja laittamalla tuulettimen päälle.

Lintu nielee isän kielen ja tukehtuu pesäänsä. Äiti imuroi suun tyhjäksi. Hautajaisissa ei voi tietää itkeekö äiti linnun, munien vai isän tähden. Joku vieraista itkee kukkien tähden, ne haudataan elävältä maan sisään.

#2

Rakastan kuunnella perheriitoja likaisesta kodistani. Pidän keittiön ikkunaa auki lämpimällä ja kylmällä säällä. Banaanikärpäsiä lentelee likaisten astioiden ympärillä kuin ruumiista karanneita luomia. Vastapäisen talon nainen syyttää miestänsä siitä, ettei tämä ole ostanut vihanneksia kaupasta. Mies pelkäsi eksyvänsa tuttujen hyllyjen alueelta. Viereisellä pihamaalla äiti vesikiduttaa lapsiaan puutarhaletkulla. Äiti ei ole varma lähtekö inhottava löyhkä biojäteroskiksesta vai lapsista. Todellisuudessa haju lähtee vanhasta pariskunnasta, jotka riitelevät talon edustalla. He ovat hipaisseet toisiaan vahingossa iltapäiväkävelyllä ja ryppyinen iho on mennyt kananlihalle.

Rakastan kuunnella perheriitoja likaisesta kodistani. Saan siitä nautintoa. Joskus kun yritän kuunnella, riidat on korvattu hiljaisuudella. Pettymyksen ja kyllästymisen näkee pienistä eleistä ikkunoissa, etäisyyksistä jonka he jättävät pöydältä siivotuilla ruuanmuruilla ja tiptop pedatuilla vuoteilla. Silloin tuntuu kuin banaanikärpäsetkin ryhmittäisivät seuraamaan riitoja kanssani, kuulen niiden vaimean surinan. Ne lentävät yksi kerrallaan korvani juureen ja hokevat: *Rakasta itseäsi! Rakasta itseäsi!* Ne tekevät sitä niin pitkään, että lopulta en saa nautintoa muuta kuin peilikuvani läpsimisestä rullatulla aikakausilehdellä. Voi kuinka naapurit rakastavatkaan kuunnella meuhkaamistani seinien läpi.

Veljelleni Pekalle

Haluaisin muistaa kaikkia niitä asioita, joita en ole kanssasi kokenut. Minulle on annettu nämä sälekaihtimien viipaloimat aamut, joiden kerroksista yritän löytää jälkiä sinusta. Naapurin ovi paukahtaa, se kuulostaa siltä kuin joku astuisi sisälle sinun asuntoosi, sinun kotiisi. Natisevia liitoksia, natisevia askelia, ruokalautasen paksuinen katto kannattelee lihaa ja luita. Lattialle jätetyn koiranvesikupin pinta värähtää, sydämeni syke. Enkä minä voi muuta kuin kuunnella kahvinkeitinporinaa, juoda kuolleen miehen kahvia kodissasi, kun tummat pisarat ovat täyttäneet iän tuomina renkaina lasisen pannun. Ajattelen, ettei sinua enää ole, että olet lakannut olemasta ja haluan hyväksyä sen. Haluan vain katsella pihalle ripustettua pyykkiä joiden sisältä tuuliruumiit haukkovat henkeään, katsella tummunutta tahraa paidassa ja yrittää muistaa sen erään kerran kun sinä läikytit sen päälle punaviiniä. Haluan hyväksyä, mutta sitten sinä tulet taas yön aikana luokseni. Tuttu puutalo liukenee silmissä ja löydän itseni tuntemattoman katsomon penkeiltä. Tuuli humisee jossain rakennuksen ulkopuolella, se on kieli joka puhuu hiljaisuutta ympärille. Ei, ei katsomossa olekaan hiljaista, nauru täyttää koko tilan ja paikka on täynnä iloista yleisöä. Minäkin yritän nauraa, mutta kieleni on ryöminyt ulos suusta, se lepää kämmenelläni ja minä puristelen sitä kourassani kuin jonkinlaista stressipalloa. Ainoastaan esiintymislava on tyhjä, spottivalo on nielaissut mikkitelineen himmeään loisteeseen. En voi ymmärtää miksi ihmiset nauravat vaikka esiintyjää ei näy, miksi sinua ei näy mikki kädessä lavan keskellä, silmälasit päässä, miksi ärrävikasi ei pärise tuttuun tapaan niin kuin aina ennenkin. Etsin nauravaa katsettasi yleisöstä, kuljen läpi hymyjen, kaikki ihmiset näyttävät samoilta. Haluaisin huutaa mikkiin, kertoa kaikille että sinä olet tulossa aivan kohta, olet vain myöhässä. Mutta kieleni ei mahdu enää suuhun, nököttän avuttomana ja yksinäisenä ja alan ajatella, ehkä se olenkin minä joka on kuollut. Ehkä minä olen poissa. Poissa kaikesta siitä ilosta, jota sinä aina kannoit hupparisi taskuissa kuin taikuri. Mutta minä en ole poissa, sinä olet. Tuttu huone alkaa jälleen hahmottua ääriiviivoina

ympärilleni, kahvi on jäähtynyt, ulkona on liian kylmää pyykin ripustamiselle. Vanhat valokuvat kimmeltävät pöydillä. Lasken pölyttyneet silmälasisi kasvoilleni ja valokuvat tahraantuvat rasvaisiin sormenjälkiin, linssien iholle. Mietin miksi en muista löytäneeni yhtään kuvaa asunnostasi, missä me kumpikin olisimme.

Olen jähmettynyt pöydän ääreen odottamaan kesää, ruohon kasvua hautapaikallasi, auringon leimahtelevaa hiljaisuutta sitä ympäröivien puiden lehdillä. Kun kesä lopulta koittaa, sinä kasvat ruumiin ruohona maasta, maasta johon sinun tuhkasi on haudattu kuin siemenet. Annan katseeni kulkea sinun silmilläsi läpi maiseman, tuntea tuulen kuljettaman henkäyksesi ruumiissani. Haluan muistaa asioita joita en ole kanssasi kokenut, ennen kuin sinä tuulet itsesi irti minusta, ennen kuin sinä tuulet itsesi irti meistä kaikista, jotka jäävät etsimään sinua kaduilta, jokienvarsilta, ravintoloista ja autioituneilta esiintymislavoilta.

Tuukka Terho (s. 1984) ON RUNOILIJA JA MUUSIKKO.
TERHON ESIKOISKOKOELMA "HUULILLA, NOLO TUULI" (NTA-
MO) ILMESTYI 2009. TÄLLÄ HETKELLÄ TERHOLLA ON TYÖN
ALLA KAKSI KOKOELMAA. MUSIIKKIA YHTYEESSÄ IHMEAUTO.

Tänään en halunnut mennä töihin.

Halusin avata huoneeni kaksi ikkunaa ja seurata lakkien liikeratoja.

Halusin asettaa tiskipöydälle sen verran sokeria, että muurahaiset löytäisivät tiensä.

Päivän ensimmäinen hyvä teko. Halusin kirjoittaa ensirakkaudelle ja kertoa että
muitakin on ollut,

kaikki satuttaneet yhtä tasaisesti. Lyijykynän notkea terä niin kuin vartalo.

Halusin katsoa kuinka ihmiset raitiovaunupysäkeillä sukisivat hiuksensa kuntoon

ja peilaisivat sen jälkeen matkapuhelimesta työn jälkeä. Huomenna parturiin.

Halusin niin kovasti leipoa, jäädä uunin eteen seuraamaan

kuinka tuoreet persikat käyttäytyisivät. Halusin palella, käydä suihkussa

tulla märeksi niin kuin unet. Käyttäytyä niin kuin taivaalla liikkuva tuttu aurinko

mennä pilveen, lämmittää, olla vaiti, taustalla.

Halusin pitää käsiä taskussa kaksi tuntia yhtäjaksoisesti

etsiä aarteita, elokuvalippuja, vierekkäisiä istumapaikkoja

kauppaliistoja – milloin viimeksi minulla oli rahaa noin paljon!

Halusin istahtaa tuolille, katsahtaa kuinka kummityttö on kasvanut

kahden vuoden aikana liian kauaksi ja kuinka itse

nauranut samoilla kasvoilla.

Tänään en halunnut mennä töihin

Se mikä vaikuttaa leikiltä

Se mikä vaikuttaa leikiltä, on epätoivoa.

Erilaiset linnut pyörivät lautasella, orava matkii ihmistä
on kesy ja odottaa vuoroaan.

Tuuli föönaa kuivaa maata, lopen uupunutta niin kuin se olisi äiti.

Naurahdan ironialle. Orava kavahtaa komiikkaa, linnut pysyvät lautasella.

Se mikä vaikuttaa leikiltä, on epätoivoa.

Syksyn lehdet vaihtuvat kevään lehtiin. En erota vuodenaikoja. Taivas on mykkä,
mutta salamoii.

Horisontin hampaat ovat mustat, pilvet pelaavat shakkia. Suurin pilviharsosta
on lähetti.

Oi äiti maa, sinun happamat pampasi ja yhä liukkaampi valtaistuin.

Ja pilvet liikkuu

Rahapuu pudottaa lehtensä.
Sädekaihdin jää puoleen väliin ikkunaan.
Huonekalut on pitkin pituuttaan,
pesemättömät vaatteet mittaavat leveyttä.
Sänky ei tahdo tulla pedatuksi.
Isä tulee käymään ja todistelee
tekemättömiä. Äiti istuu ja katsoo, siivoaa
jopa Shakespearen pölyt maton alle.
Aurinko toruu, kävisit joskus ulkona,
vai oliko se isä.
Pilvet liikkuu tulevaisuuden ympärillä.
Pilvet liikkuu menneisyyden ympärillä.

Rahapuu pudottaa lehtensä
jää tarttuu maitoon, piru tietää
mistä kengännaruista vetää.
On niin kiire ei minnekään,
kokeilen tuleeko makuuhuoneen matosta
lentävä.

On niin mukava tuntea elävänsä kun katsoo
ystävien kuvia. Tervetuloa 2000-luvun todellisuus.
Koko maailma on viivytävä samassa maisemassa.
Taustalla Liimatta laulaa rakkauden kestävän
puoli tuntia kerrallaan, Springsteen jotain ihan muuta, että
nyt on mentävä jos mennään ja minä
mietin olevani velkaa jokaiselle
tapaamalleni naiselle.

Juoksen niin kuin omistaisin keskuspuiston. Rakastan niin kuin
huominen olisi rikos. Nukun niin kuin uni olisi makeinen ja sarjakuva.
Juoksen niin kuin kirjoittamani runot ajaisivat minua takaa, askeleet ovat
kestävää kehitystä. Syön, niin kuin Jeesusta ei olisi kai koskaan ollutkaan.

Kaupunki

Sellainen kaupunki, jossa on joki
joki, joka johtaa suurempaan jokeen.
Sellainen joki, jonka yllä kulkee silta
silta, jolla kulkee rakastavaisia.
Sellainen kaupunki, jossa on oma jalkapallojoukkue
jolla on yksivärinen peliasu, valkoinen tai punainen,
sponsorina kestävä kehitystä edistävä yritys.
Sellainen yritys joka sijaitsee kaupungin laidalla
jonne ne kaupungin kovakuntoisimmat voivat pyöräillä.
Sellainen kaupunki, jossa on keskisuuri ruokakauppa,
jossa on muutama sympaattinen myyjä
ja loput sopivat hyllyttäjiksi.
Sellainen keskisuuri ruokakauppa,
jossa on kovinkin tavanomainen valikoima,
mutta loistavat säilykehedelmät,
joista tehdään kaupunginvaltuustolle
hedelmäsalaatti kesäpäivillä.
Sellainen kaupunki, jonka keskellä
on sopivasti huomiota herättävä kirkko,
niin että turistikadulla
on riittävästi kuhinaa.
Sellaista kuhinaa,
että kirjaston vieressä oleva naisten hameliike
joutuu soittamaan tukkuun
kolme kertaa päivässä.
Sellainen kaupunki,
jonka perustukset ovat suunnitelleet
1800-luvun viiksekkäät arkkitehdit
ja viimeistelleet kuosiinsa
2000-luvun viiksekkäät muotoilijat.
Sellainen kaupunki, jossa on paljon omenapuita.
Omenapuiden alla lapsia tai varkaita, rakastavaisia kirja kädessä
runoutta tai elämäkerta, riippuen kesäpäivän kuumuudesta.

Sellainen kaupunki, jonka kesäpäivät alkavat hitaasti
ja päättyvät nopeasti.

Sellainen kaupunki, jossa suurimman sadon kasvattava omenapuu
on hautausmaan synkimmällä laidalla, missä on eniten vuosilukuja.

Kuitenkin sellainen hautausmaa, jonka kuljettua ei tule surulliseksi
vaan kokee olevansa osa suurempaa suunnitelmaa.

Sellainen suunnitelma, kuin esimerkiksi kaupunginvaltuuston laatima
esitys virtaviivaisesta ja edistyksellisestä metrosta, jossa pysäkkivälit
on suunnitellut kaupunginjohtajan sisko yhdessä kesätyöntekijöiden kanssa.

Sellainen kaupunki, jossa on ala-asteelle kasvattava koulu,
jossa pihassa on hopeareunuksiset pyörätelineet. Pyörätelineistä vasemmalla
metsä, jonne rohkeimmat rakentavat majan. Sellainen maja jonne on tytöiltä
pääsy kielletty vaikka rakkaudesta se hevonen potkiikin.

Sellainen kaupunki,
jossa pojat juoksevat nurmikentän päädystä päätyyn
ja tytöt lukevat kentän laidalla historiankokeisiin.

Huomaavat, että Marie Antoinette
oli oman aikansa Madonna.

Sellainen kaupunki, josta juna kulkee suurempaan kaupunkiin
tunnin välein.

Sellainen juna-asema, jossa lehdenjakajat ovat tulleet kaukaa Pakistanista
tai Tampereelta. Sellainen kaupunki,
jossa unelmat ja sadepilvet ovat sopivasti tasapainossa.

Aina kuuden uutisissa meteorologi
ennustaa virnuilevalla hymyllä pientä sadekuuroa niin kuin oltaisiin
Emmerdalen ja Lontoon välillä. Sellainen kaupunki joka ei olisi Englannissa.

Sellainen kaupunki, jossa koulupuvuille naurettaisiin kaupungin museossa.

Sellainen museo, jossa ennen narikkaa on peili.

Sellainen kaupunki,
jossa sanomalehdet kertovat julmasti
auringon siirtyvän huomenna toiseen kaupunkiin.

Sellainen kaupunki, jossa on uimaranta,
jossa mummoilla paljaat rinnat, niin että
murrosikäiset pojat näkevät painajaisia
loppukesän.

Sellainen kaupunki jossa tuuli
kirjoittaa kaikki laulut ja sade
pitää seuraa runoilijoille.

Sellainen kaupunki,
jossa jokeen on kätketty

viestejä.
Sellainen kaupunki,
jossa Jeesus ei voisi olla tykkäämättä
näistä homoista.
Sellainen kaupunki
jossa vanhuksilla
on lasten silmät
ja vice versa.
Sellainen kaupunki
joka riisuu ja pukee sinut.
Sellainen kaupunki,
jossa pilvet ovat liikkuvia
ja luovat kaipausta.
Sellainen kaupunki, jossa rantaa
peittävät jyrkänteet.
Sellainen ranta, jonka baarissa
istuu joukko ahavoituneita kalastajia.
Sellainen kaupunki,
jossa on lehtiä,
syksyn lehtiä, harhailevia
lehtiä, väreileviä lehtiä,
kaipausta aiheuttavia ja kaipausta.
Lehtiä jotka ovat kuin tämä kaupunki;
vuodenaikoihin nähden, kannon nokalta
yllätyksiä täynnä.

Aki Salmelan runon *Leikitään kotia* lisäleikit

Sinikka Vuola (s. 1972) ON HELSINKILÄINEN KIRJAILIJA, FILOSOFIAN MAISTERI JA KIRJOITAMISEN OPETTAJA. ESIKOISKOKOELMA "ORKESTERI JOTA EMME KUULE" (TAMMI, 2007) SAI KALEVI JÄNTIN PALKINNON. SITÄ OVAT SEURANNEET RUNOKO-
KOELMAT "MUSTA JA PUNAINEN" (TAMMI, 2009) JA "MAAILMAN VAIKEIN KIELI" (TAMMI, 2013).

LEIKITÄÄN KOTIA

Jos minä olen eteinen, oletko sinä keittiö. Jos sinä olet kunnollinen, olenko minä heittiö. Jos sinä olet vanhemmat, olenko minä lapset. Jos sinä olet tumma tukka, olenko minä harmaat hapsset. Ole sinä ikkuna, niin minä olen pielet. Ole sinä kaikukoppa, niin minä olen kielet. Ole sinä täällä kun minä olen poissa. Lämmitä sinä sauna niin minä käyn kaupoissa. Ole sinä talvi niin minä olen lunta. Ole sinä yö niin minä olen unta. Ole sinä veitsi niin minä olen verta. Ole sinä neitsyys, niin minä olen eka kerta. Ole sinä maila niin minä olen pallo. Ole sinä leuka niin minä olen kallo. Ole sinä patteri niin minä olen sukat. Ole sinä hauta niin minä olen kukat.

AKI SALMELA: *Leikitään kotia* (TAMMI, 2005)

LEIKKI I: LEIKITÄÄN -TTI-PÄÄTTEISIÄ RIIMEJÄ

Jos tuo on korsetti, onko tämä siluetti.

Jos tuo on piruetti, onko tämä baletti.

Jos tuo on mansetti, onko tämä saketti.

Jos tuo on amuletti, onko tämä ruletti.

Jos tuo on lähetti, onko tämä paketti.

Jos tuo on etiketti, onko tämä majesteetti.

Jos tuo on stiletti, onko tämä lasaretti.

LEIKKI II: LEIKITÄÄN KLISEITÄ

Ole sinä silkkihansikas niin minä olen seitsemän peninkulman saapas.

Ole sinä Se Oikea niin minä olen onnesta soikea.

Ole sinä kukka ja kämmen niin minä olen papin aamen.

Ole sinä täysi heprea niin minä olen avioliiton satama.

Ojenna sinä kohtalon sormi niin minä menen sinne missä kasvaa pippuri.

Lisäännä sinä räjähdysmäisesti niin minä kiiruhdan hitaasti.

LEIKKI III: LEIKITÄÄN PIILOA

Jos minä olen _____, oletko sinä _____. Jos minä olen _____, oletko sinä _____.

Jos minä olen _____, oletko sinä _____.

Ole sinä _____, niin minä olen _____. Ole sinä _____, niin minä olen _____.

Ole sinä _____, niin minä olen _____.

LEIKKI IV: LEIKITÄÄN UUSÄLYTTÖMÄSTI (ESITYSILLAN KUNNIAKSI)*

Vaikka minä olisin älykkyystesti, olisit sinä fiksu vain hetkittäisesti.
Vaikka sinä olisit uusälytön, olisin minä täysin päihittämätön.
Vaikka minä olisin huippuälykäs, sinun ajatustoimintasi olisi työläs.
Vaikka sinä olisit tekoäly, olisin minä itse päättely.
Vaikka minä olisin älykkyysosamäärä, olisit sinä pelkästään typerä.

* Runosarja on kirjoitettu Café Mascotissa järjestettyä ”Uusälytöntä iltaa” varten.

LEIKKI V: LEIKITÄÄN KOTIASKARETTA (S+7 / NYKYSUOMEN SANAKIRJAN MUKAAN)

Jos minä olen eteläafrikkalainen, oletko sinä keittiökasvi. Jos sinä olet kunnollinen, olenko minä heittokäsi. Jos sinä olet vanhurskauttamisoppi, olenko minä lapsikuolleisuus. Jos sinä olet tumma tukkeuma, olenko minä harmaa harakanvarvas. Ole sinä ikkunalauta niin minä olen pieneliö. Ole sinä kaikusuppilo niin minä olen kielijä. Ole sinä täällä kun minä olen poissa. Lämmitä sinä saunalenkki niin minä käyn kauppaedustajissa. Ole sinä talvikala niin minä olen lumihuippu. Ole sinä yöhoitaja niin minä olen uniikkikappale. Ole sinä vekkaus niin minä olen verigreippi. Ole sinä neli niin minä olen eka kertakäyttölakana. Ole sinä mainari niin minä olen pallokartta. Ole sinä leukanivel niin minä olen kalmanhaju. Ole sinä patukka niin minä olen sukkanauhavyö. Ole sinä hautakammio niin minä olen kukkakaalivuoka.

LEIKKI VI: LEIKITÄÄN HAKUKONERUNOUTTA

voi beibe beibe,
jos minä olen nolla niin ole sinä ykkönen.
jos nimeni on lisa ja minä olen lastenkodin perustaja.
niin lasten ja vanhempien kohtaaminen tuntuu pelottavalta ja epävarmalta.
beibe,
eteinen on täynnä jos minkälaisia kenkiä...
keittiöstä kuuluu kolinaa ja noitumista.
oi beibe,
miehen pukeutuminen häiritsee, on jo pakkasta ja lunta
ja hän on pukeutunut talvivaatteisiin.
voi beibe,
siis alaleuka on eri paria muun kallon rakenteen kanssa!!!
beibe,
soitin ei tuu toimimaan
jos siinä ei oo kaikukoppaa.
oi beibe, ole minulle patteri, anna minulle aikaa.
neitsyydessä ei ole mitään ihmeellistä eikä erikoista,
jos olet vuotanut verta ja tehnyt kipeää.
beibe,
jos puristat mailaa niin lujaa kuin voit
niin syömishäiriössä ei ole nimeä, se on harmaa pallo joka takertuu kurkkuun.
voi beibe beibe,
olen aika kade kaverilleni joka lähes joka yö näkee äidistään unta.
suvun vallankäytöllä ei ole mitään rajaa...
beibe,
etkö sinä veisi kukkia
sisaresi haudalle
miksi et

Kuudes mietiskely

Tuukka Hämäläinen ON HELSINKILÄISTYNYT KIRJAILIJA JA MUSIIKKITOIMITTAJA. HÄN ON OPISKELLUT TEOREETTISTA FILOSOFIAA, KIRJALLISUUTTA JA ELOKUVATUTKIMUSTA. ESIKOISKOELMANSA "MOOTTORIT" (NTAMO, 2010) LISÄKSI HÄMÄLÄINEN ON JULKAISSUT MUUN MUASSA HAASTATELUKIRJAN "KIROSÄKEET – 20 UUDEN SUOMIROCKIN SANOITTAJAA" (IDIOOTTI, 2011).

Jotta tämä päivä tulisi selväksi, erotan ensin tukimusta, joka mielikuvitus on puhtaan ymmärryksen välillä. Kun esimerkki nimittäin kuvittelee kolmion, en ymmärrä, että se kuvio on kolmen viivan ympäröimä, myös vaan samalla tajuan mieleni katseella nuu ikään kuin kolme viivaa olevina läsnä, juuri sanon kuvittelemiseksi tätä ja. Tuhatkulmio taas tahtoisii ajatella, jos kyllä ymmärtää, että kuvio se on, koostuu joka tuhannesta sivusta, ja hyvin kuin yhtä ymmärrän sen tämän, kuvio että kolmio on, kolmesta sivusta koostuu joka. Mutta samalla tavalla nämä tuhat sivua kuvittelee, en tajua, ikään kuin, enkä ole läsnä. Ehkä silloin, vaikka hahmottelen, ja jonkin epämääräisen kuvion, – olen itselleni jotain –, koska aina ajattelen aineellista oliota tottuneesti, koska se tietenkään ole, tuhatkulmio kuvittelemaan, mitenkään se mitä, hahmottelisin ei siitä, itselleni kymmentuhatkulmiota, hyvin monisivuista kuviota, tai jos ajattelin mitä tahansa.

RENÉ DESCARTES: *Mietiskelyjä ensimmäisestä filosofiasta* (MUKAELMA KUUDENNESTA MIETISKELYSTÄ, SUOM. TUOMO AHO & MIKKO YRJÖNSUURI, *Teokset II*, s. 72–73, GAUDEAMUS, 2002)

Puhumme joskus hänestä.
Arvuutteleme, mitä hän tekee nykyisin.
Onko hän muuttunut vai pysynyt samanlaisena?
Henkilökohtaisesti veikkaisin jälkimmäistä.

Mietimme myös, puhuuko hän koskaan meistä.
Valehteleeko hän puhuessaan meistä:
Ei ei, kaikki on hyvin. Kuinka niin?
Henkilökohtaisesti luulen, että hän liioittelee.

Puhumme joskus hänestä,
mutta se käy koko ajan harvinaisemmaksi.
Joinakin päivänä en muista hänen olemassaoloaan.
Henkilökohtaisesti epäilen, että kuvittelimme kaiken.

Reunahuomautuksia

Eräiden seikkojen läsnäollessa tulee ymmärtää että riippuen valitusta viitekehystä tällaisissa ja peruspiirteiltään vastaavissa tilanteissa ottaen huomioon tulkinnanvaraiset rajatapaukset sekä puhujan todennäköisen mutta inhimillisen vajavaisuuden pitäen mielessä että mihin tahansa huomiomme kiinnittyessä sattumanvaraisesti tai intentionaalisesti ulkoisista ärsykkeistä huolimatta ja eräistä yleismaailmallisista koventioista ja periaatteista piittaamatta sekä agenttien että eristetyissä järjestelmissä havaittujen entiteettien ja ilmiöiden tapauksessa jättäen laskuista itse tarkkailijan ei niinkään kuulumattomuuden kuin tieteellisen puolueettomuuden takaamiseksi ympäristössä jota emme voi hallita kaikeksi havaitsemamme kaltaiseksi tekeytyenä.

Jukka Viikilä (s. 1973) ON HELSINKILÄINEN RUNOILIJAJA. HÄNEN TEOKSENSA, VIIMEISIMPÄNÄ "RUNOJA II" (GUMMERUS, 2010) SISÄLTÄVÄT LÖYDÖKSIÄ JA KEKSINTÖJÄ, MONEEN SUUNTAAN TAITTUVA, "TÄYDEN VATSAN AJATUKSIA".

Tennis

ENSIMMÄINEN OSA

1. kohta

Arkivaatteiden riisuminen. Urheiluvasun pukeminen: valkoiset shortsit. Valkoinen pikeepaita. Valkoiset tennissukat ja hikinauha oikeaan ranteeseen.

2. kohta

Pelikaverin noutaminen Nissan-autolla.

3. kohta

Rivitalon pihalta, kukkapenkistä tervehtii ystävän vaimo. Lapsi läträä sadevettä.

4. kohta

Autoilua kentälle. Radiossa Lara Fabian. Poutapäivä, kevyitä harsomaisia pilviä korkealla taivaalla. Työasioihin liittyvää esteetöntä keskustelua.

5. kohta

Kentälle tulo. Liioiteltu ajon pehmentäminen hidasteiden kohdalla. Auton pysäköiminen. Auton ovi sulkeutuu napakasti.

6. kohta

Kävely autolta kentälle. Kentän rautaportin avaaminen. Verkkoaidan hienoinen rämähdys.

7. kohta

Mailasuojuksen irrottaminen ja pallojen kaataminen putkista. Pallojen pomppiminen ja vieriminen muistetulla tavalla.

8. kohta

Lämmittely. Peruslyöntien kokeilua.

TOINEN OSA

Peli (6–4, 6–2)

KOLMAS OSA

1. kohta

Pallojen kerääminen takaisin putkiin. Yksi on lentänyt kehikon yli. Sen hakeminen hölkäten.

2. kohta

Hetken huilaaminen penkillä. Tuttuutta ilmaiseva puhumattomuus.

3. kohta

Rautaportin avaaminen ja sulkeminen. Auton keskuslukituksen avaaminen.

4. kohta

Autossa miellyttävä tuoksu: aurinko on lämmittänyt tekstiilejä.

5. kohta

Reipas kiihdytys ajotielle. Taivas on nyt kokonaan pilvetön, pienlentokone puiden yllä. Radiossa Hélène Ségara.

6. kohta

Pysähtyminen parkkipaikalle. Vaimo tervehtii kaukaa, menee sisään.

7. kohta

Pelikaverin hyvästeleminen. Ensi viikkoon.

8. kohta

Pelivaatteiden riisuminen ja heittäminen pyykkikoriin. Valkoiset shortsit. Valkoinen pikeepaita. Valkoiset tennissukat ja hikinauha oikeasta ranteesta.

9. kohta

Sähkösauna lämpimäksi katkaisijasta. Hahmotonta hyväntuulisuutta voitetusta pelistä.

Tennis II

1. kohta

Varustautuminen. Tennismailan jänteiden kivulias pingotus. Mailapussin asettuminen muistetulla tavalla. Vaatteiden sävyisiä myötäilevyys. Peitettyjen ruumiinosien alastomuus.

2. kohta

Pelikaverin hakeminen. Eräiden kämmenselkään kirjautuneiden rapistumisen merkkien huomioiminen ja hylkääminen.

3. kohta

Viimeöisten muistojen katkominen ennen niiden muotoutumista ilmeiksi.

4. kohta

Pelikaverin odottaminen eteisessä. Aineeton vaimo tarjoaa vettä.

5. kohta

Yksittäisten ja parillisten, takan päälle ratkaistujen design-esineiden merkityksen summittainen arvioiminen. Seinällä kuvaton kehys tulevaa sukupolvea varten. Hikinauhan alla kello. Kellon alla kelloa nostava laskimo.

6. kohta

Autoilua kentälle. Meteoriiitin törmäminen Jupiterin pintaan. Moottorin käyntiään ja sydänäänten suhteellinen kaukaisuus. Planeettojen suhteellinen läheisyys.

7. kohta

Hyväosaisuuden sanaton jakaminen automaattilaitteilla, kuten sähköisellä ikkunannostimella tai ilmastoinnin käynnistämällä.

8. kohta

Työkaverin vähättelevän äänensävyn käsitteleminen erinäisiä vähäpätöisiä asioita vähättelemällä, kuten radiossa laulavaa Koop Arposta.

9. kohta

Monisyisten ajatusten yksinkertaistaminen ja keventäminen ilman sanottavia taukoja puheen kituliaassa virrassa.

10. kohta

Kentälle tulo. Liioteltu ajon pehmentäminen hidasteiden kohdalla. Liioteltu tottumusta ilmaiseva rentous auton lukitsemisessa.

11. kohta

Viereisellä kentällä pelaavien naisten rusketuksen tyrmäävä, suojauksen läpäisevä vaikutus omaan ihmisarvoon ja elämän mielekkyyteen.

12. kohta

Mieheksi pukeutuminen ryhtiä korjaamalla, haaroja levittämällä, ääntä madaltamalla, toistuva epäonnistuminen spontaanissa palleasta lähtevässä naurussa.

13. kohta

Peruslyöntien kokeilua. Mailan eristeteipin tahmeuttava vaikutus kämmeneen.

14. kohta

Pallon reagoiminen kivenmuruun odotetun arvaamattomalla tavalla. Vaimon yllättävä reagoimattomuus vastaamatta jätettyyn tekstiviestiin. Siitä nouseva, sekunnin ajan näyttäytyvä tuska.

15. kohta

Homoseksuaalisten ajatusten yhtäaikainen paljastuminen, huumorin mahdottomuus, irstaiden huomioiden mahdollisuus ohikulkevasta äidistä.

16. kohta

Mielialan vähittäinen asettuminen pallon vuorottelevaan rytmiin.
Pallon karvoituksen kuluminen. Päälaen karvoituksen kuluminen.
Minuuden hellittämisen onni.

17. kohta

Havainto pallon liikeradasta, silmien sulkeminen ja onnistunut
lyönti. Silmien sulkeminen ja onnistunut vuosi.

18. kohta

Ilman ja sovinnaisääntöjen väistyminen pallon tieltä. Pallonmentävä
aukko tehokkuusyhteiskunnassa, napakka lyönti aukkoon.

Musiikkia & räppiä

KOLLEKTIIVIN KLUBEILLA
ESIINTYNEITÄ ARTISTEJA

Ku sä leijut siel

Matinpoika ALIAS PAUL MATTSSON (S. 1987) ON KIRJOITELLUT TEKSTEJÄÄN N. KYMMENEN VUOTTA. LYRIIKAT OVAT VIENEET HÄNET PÄÄSÄÄNTÖISESTI HIPHOPMUSIIKIN KAUTTA LEVYLLE JA LAVOILLE. YHTEISTYÖ HPC:N KANSSA ALKOI 2008. "RAP ON RUNON KAIKENTIETÄVÄ LAPSENLAPSI, MUTTA RUNO TIETÄÄ, ETTÄ KYLLÄ SITÄ OSATTIIN ENNENKIN JUHLIA."

Ajattelen välillä, onkoha jo myöhä
oravanpyörist pyörii pois, hypätä työstä
tai sit tehä työelämästä elämäntyö
mul on sentää valintoi, samal ku monet ei syö
ette pysty sulkee silmiänne enää
netis herätellää, anna chillin lännen herää
samal koko pallo kutistuu pienempään
miehitetään vähemmän ku toisistamme tiedetään
pelot o häiriöitä meijä kompassis
kuka säättää kovemmalle ekonomist kontrastii
toi kysymys kaikuu kauas täältä
mis ilkeit miehii ja rahan tienpää
alkuperäisasukit luonnonvarojen tiellä
ei kai olla opittu tavoille vielä
en tiedä millo ollaa, mut noi tavoitteet
vois kai nostaa nollast ylös vaik noin alotteeks

Ku sä leijut siel
heilutan sulle mun kättäni
tääl planeetal sust laulaa
nääh pari räppärii
et vilkuta meille takas
ei olla ku sä, sä oot paras
ja paljon arvokkaampi
me ollaa vaan sun saalis

Pelokkaat puurtaa ja köyhyyttä kammoaa
joukol tultu tänne tienaa rikkaimmille mammonaa
et ne pääsis avaruutee turisteiksi
ottaa siel digikuvii ja painaa ne julisteiksi
ripustaa niit näkyville ympäri steissii
ja ahertajat kelaat; toiha vois olla meitsi

mut ku ei se koskaa oo
kasvatettu kuluttajiks, tuulettamaa lompakkoo
talouden tornaadoon voikukan siemeniks
indexin uskos, toi pomppiva vieteri
lamaa ja kenkää, eikä vastauksii kenelkää
paitsi hopi hopi eteenpäin,
moni toki tekee näin säilyäkseen pinnalla
pilvilinnassaan mut millä hinnalla
ku kohdellaa kamaluudes kovalla
samalla ku pomot on avaruudes lomalla

Kunnon poika

Niinku Joni sano nää sanat on varmaa vaikeimmat
kuvaileppa mutsias sun taiteellas
äiti tiedä se et sanat ei voi riittää
vaikka niitä liittäs kuinka ku mun pitäs kiittää sua
en kaikkee saa mä lauluun
mut tän jälkeen voin sulle maalata mä taulun
ja jos siihe saisin edes osan koko sanomaa
kanvaksen koko vastais omakotitaloa
tai kahta, helt samma
en pysty sanoo mitä mä yritän mamma
ei riitä rummut, skitat tai tää biitti
sanat, setit, lavat tai mikää fiitti
annoit turvaa, siellä mä kasvoin
ja opin; elämänpolul o piilos nastoi
tahtoi tai ei
ne kirpasee hetken ja tuntuu vaikeelt

Äiti, sua kunnioitan
vaik olin hunningolla
aina silti vuokses kunnon poika
Kunnon poika

Tähden lennon jälkee kyselen vointias
et oo enää sairas vaa nykyää toipilas
voisinpa saada osan kyvyistäs ja voimistas
näytit mulle mite me ihmiset toimitaa
ja sen että ku toiset ottaa toisilta
ni lopuks on kaikki pahoinvoivia
oltasko ihmisiksi, jos oiski nii
ettei ois aseita vaa pelkkii soittimii
lippaasta flippaavaa lyriikkaa poikisi
ja sä voitat jos teet selväks sun pointtisi
meikä ainaki ammuskelee melodiaa

joka rohkasee, ainaisen pelottelun sijaa
tee murheista näytelmä, huolistas biisi
ja kuopista riimit ni sä et jää niihi kiinni
niin mun äiti opetti, vaivoista ei vaieta
eikä valitella ilman aihetta

Kolmas verse sun kunniaks
yhtä rumbaa mun illat mut luonas o lungia
on hyvä päästä sinne hengähtää
keräämää voimia, osaat toivoni elättää
selättää murheet, taistelun takana
oli vakavat vuodet mut huolet voi jakaa
kanssasi, lääkkeenä rauhottava mantrasi
rakkaus o kovempaa ku panssari
Äiti, kauan eläköön henkesi
välitän eteenpäin lempesi, ihka oikean elävän enkelin
annoit myötätunnon oman
työ huoltajana, sait palkaks kunnan pojan
ja seuraavan sukupolven kasvatan
sun antamalla lahjalla

Yön vieressä

Rauhatäti

(OIK. HANNA YLI-TEPSA) ON SODANKYLÄSTÄ KOTOISIN OLEVA HELSINKILÄINEN RAP- JA SPOKEN WORD -ARTISTI. HÄN ON TOIMINUT MONIPUOLISESTI SUOMALAISSA HIPHOP-, DUB- JA REGGAEPiIREISSÄ VUODESTA 2007. RAUHATÄDIN TEKSTIT LEIJAILEVAT MURHEETTA HIPHOPIN JA RUNOUDEN SIELUKKAISSA VÄLITILOISSA. ESIKOISALBUMI "LABYRINTTI" TUOTTAJA TES LA ROKIN KANSSA ON TYÖN ALLA.

kun koiran silmä lepää
me kans luetaan rauhassa
pietään ikkunaa auki
että kuullaan kun vesi kuohuu

pieni puhuri pimeän mettän läpi
kertoo jostain tulevasta
se tulee rajan takaa
yön ja päivän rajan

noustaan ja mennään ulos
vielä on ihan lämmintä
katotaan pimeän läpi
ja koetetaan kuulla
mitä se tuuli supattaa

pimeys antaa meille käskyn
kattoa taivaan kuuta
se kertoo meille tarinan
maan toiselta puolelta

kuun valossa välkkyvät laineet
ne kertoo ei pysähy aika
mennään takasin sisään
pian yö kietoo käsillään meidät uneen

Kotomatka

kuparinhoitoiset läikät meressä
omituisen värisiä ajatuksia mielessä
vähän väliä joku aivan kuin koputtais ja hoputtais minua näkemään väärinpäin

sinisen välissä ne silloin tällöin muuttuu kupariasfaltiksi
oranssit terävät reunat sinisiksi laineiksi
ajatukset varoo ettei muistot muutu paineiksi
niinku asfaltti silloin kun tarkotuksena on jättää kaupunki

ei, nyt ei lähetä uneksimaan siitä
ohi kiittää hetket ja mustat laineet
ja virtoja
ja mustia kiviä,
virtoja, ja mustia kiviä

antaa niitten olla, antaa niitten vanhojen olla

mustasta vedestä nousee teknologiaa
loisteputkien valoja talomassaa
keskustelen yksin taas

matkalla kohti romahtanutta unelmaa
ei totuutta voi muuttaa kuulemma
jos onnistuisin muistikuvat kultaamaan ei tarvisi näitä ajatuksia

loisteputkien valot ikkunoissa
sihahtavat ässät takapenkillä
lopulta oranssia enää vain katulampuissa
hetken veden pinnassa
raita asfaltissa
on puoli tuntia vaille keskiyö

antaa niitten olla

Kun minä menin naimisiin

Niko Jylhä (s. 1989) ON HELSINKILÄINEN LAULUNTEKIJÄ, JOKA ON AHKERASTI ESIINTYNYT KOTIKAUPUNKINSA KAPAKOISSA JA PUISTOISSA SEKÄ MONISSA HPC:N JÄRJESTÄMISSÄ TILAISUUKSISSA. HÄN ON GUNVOR-ROKKIBÄNDIN LAULAJA-KITARISTI SEKÄ LAULUNTEKIJÄ. BÄNDIN LUKUISIA KEIKKOJA ON TOSIN HARVEMMIN PÄÄSTY TODISTAMAAN KOILLIS-HELSINGIN ULKOPUOLELLA.

Kun minä menin naimisiin
oli kuuma heinäkuu –
eikä tule koskaan toista
jonka eteen polvistun

kun minä menin naimisiin
oli ilta ihanin –
ja vaikka monta kertaa turpiin sain,
palasin takaisin

Kuulet mitä kuulet,
ei oo pakko uskoa:
satoi tai paistoi –
morsian on kauniina

Luulet mitä luulet,
mutta älä tule huutelee:
Helsingin tuulet mua
ihan hyvin kohtelee!

Kun minä menin naimisiin
se johtui siitä vaan,
että oikean daamin satuin pyytää
tanssimaan

kun minä menin naimisiin
oli kuuma heinäkuu –
eikä vieläkään päättynyt
ole meidän honeymoon

Kuulet mitä kuulet,
ei oo pakko uskoa:

satoi tai paistoi –
morsian on kauniina

Luulet mitä luulet,
mutta älä tule huutelee:
Helsingin tuulet mua
ihan hyvin kohtelee!

kun minä menin naimisiin
se oli sattumaa –

ja sattumista parhaat,
saattaa kantaa rakkautta

Pilvet pahaenteiset

Pilvet, pilvet, pilvet,
ne taas tulevat mun luo,
ja kuten monta kertaa aikaisemmin,
koko pöydän tyhjäksi juo

Pilvet, pilvet, pilvet,
ne taas tulevat mun luo,
ja kuten monta kertaa aikaisemmin,
murheen mukansa tuo

Väistyä jo saa
lapsuuden kesät helteiset
tilalle kun saapuu:
pilvet pahaenteiset!

Väistyä jo saa
lapsuuden kesät helteiset
tilalle kun saapuu:
pilvet pahaenteiset!

Pilvet, pilvet, pilvet,
ne ei kysy sulta lupaa
ne vain pettymyksen tuottaa,
eikä sua voi auttaa kukaan

Pilvet, pilvet, pilvet,
ne taas lähtee sun mukaan –
ja seuraa loppuun asti,
kunnes päälläsi on multaa

Väistyä jo saa
lapsuuden kesät helteiset
tilalle kun saapuu:
pilvet pahaenteiset

Vanha keinutuoli

Vanha keinutuoli
vaari-vainaa sen vuoli
siitä pihakoivusta
joka ei ollut nuori

Vanha keinutuoli
sen ympäriltä sukulaiset kuoli
tai no, täti ei kuollut –
mut siitä tuli mielipuoli

Vanha keinutuoli vaan,
siitä tässä lauletaan!
Vanha keinutuoli
siinä kovat vauhdit saa!

Vanha keinutuoli,
siinä kovat vauhdit saa
jos uskaltaa!

Vanha keinutuoli,
mulla on siitä kova huoli!
Kuka pitää sille seuraa nyt kun
mummokin jo kuoli?

Niin vierii vuodet
avaan testamenttikuoren
ja kirjeen luettuani
on pakko pistää juoden

On tuolista vieläkin vaivaa
vaikka ympäriltä moni on vainaa
ja vaikka annoin sen pois
mummo vieläkin päättäni pajjaa

Shaka avautuu

RAP-ARTISTI **Shaka** (s. 1981) ON SUOMALAISEN RAPIN KIIS-
TATTOMIA EDELLÄKÄVIJÖITÄ JA AHKERIMPIA SANASEPPOJA. HÄ-
NET TUNNETAAN PARHAITEN MM. JONTTI & SHAKA -DUOSTA SEKÄ
YHTYEESTÄ KOIVUNIEMEN HERRAT, JONKA TOINEN LEVY "JOTAIN
UUTTA AURINGON ALLA" JULKAISTIIN 2012 (SUOMEN MUSIIKKI).

Problemien kirjo ei oo kovin snadi.
Pohdin maailman ongelmia, ku en selvii omistani.
Lähin metskaa totuutta, vaik pitäis ettii kämppää.
Vilkuilen kirjastos kelloo ku pitäis ehtii pämppää.
Omat läpät aina itelleen helvetisti rankempii,
liian kivuliast mieltii välei omiin vanhempii.
Siksköhän sitä kiskoo ku fajja vainaa.
Mun riivattuu mieltä tulee aina painaa
hyvinvointikansalaisen hiljanen hyväksyntä,
vittuun omavarasuus, uutta röökipeltoo kyntää,
ku muut ei kantsi kylvää nyt en vedä hatusta.
Skidisti kusetuksen makusta ne puhuu ruoka-avusta,
vaik yhtä selkeet, ku et mennää paikalliseen juomaan on,
et ne syrjäyttää tol paikallisen tuotannon,
ainoo mihin luotan on siis kusipäiden julmuus,
salainen agenda, laskelmoitu kurjuus.

[Kertsi]

Jos mut on saatu jo valmiiks lyötyy,
miten must vois olla enää kenellekään mitään hyötyy.
Pitäis olla kuosis taloudellisesti ja psyykkisesti,
henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti.
Jos mut on saatu jo valmiiks lyötyy,
miten must vois olla enää kenellekään mitään hyötyy,
Pitäis olla kuosis taloudellisesti ja psyykkisesti,
henkisesti, sosiaalisesti...

Näin tappion voitos, mutten voittoo tappios.
Kieriskelin itsesäälis ja rappios,
mut vakuutin itteni siit, et mä pidän vaan hauskaa,
eihän kukaan haluu kuulla toiminnalleen taustaa,
elämää piti vaa maustaa ja se ainoo suola

on alkoholijuoma. Saman tulee moni huomaa.
Ovi suoraan vapauteen aukee
ja samal elämäs skidisti sekavampaan kauteen,
jokuhan luulee pystyvänsä ennustaa
elämäs hautaan asti päivän ikäsestä pennusta.
Se on kato skriivattu ei tähtiin vaan tilastoihin
jokakuiset pyhiinvaelluksen virastoihin,
sit viel biologiset tekijät erillään,
alkoholismi kirjoitettu geeniperimään.
Muutama sikakyyttä ja pari fattahuoraa
kertoo tän kaiken mulle nuoruusvuosin aika suoraan.

[Kertsi]

Kuvio on tuttu suurvaltapolitiikasta,
sisäl riitasta, muttei ehi nähä mistä kiikastaa,
kun huomio käännetään jo kaukomaihin.
Millä muullakaan mä hermoni rauhottaisin?
Ongelmat niinku julkinen jurrinen örinä,
on henkilökohtasii eri merkityksettömiä,
Vitut musta mä jatkan samaa rataa hautaan,
kelaa vapaat kauppa, noiden tapaa auttaa.
Jos ei maa saa fiksaa haurasta, talouttaan rauhassa,
siit ei tuu koskaa itsenäistä eikä vaurasta,
ku ois silmukka kaulas ja tosta vaa
tuoli voitaa vetää altas, koska vaan.
Yksityistä kaikki, pohjonen ostaa maan,
jos äänestätte väärin joudutaan kostamaan
mut vaalei pitää pitää. Me pysytään täs kannas,
eli lännen tyyliin luodaan illusioo kansanvallast.

[Kertsi]

Korkee aika lähtee hakee tota taistelu kuosii,
ku o vaa sekoillu ja maistellu vuosii,
mut se vaatis sitä, et sais vanhat likapyykit pestyy.
Helvetisti helpommin sanottu, ku tehty.
Korvaukset kasvaa ykstoist prossaa vuodessa,
mut se on näkymätönt niinku doupit suolessa.
No siks se unohtuu niin helposti juodessa.

Ei uudes uljaas pahoinvointi-suomessa,
nää meidän ongelmat paljo paina.
Tää on pimee puoli siis varjomaailma,
mis arvomailma on jengil vittu vähintäänki kieroutunu,
ja viihdeteollisuuteen vahvasti kietoutunu.
Nehän on fiksannu tänne mitä härskimpii läppii,
niiku tää vitun blingbling lippatukka räppi,
mis pojat on pelureita, naiset on huorii,
mikis hiphop henkisii kokoomusnuorii.

Työmaat

Viettäny päivii sisällä pääni,
ja vieny pitkälle päätelmi,
mut niit on vietävä viel vähän pidemmälle
päästävä kohti johtopäätöksi.

Taas joutuu jahtaamaan kelojaan,
jotka koettaa paeta ja piiloutuu.
Jotkut kipuaa ylös tavottamattomiin
samalla ku toiset maaperään kaivautuu.
Niin, eihän aina jaksas vaivautuu,
mut se on vähän niinku mun duunii ammentaa purosta,
ja aina yhtä katkeran sulosta
löytää jo unohtamaansa arpikudosta.
Kuulakärkikynällään sisäisen epäilijän
epäröimät keihästävä metsästäjä keräilijä
ei oo laakereillalepäilijätyyppi.

[Kertsi]

Viettäny päivii sisällä pääni,
ja vieny pitkälle päätelmi,
mut niit on vietävä viel vähän pidemmälle
päästävä kohti johtopäätöksi
Pitkii päivii sisällä pääni,
mut ei ne oo johtanu päätöksiin.
Urakka paisuu ja mutkistuu,
samal työmaa jatkaa kasvamistaan.

Arkistoist ettiny vaiettui tapauksii.
Suorittanu muistoille ruuminavauksii.
Sivuuttaen selväjärkisen selityksen,
ettiny yhteyttä välil kokemuksen
ja näkemyksen. Kokenu löytämisen

puhdistavan tuskan, ottanu aamuruskon
vastaan jälkeen pisimmänkin yön sysimustan.
Se antaa uskallusta ja voimii edetä.
Keskিপাকoisvoimaa uhmaten pyrin
sinne, mis lepää itseni ydin.
Yli siitä, mis masennus on syvin,
koska solmukohat sattuu niin hyvin.
Toisaalt kauniin mielensä kätköihin saattaa
kadota. Valuvat kellot ei herätä.
Vedenalasist luolastoist palattava
ajoissa pinnalle, siel on mun elämä.

[Kertsi]

Vapaa

Vapaa-ajattelijalle vapaus tarkoittaa
ettei mitään uskontoa kande lähtee harjottaa.
Sille vapaus meinaa, et näkee, mikä on fuulaa.
Nuorelle retkulle se meinas jotain muuta.
Aina setin jälkeen vapaa lähtee encoreen,
viikoks Tampereelle ryyppää ex tempore.
Onhan tyttöystävälläkin vapaus huolestuu,
mut ilman vaimoo tai muksuu on todellisest vastuust
vapaa, niinku se ikäloppu MC,
jonka peräs bakkärille teinitytöt änkee,
ja sukeltaa sukupuoliseikkailuihin.
Ei se oo kyenny viel sen vakavampiin deittailuihin.

Onks se vapaa?
Sitäks se meinaa, et on vapaa?

Vapaa meinas antiikin Ateenas
sitä, et sai osallistuu päätöksentekoon,
mut Helsingin Sodomas ja Gomorras
se on sitä, et voi jäädä laakereilleen ottaa lepoo.
Vapaus on eloo ilman paineit,
mis sängyst nouseminen vaatii nautintoaineit.
Iltapäivän aamukalja vapauttaa vapinast.
Kersat erehtyny luulee kaman vetoo kapinaks,
ja vapautunu, niinku rokkari joka uppoutuu
musiikin sijasta elämäntapaan.
Vapaa lintu rokkikukkoutuu
ennenkö pääsee lähellekään festarilavaa.

Onks se vapaa?
Sitäks se meinaa, et on vapaa?

Kesäl kuusysi vapaus meinas rakkaut ilman rajotuksii,
kasarille tultaes kauppasopimuksii.
Vapaakauppa-alueella tavaraa ja rahaa
voi liikutella, niinku maiden välis ei ois rajaa.
Näyttäs silt, et vapaa voi olla monel tapaa.
Sanan tarkka määritelmä mielipiteit jakaa.
Jotkut rajotukset ne vaan kuuluu ihmiselämään,
toisii keksii oma pää, ku kaikkee muutost pelätään

Vapaa!
Sitäks se meinaa, et on vapaa?
Ootsä vapaa?
Mitä se meinaa, et on vapaa?

Elina Salo (TAITEILIJANIMELTÄÄN ELI SOLANA)
ON JÄRVENPÄÄLÄINEN MUUSIKKO JA LYYRIKKO SEKÄ
SATUNNAINEN RUNOILIJA.

Tieteilijä

keksijä eteni metelist tiedemieheksi
pyörän loi loputtomaksi
lopulta lapsi soi, soi, soi
stemmoissa laulaa puhelin ja faksi

toimiiko ne laitteet kuitenkin
jos ei se toinen vastaakaan
punasena välkkyy valosaaste vaurion,
silti sokeit tuhansia kärkkyy
kintereillä on

lupasin jo hankkiutua eroon johdoista,
ajan vois kai oppii laskee kuun vaiheista
kun on välitetty enemmän taiteista, ainakin
tiiän
miltä uni näyttää

viimeistään tänään niin tehä alan
irrotan johdot seinästä, vannon valan
vedän itseni tästä kuin tuon narun hankalan

harmi kiristää kaulaa kun sä tahdot laulaa mut
ne sävelet sielun sen tuudittaa
kulta voi olla sulle vahvin magneetti, mut
metallin ei tarvii tietää mitä on anteeksi
kun vain kuparia suonissa virtaa
ei kudo eikä nikkaroi käsin pirtaa...
pienenä itse me leipoa saatiin
jäi keksit tieteilijän saaliiks

viimeistään tänään niin tehä alan
irrotan johdot seinästä, vannon valan
vedän itseni tästä kuin tuon narun hankalan

mitä enemmän omistaa, sitä enemmän täyttää
kaipuu enempään, se irvikuvan näyttää
kuinka voikaan kasvaa kokonaisen elinajan
vaikka kulkis koko elämänsä avojalan

tarkoitus ei ole että kaikki pitäis eritellä
parempi ku silee ja steriili
on rosonen ja hellä
kivempi käsitellä

maasta maadottuu
puusta pudottuu

haaveest haaste hahmottuu

Henkipatto

on niitä lähes sokeita
amputoituja jalkoja
ja niitä jotka vaan kuolee vanhuuteen

on niitä vitun hulluja
sellasia jotka tahtoo vaan alistaa
ja niitä jotka uskoo rakkauteen

aikuisia miehiä jotka pikkupoikien tavoin
ajaa kilpaa ja tekee hiekkakakkuja

ja omapäisiä naisia jotka koittaa
vetää periaatteel pummilla ilman et saa siit sakkoja

joo on aina niitä jotka odottaa
niitä jotka vaatii että
jokaisen on jotain oltava

ja niitä jotka välittää
viittii nähdä nätimmin ja
tietää ennestään ettei kaikkea enää voi korjata

oo on ihan hienoo olla matto
kaiken maailman kuvioo, se henkipatto

syöpäsairaita, alkoholisteja
psykoosissa poliiseja
karkuun juoksee kilometrejä

ja pikkulapsia aikuisen roolissa
loppuelämänsä vakavia kuin sodassa
seonneet sadistiset vanhukset

niitä joiden elämä voi olla hetken aikaa
toisten käsissä, sellaisten joiden kädet muulloin vapisee

ja niitä jotka silti ilahtuu
kun ystävä tuo tullessaan mielensä
mukaan joka kaikessa herkkyydessään vaan ulisee

hylkiöitä, multipersoonia,
erittäin talentteja, ja silloin tällöin
perinteisiä mulkkuja ja huoria

niitä jotka toisil pelailee
ja niitä jotka yksikseen kelailee
et oisko sittenkin liian naiivia siirtää niit vuoria

mutjoo, on ihan hienoo olla myös matto
on koukeroo ja kuvioo, se henkipatto
joo, on ihan hienoo olla myös matto
kaiken maailman kuvioo, se henkipatto

Pirun leikki

piru kun kanssasi leikkiin lähti

ei arvannut että puolessa välissä
odotti joku muu

sen raskaan päivän jälkeen ilta jatkuu
ilmas savun katkuu

sammuu hiipuu yötä kohden

auuu

piru kun kanssasi leikkiin lähti

luulitko et näit sen kasvot
näit sen salat, sen unta valvoit
mut antoiko katsoa sen silmiin

no on kai pirullakin henkensä
kuin vartijalla valansa
vielä viime hetkellä voi unohtaa ansansa

kenen taakse seisomaan
kerran asettuu
saa maistaa timanttei hopeaa
jos kultaan takertuu

sillä pirulla oli kädessään langanpätkä vain
sitä katsoi ilmein nauravain

oli miten vaan
et voi vastustaa
et silti kiinni saa, et kiinni sitä saa
varjoissa kasvonsa vaihtaa
on taas kuin kuka tahansa
ilman taikojaan

... piru kun kanssasi leikkiin lähti

(0~

kuunsirppi aurinko liekki

J Riskit (OIK. JUHA POTKA) ON HELSINKILÄINEN
ÄÄNISUUNNITTELIJA, RAP-ARTISTI JA LAVARUNOILIJAJ,
JONKA TUOTANTO EDUSTAA MONITAITEISUUTTA JA KAU-
PUNKIARJEN MYSTIIKKAA. J RISKITIN KUUSIOSAINEN
EP-KOKONAISUUS "VUORI" JULKAISTAAN OSA KERRAL-
LAAN VUODEN 2013 AIKANA. KS. [HTTP://JRISKIT.COM](http://JRISKIT.COM)

kuka mä oon laittamaan kellon tauluun
maailman yksiin kansiin, yhteen lauluun
tuhat tuntemusta, miljoona lajia
ja meil on vaivaiset viis aistia
totuudensiemeniä neonyltyipellos
likaisii kielii kyynikon sellos
Hei lopunajan filosofi tuu sielt alas!
me venataan sua tääl Arabianrannas
ilman kuvitelmii asioiden tilast
kuun heijastus katoa aamul veden pinnast
eikä yksikään ole siel uppoava laiva
joka kuljettais ennennäkemätöntä lastia
ja miks valittaa muille et sun pitäs
pitäs olla jossain muual kuin just täs
sil ovel on vaan yks vartija
hölmö, me voidaan olla kaikki vapaita
kiljuuks tarkotus kun se hukkuu egoon
hiipuuks valo sust kun katu tekoo
mikä etuoikeus elää ilman hätää
jokaisessa vuori eikä siin oo mitään mätää
lopussa ei ole mitään sanottavaa
sen sanominen on niin rauhottavaa
runoutta, niin kuin sen tunnen
hiljaisuutta, joka voittaa huutamisen
ota hetki, istu tähän alas
kato sivusta hulluutta mun kans
hitto, tää on niin paljon
joskus liikaa, vasten aikaa, mä valvon
suuri ihmeellinen
monimuotoinen
hauraat unelmat
maku niin suloinen

huominen epävarmaa
jokaises hetkes pysyvää rauhaa
voiks vastaus olla niin yksäri
juosta aina itsensä ympäri
kunnes oppii vihdoin hiljentymään
läsnäolosta kaikkeuden kiertymään
miten voi olla kokematta kauneutta
luonnon hidasta laupeutta
kuunsirppi, aurinko, liekki,
onnekas vahinko, dharman kieppi
asut mis asut kokemusta ei voi eriyttää
mielentila ympäristön värittää
puhelaulu rehellisintä
tää on sisäisen vuoren etsintä

.....
Open Mic:
lava on avoin!

Aura Nurmi

Ehei. Ei muuten toimi.

Mutta olin liian arka sanomaan sitä. Pidin rouhaisevalla bassoäänellä puhuvaa **Hertellin Harria** vielä liian suurena tulenkantajana piipittäkseni hänelle vastalauseeni.

Istuimme töölöläisessä kapakassa. Oli syksylle tyypillisen runollinen keli. Vettä satoi hiljalleen ja valomainokset opastivat kulkijaa. Kisahalli laiskotteli kadun toisella puolella.

Pyörittelimme uuden klubimme nimeä: Avoin mikki, Avoin mikrofoni, Open mic -klubi, Open Poetry -klubi... *Kiiski Open mic -klubi*.

Harrin suunnitelmana oli avata uusi runoklubi menestyneen Mascotin Poetry Jamin rinnalle, kun Töölön kalaravintola Kiiskestä ilmaistiin kiinnostusta.

Runoklubin ideana olisi asettaa mikrofoni keskelle pubia ja antaa yleisön tulla lausumaan omaa runouttaan, laulamaan omia kappaleitaan tai vaikka räppäämään. Melkein mikä tahansa kävisi, suosittua *spoken wordiä* unohtamatta, kunhan teksti olisi oma. Lisäksi ajattelimme liittää iltamaan pienimuotoisen – nyt jo ehkä pikkuisen glorifoidun – kilpailun.

Pidin ajatusta hillittömänä, uhkarohkeana ja pelottavana. Pikkuinen runosieluni huusi: EI HELVETISSÄ.

Saimme Sushi Togon sponsoroimaan voittajaa, toiselle ja kolmannelle jakaisimme Helsinki Poetry Connectionin tyylikästä kamatavaraa. Kaikki kuulosti niin lupaavalta, että ajauduin syvempään pessimismiin. Totuuden nimessä pelkäsin ajavamme tun-

nelmallisesta pubista sen vakioasiakkaat pakkoon.

Antakaas kun kerron lisää.

Kiiski Open mic -klubi syntyi siitä huomiosta, että Jamien open mic:stä oli tullut liian suosittu suhteessa sille varattuun aikaan. Oli hieraistava silmiään – lavan eteen syntyi aina jonoa, kun Harri sanoi yleisön olevan hyvä ja nouseman estradille. Moni ylitti suositellun ajan reippaasti kiihkeydessään ja hurmiossaan, monia jäi harmittamaan, kun Harri tuuppasi ystävällisesti selästä, ja jotkut esittivät sellaisia performansseja että huh heijaa. Tarve pelkästään yleisöä varten järjestettävälle tapahtumalle oli suuri.

Tulin Kiisken avajaisiltaan paksu runonippu kädessäni. Jos kukaan ei menisi esiintymään, niin minä ainakin voisin tempaista kunnan setin punakorvaisille kuuluteliijoille.

Seitsemän aikoihin pubissa oli vielä hiljaisinta. Sitten paikalle liukui muutama... neljäs ja viideskin... kunnes paikka oli tupaten täynnä. En edes mahtunut lausumaan vaikka olisin halunnut.

Kiisken open mic -klubi lähensi Helsinki Poetry Connectionia vielä enemmän niin kutsuttuun tavalliseen yleisöön. Eikä vain sen mahdollisuuden myötä, että jokainen lausuja sai olla tähti, vaan myös siksi, että monet Kiisken osallistuneet ovat nykyään mukana meidän toiminnassamme. Tunnette varmaan **Kasper Salosen?** Tämän hersyvä persoona juurtui ryhmittymäämme ensimmäisen Kiiski Open mic -klubin

myötä. Samoin legendaarinen sporakuski **Jarkko** (menee name-droppailuksi). Ja olenhan minäkin tullut mukaan toimintaan Poetry Jamien lopussa järjestettävän avoimen mikrofonin myötävaikutuksella.

Jotakin Kiisken hyvästä meiningistä kertoo sekin, että seuraavia lauseita, joita sain alkuaikoina kuulla suositussa Mascotin biljardibaarissa, ei ole esitetty:

”Kauan te aiotte vielä olla täällä?”

”Mä voisın tässä välissä kävästä kebabilla.”

”Onks teil räbäytystä?”

”Tuleeks täällä mitään musiikkia vai aiottekte vaan vetää *tätä*?”

Ja on, on meillä musiikkia, räbäytystäkin. Mutta kukaan ei ole tullut huutelemaan päälle. Kaikki ovat hyväksyneet meidän lauantaivalloituksemme. Ravintolan vakioäijät luikkivat mikrofonite-lineiden välistä vessaan kuin kujakissat. Lisäksi paikka on intiimi ja pieni, runou-

den herkkä vuoropuhelu ja intensiteetti kukkii, kun ujoimmankin ääni kantaa ovelle saakka.

Toki runous voi olla kyllästyttävääkin. Kuunteleminen vaatii keskittymistä. Joskus, mutta aika harvoin, esitys voi olla myös lievästi myötähäpeää herättävä.

Omaksi ongelmakseni on muodostunut se, etten voi olla koskaan varma, ovatko kaljanhakutaukoni väärin ajoitettuja. Kun kaikki ovat hiljaa ja kuuntelevat kilvan lavalle singahtaneita esiintyjä, on vähän tökeröä anteeksi anteeksi räks raah mä menisin nyt tästä sori sori sori.

Oikeasti ravintolamiljöö kyllä sallii myös keskustelun. Välillä saa ja pitää vähän bailatakin. Runoilijat eivät siitä loukkaannu, jos edes huomaavat. Niin jännittävä on se esiin astumisen hetki.

Minunkin on vaikeaa peitellä sitä intoa, joka kilpailusta syntyy, vaikka haluaisin tähdentää, että kisa on kisa, mutta sinä runosuu, sinä olet ilmiö.

Äsken, nyt ja – mitäs sit?

Helsinki Poetry Connection on toiminut jo sen verran ja sen verran menestyksekkäästi, että taaksepäin katselemiselle – nostalgisillekin sananpainoille – alkaa olla perusteita. Tämän osoittaa HPC:n perustaja **Harri Hertell** kirjoituksessaan.

Siispä nostalgisoin tässä minäkin, mutta toivoakseni asiapohjalta. Lopussa esitän kysymyksen: mitä seuraavaksi, HPC ja Suomen lavarunous?

Tutustuin Helsinki Poetry Connectioniin vuoden 2009 keväällä. Silloin mieleeni jäi lähinnä ujon charmantisti esiintynyt **Juho Nieminen**, jonka tunsin jo ennestään **Aukea.netistä** ja yliopistolta. Muut esiintyjät näyttäytyivät mielessäni ”joinakin räppäreinä”, joiden hermostunut, perustelematon uho ei oikein vakuuttanut.

Saman vuoden syksyllä osallistuin Poetry Slamin SM-karsintaan. Pääsimme Juhon kanssa Kotkan finaaliin asti. Siellä sain neljännen sijan. Muutamia kertoja esiinnyttyäni olisin siis pystynyt yhtäkkiä kertomaan ihmisille olevani Suomen neljänneksi paras lavarunoilija.

En kuitenkaan kokenut retostelulle kovinkaan suurta tarvetta, sillä tosiasia oli tämä: taso oli sekä Helsingin karsinnassa että varsinaisessa finaaliassa huono. Suurin osa runoilijoista oli ensi yrittäjiä, jotka olivat päässeet loppukilpailuun kai lähinnä siksi, ettei heidän kaupungissaan kukaan toinen ollut osallistunut karsintaan.

Omat runoni olivat ihan hauskoja, mutta eivät välttämättä kovin paljon siihen päälle. Esiinnyin esiintyäkseni, erinomai-

suuttani esitelläkseni. (Se ei ole huono syy esiintyä, mutta parempiakin on.)

Kuukausia kului, ja otin aina silloin tällöin osaa HPC:n eri tilaisuuksiin Kallion Café Mascotissa ja myöhemmin Töölön Vastarannan Kiiskan avomikeissä. Sympasin meininkiä, mutta pohjimmiltani en nauttinut iltamista kovinkaan paljon. Meininki oli hyvä, mutta en muista varsinaisesti vaikuttuneeni yhdestäkään esityksestä.

Helsinki Poetry Connection alkoi tulla minulle läheiseksi vasta tajuttuani, kuinka paljon itse asiassa haluankaan esiintyä. Ja tärkeämpänä: että minusta voisi itse asiassa jollain omintakeisella tavalla jopa *olla siihen*. Tärkeää tässä oli oivaltaa, että runonlausunnan ei tarvitse olla paperilta luettavaksi tarkoitettun runon kääntämistä ääneenluvuksi, vaan se voi olla jotain nimenomaan esitystilanteeseen tarkoitettua, jotain itseisarvoisesti esityksellistä.

Niinpä vasta viimeisen vuoden aikana olen alkanut saada kiinni siitä, mitä se voisi olla, kun juuri *minä esiinnyin*. Tästä saan kiittää HPC:tä. Ja tarkemmin: juuri Vastarannan Kiiskan open miceja.

Tästä syystä: open miceissa, kuten Poetry Jameissäkin, on aidosti tervetulleeksi toivottava ilmapiiri, eikä avoinna ole vain mikki vaan tunnelma, mielet, juontajan ja yleisön. Tämä on alettu viime aikoina eri tuuteista tunnustaa, mutta asia ansaitsee korostuksensa, sillä kyseessä ei todellakaan ole mikään itsestäänselvyys. Kaikki järjestykset, yhdistykset ja yhteisöt kyllä toittotta-

vat avoimuuttaan, mutta yleensä se on vain teoreettista. Pois voi sulkea niin monella tavalla.

Mutta HPC on auki. En keksi yhtäkään runoilijaa, joka ei todennäköisesti tuntisi itseään hyväksytyksi noustessaan lavalle.

Omalle esiintyjänkehitykselleni on ollut olennaista, että olen voinut rennosti vapautua jopa ylipäättään runonlausunnan ideasta. Se on vaatinut Kiiski Open Micin kaltaisen ympäristön, jossa kykyjään ja rajojaan voi testata. Esimerkiksi: viime kesänä päätin runojen luvun sijaan yksinkertaisesti kertoa yleisölle tarinan. Kyseessä oli eräs lyhytelokuvakäsikirjoitukseni, jonka toimitusta halusin testata kertomalla sen ikään kuin tosijuttuna elävälle yleisölle. Säestin esitystäni muutamilla häiriintyneillä kitara-näppäilyillä.

Viimeksi esitin Kiiskan open micissa räp-runon. Jonkinlainen paluu tai ainakin nyökkäys kohti HPC:n ”juuria” kai sekin.

HPC:n alkutaival on siis monella tapaa nousujohteinen – esiintyjien ja esitystenkin taso on noussut tasaisesti. Enää ei tarvitse hymähdellä vaivautuneesti, vaan saa aidosti häkeltyä, nauraa ja liikuttua. Siksi rohkeuden esittää seuraavan kysymyksen ja vieläpä yrittää hahmotella siihen jonkinlaista vastausta tai ainakin keskustelunavausta.

Kysymys kuuluu siis:

Mitäs sit?

Kuten jo mainitsin, HPC ja lavarunous ylipäättään on viime aikoina alkanut saada tunnustusta (**Luutiissa** juuri kehuttiin, **Parnassosakin**), ja yksimielisyys tuntuu kiteytyvän tähän: HPC:ssä parasta on nimenomaan se, että se on avannut ovet oi-

keasti kaikille esittää omia runojaan, omaa taidettaan. Että kun kutsu osallistumaan esitetään hyvin, siihen myös vastataan.

Se on aivan mahtavaa, enkä toivo sen koskaan muuttuvan.

Silti en voi olla toivomatta, että HPC kehittyisi tästä kohti yhteisöä, joka kannustaisi esiintyjä myös kehittymään yhä rohkeammin, tohdinko sanoa: kunnianhimoisemmin?

Suomen lavarunous yleensäkin kaipaa mielestäni enemmän esiintyjä, jotka vaativat itseltään joka kerta enemmän. Jotka eivät ole tyytyväisiä itseensä. Joille ei riitä se, että he ylipäättään uskaltavat esiintyä. Jotka nauhoittavat esityksiään ja katsovat ja kuuntelevat niitä ja miettivät, että tuon voisin tehdä vielä paremmin. Esiintyjä, jotka miettivät: voisinko lukea ilman paperiakin? Esiintyjä, jotka hakevat vaikutteita ulkomailta. Esiintyjä, jotka saavat muiden suut lokahtamaan auki ihmetyksestä: jos aion vielä joskus kehdata itse lavalle, minun pitää parantaa ja hurjasti.

Joo joo, stopstopstop, tiedän!

Äkkiseltään tämä tuntuisi olevan kovastikin ristiriidassa juuri sen avoimuuden ja kannustavuuden kanssa, joka HPC:ssä on parasta. Siksi haluan korostaa, ettei näiden näennäisen vastakkaisten puolien tarvitse sulkea toisiaan pois.

Sillä kunnianhimo, itsekritiikki ja loppumaton tyytymättömyys itseän ovat hyvän itsetunnon, hyvän taiteilijan merkkejä. Ja kokemuksesta tiedän, että sellaisia Helsinki Poetry Connectionin tilaisuuksissa esiintyy.

Joten eipä jäädä lillumaan tähän tyytyväisyytemme marinadiin. Uuniin vaan!

Minulle on suuri ilo, että Kiiski Open Micin ja Poetry Jamin kaltaisia klubeja järkkäillään Helsingissä. Siistiä, että on olemassa porukka, joita yhdistää yhteinen intohimo sanataiteeseen. Jos te ette tekisi sitä, se olisi tehtävä itse.

Terveisin,

Mia-Maria Ylöstalo

Spontaani lukuhetki

Kylmänä pakkasiltana päätin lähteä Poetry Jameihin Café Mascotiin. Olin kaamokseen nähden poikkeuksellisen avoimin mielin liikenteessä. Tulisihan siellä olemaan myös avoin mikki. Minulla ei ollut mitään valmista runoa, vaikka minulla oli palava halu saada lukea jotakin ääneen. Onneksi kannoin mukamani pientä mustaa kirjaa. Pyrin aina pitämään sitä mukamani, sillä skissailen siihen ajatuksiani, jos jokin riipii tai hiipii mieleeni.

Istuskelimme ystäväni kanssa baarijakkaroilla, sillä baari oli täynnä. Eräs vanha herra pyysi minua siirtymään, jotta hänkin mahtuisi viereemme istumaan. Suostuin hieman vastahakoisesti, sillä hän turvautui ulkonäköni kehumiseen avatakseen keskustelun.

Minä valikoin, yhdistin, yliviivasin ja korjasin materiaalia mustasta kirjasestani, kun minut keskeytti sama vanhempi mieshenkilö. Hän kysyi minulta kohteliaasti, aikoisinko minä lausua jotakin. Minä vastasin lyhyesti, etten tiennyt. Hän oli ihmeissään ja ihmetteli, miksi en tiennyt. Vastasin, ettei minulla ollut mukana yhtäkään runoa, johon olisin ollut tyytyväinen. Hän kannusti minua tekemään päätöksen äkkiä, sillä olisi hyvä esiintyä mahdollisimman pian, jotta ihmiset eivät ehtisi humaltua liikaa illan myötä. Hän meinasi, etteivät he kuuntelisi minua oman mölinänsä takaa. Katselin ympärilläni, mietin hetken ja totesin hänen olevan aivan oikeassa. Hän varmasti tarkoitti, ettei liika miettiminen kannata.

Minä sain rohkeutta kuin tyhjältä ja lähdin odottamaan vuoroani lavan viereen. Kun olin lausunut keskeneräisen runoni, sama mies istui edelleen samassa paikassa. Hän kiitti minua esityksestä. Hän

sanoi runoni olleen hieno ja monikerroksinen, toisin kuin muut sinä iltana lausutut runot. Hän kuitenkin moitti yleisöä ja pahoitteli, ettei ollut kuullut jokaista sanaani yleisen melun takia. Hän päätti tehdä saman tien lähtöä ja vihjasi, että kirjoittamalla tulee paremmaksi.

Minä tulkitsin hänen sanansa perustelluksi rakentavaksi kritiikiksi, pienellä kehulla höystettynä. Hänen puheensa olivat osuvia, sillä tiesin, etten sinä iltana pystynyt parempaan. Olin silti tyytyväinen, sillä tajusin saaneeni kannustusta. Mies oli motivoinut minua. Sitä hän kaiketi ajoikin takaa.

Päivä

herätettiin aamulla kahdesti
tai kolmesti neljästi viidesti
ensin piti soittaa puhelu virkailijoille
tarkistaa onko paperit pinossa,
väsyneenä kieltäydyin myöhään katson elokuvia
luotin naiivisti toivoon että onnistuu ja saan taas rahaa vaikka harvoin on rahaa
kuumuus minut keskeytti, ikkuna oli avattava
ampiaisen päästin sisään, se herätti minut kolmasti,
pelkäsin nousin silmät ummessa pienempää pelkäsin
olinhan itse pääni sisällä pienin
ollako järki pysyvää, ehtyykö järki samaten kuin luonnonvarat ja öljy
olen alkanut epäillä
olen hiljaa
pysyn vaiti tai olen vihainen
tunti kului äkkiä
keitin taas kahvia pyynnöstä termokseen
joka haisi teelle lauantaista vaikkei kellekään kelvannut

menimme autioon lapsuudenkotiisi kolmistaan
siellä oli lokakuisen kylmä vasta syyskuu
kolme tuolia kolme tyttöä kolme leivosta kolme desilitraa maitokahvia
poltimme tuolin jalan teillä oli onneksi takka
kylmyyteen, poltimme vanerilevyn puoliksi,
poltimme ja muoviasiamme
savuinen autio talo, meistä täyttyi
avasimme ikkunat,
ovet autioon mutta mitään ei päässyt sisään me olimme sisällä

Hei! Olen osallistunut open mic:iin kerran jos toisenkin, olen se pitkä keesipäinen jäbä, joka ei ikinä jaksanut nostaa keesiä pystyyn.

Dägä!

Jukka Eerikäinen

**Sata sanaa aan vallasta,
SAAGA ALKAA:**

sataa kaatamalla,
rannalla kajastaa

rannalla aavan takana kajastaa

ja makaan ravassa maassa,
annan ajan maljan raastaa taas sadat haavat hallan tapaan laavaan
palan – manalan mahtavat aasat avaavat hanat ja valavat raskaat vahvat
vahasaranat maan kamaraan

avaan rajat ja palaan vanhaan harhaan
samat rakkaat katalat rattaat sahaavat taas arastavan nahan patsaan jalasta

sataa, ja palan
saan valtaa, harmaata valtaa alla pahan maan
sala, varkaana, palavana ja valppaana
sakarot kasvavat vatsasta ja kaahaan alas,
ravaan alas, alas, alas saakka samaa rataa
ja vasta alhaalla tapaan raavaan sanansaattajan,
saman ajan karvaan maljan kantajan

kaadan kappaan palavaa rasvaa, raadan, saatan sataman lamaan, ahtaajat ja
lastaajat karkaavat
hakkaan vasaralla majakan valkaman takana maahan ja raahaan palat
sammalaavan taa
kavallan ja anastan ja tapan
ja samalla kannan albaa
vapahtaja armahtaa ja saatana karttaa salakavalaa varasta
valansa kaatajaa, raakaa, raskasta pakana-avataraa sadan sanansa vallassa,

pahan karman kalastajaa, lambdalla skaalaajaa,
balsapajan arkaa brahmaa, vakavaa dadadraamaa,
vajaan gramman faktaa kastanjalta saamansa datasaarnan kanssa, kabbalan
gammapaarmaa;

”antakaa kaljaa, saatana, alan krampata”, kajahtaa rafflaava mantra kapakassa
rahaa palaa, maksa parahtaa
kaks markkaa, kannan halvan kaljan alas; valssaan ja stanssaan ja tanssaan
vanha stara narkkaa taas madam partakarva vatsamakkaran kanssa: ”kamaan,
antakaa palaa!” – ja – ”aaaahhh, hah hah”
saan arvasta klaavan; taas vaaksa vaaraan ja alan sammaltaa
”antakaa makaan saran ja annan ja saaran ja jaanan kanssa, antakaa panna naarasta
takaa, maksan akasta sata taalaa!”
valssaan, tanssaan lambadaa ja salsaa marsalkan kanssa Atacaman pampalla ja
jatkan matkaa Saksaan,
kaarran Alabamasta kartan varassa Jaavaan, Jaavaan, Jaavaan, laavaan...

makaan darrassa, laatassa ja paskassa matalan vajan takana, sammal valtaa alaa
vanhalta radalta rannalla – sammallan
alkaa sarastaa

saatana saattaa vapahtajan valkamaan ja saartaa sataman salvallaan
kasaan atlaan mandalaan, kalmanharmaat raajat valahtavat saastasta saastaan
ajattara lataa vasamansa, maalaa vasamastaan salaman ja saattaa vaarnansa
matkaan

sanat palaavat taas, samat sata sanaa, samat saatanan sata sanaa sanansaattajalta

sarastaa
palaan Valhallasta, manalasta
saatanan kansan vallan alta
makaan saappaat jalassa ravassa

sarastaa, alan palata aan vallasta
saan alkaa saagan taas

am Anfang, saaga alkaa,
vapaana aan vallasta,

sataa,
sata sanaa rannassa kajastaa,
aa – alfa
ja

sataa kaatamalla

makaan ravassa maassa

en edelleen etene, en, kerkeen ehk een eteen

Bukowski sanoi, että runoluennat on sellaisia tapahtumia, missä lahjattomat ihmiset lukevat runojaan toisilleen ja kutsuvat itseään runoilijoiksi. Kuulostaa hyvältä, ajattelin ja kahlasin polvia myöten lumessa kohti Neljättä linjaa, missä HPC oli mainostanut järjestävänsä runoillan.

Ensimmäinen esiintyjä luki runoja i-padilta. Ainoa mitä muistan oli "hakakolme hakakolme hakakolme" (<3<3<3). En oikein saanut selvää, mitä se siellä keuhkosi. Sitten taisi käydä joku räppääjä riimittelemässä taustanauhan säestyksellä, se oli ihan leppoisan olosta. Sitten joku jäbä soitti kitaraa sekä huuliharppua ja lauloi keinutuolistia. Viimeisenä joku nätti tyttö soitti syntikkaa ja kähisi jazzia. Virallisia esiintyjiä seurasi avomikki-osuus, boheemin näköisiä hipsterivihvasureita loikki lavalle yksi toisensa jälkeen lukemaan pienistä vihoista ja papereista.

Vaikkei kaikki tekstit iskenytään, täytyy sanoa, että tykkään tästä meiningistä: jengi laittaa itsensä likoon. Itse vasta kaapista ulos tapahtaneena huomasin, että tekstien lukeminen/esittäminen on ihan eri juttu kuin niiden kirjoittaminen. Se tarjoaa mahdollisuuksia lukemattomiin nöyryytyksiin ja päättymättömille adrenaliini-tötsyille. Hyppää tuleen ja pala! pala! Pala!

Tomi Kiljunen

Hyväntekijä

Oli huono päivä,
väistelin feissareita
ja ajattelin Dalai-laman neuvoa:
*”jos et pysty hyvään,
vältä aiheuttamasta pahaa”*
ja tulin siihen tulokseen
että se on ihan sopiva veruke
ihmisten välttelyyn tänään

Toisinaan se on minun panokseni
maailmanrauhan edistämiseksi
en kannata mitään puoluetta,
poliitikkoo,
tai jääkiekkjoukkuetta
ja feissareille heti alkuun tiedoksi:
ei, ei kiinnosta ihmisoikeudet
eikä kiinnosta pitkittää
tätä hidastettua globaalia
junaonnettomuutta
tarvitaan vähän enemmän
kuin kymppi kuussa
vaientamaan omatuntoni ääni
pieni ihme, tai oikea resepti

Harpoin ja mietin maailman kurjuutta
romanikerjäläisiä
jotka repivät voimapihdeillä
kirkon kuparirakenteita,
epäonnistuneita itsemurhia,
puhelinkauppiaita,
tulehtuneita varpaankynsiä,
lista vain jatkui,
ja mietin

että ne ovat kaikki
sopivia verukkeita
ihmisten välttelyyn tänään
ja että minulle pitäisi myöntää
mitali tai Nobel tai jotain
mielummin kuin niille
irvokkaille virnuilijoille
jotka tekevät sisustusohjelmia
tai kirjoittavat horoskooppeja
tai suoltavat
sitä imelää hattaraa
mikä saa kenet tahansa
toivomaan pikaista päätöstä
tälle kaikelle

kotiin päästyäni
varmistin turvalukituksen kahdesti
vein roskapussin parvekkeelle
otin sukat pois jalasta
ja nukahdin

Rakkaustarina

vaihdan kiihdytyskaistalle
ja tähtään kohti sillan kaidetta
kipinät lentävät
ja kuuluu kirskuva ääni
kun metalli iskeytyy metalliin
lento on kaunis
kuin sinfonia
aika pysähtyy

sitoudun intohimolla tarinaan
teen aina omat stunttini
elämä on sikäli kuin jazzia
että se kuulostaa siedettävämmältä
vaikutuksen alla
ja sitä paitsi
ajankin paljon rennommin

ihmisen reaktiokyky on hidas
se toimii kuin robotti
luottaen totuttuun kaavaan
jos kaava vahingoittuu
seuraa ahdistus

jalankulkijoiden välitön reaktio
on syöksyä satunnaisiin suuntiin
kuuluu kirkumista
yritän valita väistäisinkö
vai yrittäisinkö ennätystä
mutta ilmassa ei voi ohjata

Kaupunki

Eteisen ovi aukeaa paniikkihäiriöön. Tartun ovenkahvaan, kättelen paholaista. Kallion universumi sammuvine tähtineen nielee minut sokeaan ryhtiinsä, joka kertoo että Helsinki on hikiotsainen uni jossa ryyppään ja naaraan. Katseeni on onni joka kyntää sen veriset kadut.

Baari on auki ja minä olen tuntematon. Tuntematon baari on auki ja minä olen tietoisuuden öykkäri, rakkauden tappelupukari. Olen toive, olen haave, olen loistokas aave! Vain aamuyön lokit repivät minut riekaleiksi kun en saanut naista.

Minä kerään pudonneita kolikoita, poisheitettyjä kahleita, ihmissuhteita.

Toisinaan otan raitiovaunun minneikinä. Siellä tyydyn toteamaan että elämä on upeaa ja palaan takaisin kaupunginosaani jossa tuulenpieksemät sielut elävät katuelämää, haalivat onnea loputtomilla ottajan käsillään nälkäänsä vihaten, vihaten, vihaten.

Näen roskasakin kermaa. Ne korjailevat pyöriään, eivät käy töissä, varastavat myymälöistä, valtaavat kaupungin öistä. Kaupunki on asukkaidensa summa, rakennusten henki ja hengettämyys, ihmisten hikinen kitka. Opiskelijat ja työssäkäyvät heteropariskunnat ovat sen veri jota kuljettaa pelko. Sen hyytymistä syrjäytyneet kuninkaat eivät käy äänestämässä.

Tässä paikassa henki ja politiikka repii kahtia. Vie ojasta katuojaan ja kaupan roskikselta taivaaseen josta portsari tönii raatelevan ekstaasin kautta läpi pysyvyydentunteen joka sylkäisee minut yksinäisyyteen, autioon taloon, jonka elämännarkkarit lopunalun kitaroineen ja puhallinsoittimiseen soittavat korvaani toivon ja ihmetyksen erikoisia säveliä. Lupasit ihmeen kaupunki!

Jussi-Pekka (Jiipee) Uusitalo. Kuvaukseksi sanoisin,
että olen kuin O-P Uusitalo, mutta vielä hontelompi ja karvaisempi.

Pyhä maa

NYT
sytytetään syksyn liekit

NYT
kuolleet hautaavat toisiansa

NYT
laulunijat johdattavat

NYT
pyhää maata matkustamme

NYT
kumotaan kiljukannu

NYT
satahaarainen sarvikruunu

tajukangas, mielentarha,
omamme tahdomme takaisin,
tajukangas, mielentarha,
valloitamme sen takaisin!

Arboretum

Korvissamme korkeana
kristallikallojen kilinä
helmihampaiden helinä
suonten kultaisten kumina
valitukset vaskikielten

aivojemme autereessa
ukkostulppaanin unia

silmissämme siintelevät
sähisevät sähkön virrat
vesipatsaat paljastetut
myrskypilvet myllertävät
aurionkukkien pimennys

aivojemme autereessa
ukkostulppaanin unia

tuoksut tulvivat uniimme
kieloina kipinöivinä
kiehuvina gerberoina
salkoruusujen savuna
utuna unikkopenkin

aivojemme autereessa
ukkostulppaanin unia

Luonto

Kun tunnen hetken tulleen
menen metsään kuollakseni
tumman kuusikon kupeessa,
taivaan avoimen alla.

Katsomaan lentää kottaraiset
nukkujaa sammalsängyllänsä.
Pikkueläimet pian tulevat,
metsän pörröiset piipertäjät.

Silloin silmän päästäni syö siili,
myyrät mylläävät kallossani,
iloisena kettuäiti
repii lihani lapsillensa.

Pihlajista pikkulinnut
nahkaani nokkimaan tulevat,
hilpeänä hiiriperhe
nakertaa sormien nivelet.

Pomppiessaan pikku peurat
luurankoni levittävät,
muurahaisten murkinaksi,
leinikkien lannoitteeksi.

Silloin luokseni saapuu luonto,
esiäiti ensimmäinen!
Havurastat hiuksinansa
lausuu luonnotar minulle:

”Kiertokulkuun kulkee kaikki,
takaisin vihreään syliini.”

Hampaani kaikki kuusikossa
hymynä loistavat hänelle.

Riippuvuus

Viime vuosien teknisten kehityksien, mullistuksien ja maailman jatkuvan tiivistymisen myötä lähes kaikki maailman tieto on saatavilla taskukokoisena. Tämän tiedon tulva voidaan päästää irti vain lyhyen näppäilyn ja parin kosketuksen avulla – ja kaikki on lähempänä kuin koskaan. Tämä vallan tunne ja loppumaton läheisyys kaikkeen ovat huumanneet ihmisen, joka ei ollut valmis tällaiseen, sillä riippuvuuden merkit näkyvät toistuvasti.

Paljastavin seikka on näennäinen tarpeen tunne, tai enemmänkin jonkin puuttumisen tunne. Lyhyinkin välimatka ulkosalla ilman ”sitä” tuntuu sietämättömältä: sormia kutittaa, vatsan pohjassa kaikuu syvä tyhjiys ja mieltä vainoaa etäinen hätä. Jotkut kestävät, toisilla menee kolmisen röökiä ratikkaa odotellessa, tosin päivä päivältä näkee enemmän ihmisiä joita ei seuraa savu, vaan heitä johtavat älypuhelimet halki katujen ja ihmismassojen. Ystävien ja läheisten seurakaan ei vie huomiota tältä sielua kaivertelevalta tunteelta: ”Voisinks mä nopeasti kattoo mun sähköpostin?”, ”Onks tääl partsia?”. Tietoriippuvaiset ovat onnekkaita tupakoitsijoihin nähden, sillä sisätila ei ole rajoitus eikä paheesi vaaranna suhdetta vuokraisännän kanssa. Se puolituntinen helveti joka tunnetaan nimellä bussimatka ei olekaan niin paha, kun wlanin siivittämänä voi päästä taivasiin, kun saa tietää, että Henna oli todella ahkera tänään ja että Pasi heräsi tosi myöhään. Samalla voit kätevästi päivittää kuinka raastava ja haiseva tämä bussimatka on, mitä tyhmää sun takana istuvat oikein höpöttävät. Tämä riippuvuus on siis vielä kaksisuuntainen: ei riitä että olet vastaanottamassa, vaan on kauhea tarve myös jakaa tietoa, helpottaa muiden janoa.

Toinen riippuvuuden merkki on kun pahe vaikuttaa muuhun elämään. ”Sara jumittaa töissä”, ”Pekan piti saada proggis kasaan, mutta ei ole kun on kiinni fesessä”. Myös terveys kärsii, varsinkin unenpuute on yleinen vaiva. En taida olla ainut, joka on tiistaina aamuyhden aikoihin ajatellut ”vielä pari youtube-klippiä, kello

on sopivasti varttia vaille silloin”. Välillä ei edes huomaa mitä on tekemässä kuten silloin, kun tulee tajuihinsa sillä hetkellä kun kassatyttö ojentaa uuden askin ja vaihtorahat, tai kun kahvikuppi koskettaa huulia.

Jälleen hyvä riippuvuuden merkki: laadulla ei ole loppujen lopuksi väliä. He, jotka ovat kaivelleet tuhkakuppia pitkien tumppien perässä, saadaksean sätkätäytettä, tietävät mistä puhun. Tosiaan, kyseessä ei tarvitse ollan tietoa maailmanpolitiikasta, kaunokirjallisuutta tai lähimmäisten ihmissuhdeasioista, vaan kahvinkeitteilypäivitykset, keltaiset lööpit ja naurunappulat riittävät halun tyydyttämiseen. Jos nitkut käyvät pahoiksi, niin kärsimättömin käsin voi tarttua vieressä roikkuvaan Metro-lehteen. Pahinta on, jos uusia päivityksiä ei ole ollenkaan: turhautuneisuus, avuttomuus, ärsyyntyneisyys ja kaipuu valtaavat meidät. Varmaan tiedätte miltä tuntuu kun nettiyhteys katkeaa?

Mutta mikä on tämän vertailun pointti, miksi jatkan sitä vaahoamista siitä että facebook on saatanasta ja iphone turmelee sielumme?

Koska ensimmäinen askel parantumisessa on ongelman myöntäminen.

Nimeni on Nalle, ja minulla on ongelma.

#1

legendaarisen läpinäkyvä
oli teippi

sitä päin saattoi
kävellä ja tuntea

törmänneensä raikkaaseen ilmaan
mehevään otsikkoon

älymystökin tirskei ja oli teippiin tarttuessaan pakahtua onnesta
kaikki meni kuin aalloilla

liimapintansa teippi säilytti ja oli joustava ja kesti
kuin trampoliinin kalvo

mutta tarvittaessa teippi katkesi täsmälleen
siitä mistä toivoin

ei milloinkaan teipinpää olisi hylkinyt peukalonkynttäni
parhaimmillaan teippi toimi

kuin taivaan suuri rauha ja se ilahdutti minua ja ilmeeni
taisi valaista tietäni

kuka olikaan keksinyt makeuttaa teipin

suklaalla ja mansikoilla: kun käärin teippiä
haljenneen suuni ympäri

pienet huuleni kiittelivät kuin konvehtipaperi
tai kuin paratiisi

tai kuin suolakurkku

teippi oli tosi
eleganssi

2

Autella keittiössä.

Antaa aplodit naapurille, joka kiipeää ostoskassit käsissä kahdeksanteen kerrokseen.

Siunata katolta hypännyt.

Askarrella paperista enkeleitä.

Liittää yhteen työ- ja perhe-elämän vaatimukset.

Kertoa lapsille ettei taistelua ole voitettu.

Suukotella maidossa kelluvia hiutaleita.

Olla kaikki vaimonsa valokuvat.

Etsiä taloa jossa saa pitää koiria ja huutaa portaisa.

Etsiä vanhaa rakkautta tulevista rakkauksista.

Ryömiä takaisin sideharsoon ja nukahtaa.

Lisätä nestettä pissapoikaan että

linnut lentäisivät kirkaammin.

On how a snowman loved me once

They sleep in a shelter of wind and of ice
Leaned towards a shimmering light
'The winter was cold... Now, waters return the ground:
A forest is as lonely as the trees within...'

If time was to be repeated
Just to find love in the sea
Then everything else would be
Inexistent

'Sleep slowly upon the glacial ground
My white lips can't find the furnace to burn'

'When winter will toss a blanket onto our limbs
we'll lower our voice to whisper a storm of comforting
thoughts'

...and I'll touch your eyes with my eyes, your lips with mine
Until you'll turn to water and drown me in a dream'

'Sleep, sleep
Let's sleep under the snow
The animals will hear our laughter shaking the air...'
There is no time to tell the time
Or time to be repeated
A flat line in the universe
Is where all lovers find their feast

... Olen **Juhana Henrikki Harju**. Tuntomerkit: punatuk-
... kainen, viikset ja parta, nousee usein lavalle open miceissa.

Rakoileva Helsinki

Kapinaa on näyttäytyä paskaisissa kengissä
lauantai-iltana Le Bonkin jonossa
tai likaisella tukalla Korjaamon bakkärillä
tai jonottaa Beeffiin samettihousujen
perse revenneenä

Kaikki tuollainen käy kapinasta,
sillä minä tulin nähneeksi kaupunkiketun
ryystävän kolmosen toisensa perään ja ankan
tarjoavan Fernet Brancan fisushottina
vanhalle elämänkumppanilleen

Kun Kampin aamussa lakaisukoneet
pauhaten putsaavat paskaista toria
yö jatkuu vieläkin Pengerkadulla
jatkoilla soi toivebiisi toivebiisin perään
tunnelma yltää kliimaksiin
sammumisen turvallisuus kämpän lämpimässä
patjalle tyhjän punkkupullon viereen

Siitä heräät syömään aamupäivän darrapizzaa
pian tasoittavat tuopit kimallellen pubin pöydällä
päivältä turhan kiireen ryöstävät
ja toisaalle jää yhteiskunta odotuksineen

Minä olen **Pentti Koskelo**, se vanhin,
paksuin, harmaapartaisin ja leveälierisin.

Rapistuneen rap

*(Esitetään rap-rytmiä mukailten nuotin vierestä,
ei kuitenkaan niin läheltä että nuotti pelästyy)*

Eipä tarvitse tärinästä kuoleman pelossa:
kun joka aamu on ihme, jos on vielä elossa.
Ei ole syytä häpeissään kulkea
jos sepalusta ei huomaakaan sulkea
sitten on vasta aika lääkäriä tavata
jos sitä ensin ei muistakaan avata.
Iloja ei tarvitse kaivella syvältä
suoli jos toimii niin tuntuu se hyvältä, jou!

Oi muori muori, kun hapsias kampaat
juomalasista noukin mun hampaat
niin kuin ennen mä puren sua niskaan
vielä kerran pois housuni viskaan.

Elämässä on paljon hyviäkin puolia
aina ei tunneta pelkkiä huolia
kun eturauhanen ei kestä juomaakaan
ei peräpukamia juuri huomaakaan.
Ei enää tarvitse olla niin nopea
kun on hampaissa kulta ja ohimoilla hopea,
on niittejä luissa ja lyijyä polvissa
mutta optiot kaikki on tallella holvissa.
Muuten on elämä niin mukava ja sievä,
vaikka harmittaa joskus se karkailu lievä, jou!

Oi muori muori, kun hapsias kampaat
juomalasista noukin mun hampaat
niin kuin ennen mä puren sua niskaan
vielä kerran pois housuni viskaan.

Edithin puutarha

Luulin pinnan alla jotain piilevän
kanssakulkijan kauniin kertomatta jättävän.
Todellisuus kuiski toista tarinaa
kun salaperäisin huulin kysymykset väitteen muodon saa.

Karataan kauas
tehdään aidat
hiljaisuuteen uinutaan.
Luodaan uusi valtakunta Edithin puutarhaan.

Pahinta on, arvelen
se kuinka itseäs kohtelet.
Kuljet perässä aaveiden
muiden jälkiä seuraillen.
Vaan juoksu kohti mitä lie,
haudan rauhaa kukaties,
tulee kerran päätökseen,
eikä luita lämmitä aarre suurinkaan.

Karataan kauas
tehdään aidat
hiljaisuuteen uinutaan.
Luodaan uusi valtakunta Edithin puutarhaan.

Lähdetään heti,
jätetään koti
kuin meitä ei ois ollutkaan.
Luodaan uusi valtakunta Edithin puutarhaan.

Säkkipimeä sävel

Mailleni mennä täytyy
levolle laskea. Ruojeni,
häpeä tuskainen; se nauru
kuinka korkeaa tavoittelin.
Mitä olemmekaan enää
tämäkö se on, kun sanat rikki puhutaan;
pakotetaan pahoittelemaan.

Hiljaisin hetkesi tämä
ajaa pois luotas itsesikin.
Totuus huokaa näin ja elämä
kivun valokeilaan asettaa.

Sen sinäkin tiedät
sinut perille kannoin.
Viisauden hylkäsimme sillä vuorella
turhuuden itseni annoin
ja turhuudesta tulimme, tavalle antauduimme.
Taivas alla, yllä miekka kaksiteräinen

Eikö ehjän ja riekaleisen
tuolla puolen keidas kajasta?

Aikojen päästä, tai kenties jo tänään
alkaa tuulet puhaltamaan, pinta väreilemään
Tyhjiys tämä kasvaa, alleen meidät peittää
eikä mitään, saati ketään,
kipuun turhaan enää jää.

Irtiotto

Juhon porukoilta auto lainaan
perjantaina sit suoraan koulusta
nokka kohti tamperetta

pari yötä hotellin lakanoissa ;)
ajateltiin käydä ikeassa
kierrellä vähän kaupungilla
leffassa ja sitä rataa
en edes tiedä mitä siellä pyörii
oon avoin ihan kaikelle!

haluan ainaki uuden maton
pyyhkeitä ja kynttilöitä
koskikeskuksen raxissa
on sairaan hyvät chicken wingsit

ei mitään erityistä
mutta silti niin ihanaa!
vapauttavaa päästä jonnekin!

Ruohonjuuret

haaveilen järjestäväni tapahtuman
museoviraston suojelemassa kohteessa

kerätä yhteen suvaitsevaisia, vapaita sieluja
jotka aidosti murehtivat utopian murentumista
kuinka globaali kurinpitokoneisto, markkinatalous
pamputtaa sitä taukoamatta turpaan

rentoa musisointia, polkupyöräpaja
tarjolla dyykattu vegaaninen juhla-ateria
keskustelua squattauksesta
suunnitteilla olevasta hippikommunista

miettiä mahdollisuuksia järjestää tempaus
jossa eduskuntatalon edessä poltetaan kannabista
tai vastustetaan raaka-aineiden ottamista maasta

näyttää filmejä mielipidevangeista
jotka uhrasivat raskaasti
mutta säilyttivät mielensä palon

ja kun porkkanasoppa höyryää
falafeleja hypistellään hoitamattomin kynsin
räjäytän koko paskan taivaisiin

skanska rakentaa siihen talon
jossa ihmiset viihtyy
ja josta on hyötyä

Erilaiselta tutulta

Miksi nyt edes lähtisin,
tyhjälle aukiolle, autiolle maalle, saarelle,
ei kenenkään millekään,
mitään tekemään, väsäämään, väijymään?
Tuleeko kukaan koskaan,
onko se jo minun?
Saanko pitää sen,
omistaa, kutistaa, puristaa, alistaa ja latistaa,
mä tahdon vain omistaa.

Joskus muistan
samaa biisiä kuunnellessani
saavuttaneeni samat tunteet.
Eri aikoina,
eri ihmisiin sekoittanut, kerännyt ja erottanut,
roskiin heittänyt.
Kyllästytyäni uuden kanssa,
sama maistuu, kuulostaa ja haisee erilaiselta,
silti samalta, ainakin tutulta.

#1

ei muuta sanottavaa
kuin se äskenen

eli olet loistava
tai nyt tulee

se varsinainen
pyytämäsi

eli ihana

otetaanko aurinkoa
ei oikeastaan
tarvitse

sinä heität
ylleni varjon

se riittää

#2

jonkinlainen
ennakoiva
ikävä

kun istun
nyt vierelläsi

sanomattakin
selvää
tai

oikeastaan
päivänselvää

kaikkein
mieluiten sinua
ikävöin näin

ilman mitään
turhia
välimatkoja

#3

kuka väitti
ettei Suomessa
osata small talkia?

sehän onnistuu
näköjään aivan
loistavasti

karaokebiisien
välillä

sitä paitsi osattiinhan
täällä renessanssiaikana
syödä sivistyneesti

ruohoa ja kaarnaa

Sissiviljelyä

Löysit joutomaani
heitteille jätetyt pientareet
nuo käyttämättömät saarekkeet
hoitamattomat katvealueet

Paikoin kaivoit ja diggasit
vaivoja säästämättä tallasit
pehmeään multaan upotit
näppylähanskaiset kourasi

Maaksi minä halusin tulla
kaivaa kanssasi yön
salaista peltoamme viljellä
tehdä alla taivaan työt

Bobby Aron blues

Bobby Aro
mennyt on pois
viel' kun kuulla sen laulun vois
”Täkytiukat mimmit menomekoissaan”

Bobby Aro
mennyt on pois

Veera Aalto. Muusikko, jolle syntyy runoutta laulujen ohessa. Spoken word -esityksiä HPC:n tapahtumissa ja open micoissa syksystä 2010 lähtien.

<http://aaltoveera.blogspot.fi/>

Syvänmeren yksinäisyys

Ainoat valonpilkahdukset saalistajakaloilta, hirviömäisiltä pedoilta, jotka toimii itsekkäämmistä motiiveista kuin minä itse. Syväjäinen kylmyys meinaa turruttaa sydämen, jäädyttää tunteet ja pitää pään kylmänä. Liiankin.

Jos menetän empatiakyvyn, muutunko yhtä tyhjäksi? Lopetanko elämisen vain säilyäkseni hengissä? Pidätänkö hengitystä ja toivon viimeiseen asti, vai päästänkö irti ja hukutan sieluni jääpaloihin?

Syvältä syvemmälle. Vaikeuksista ongelmiin, hankaluuksista harmiin, konfliktista dilemmaan. Särystä kipuun ja kivusta takaisin tunteisiin. Voisitko laittaa mutkin pois päältä samalla kun suljet itsesi?

Henkesi, kuin aave, vaeltelee sydämeni autiomaalla etsien keidasta vain sammuttaakseen janonsa. Kangastuksen sokaisemana annan auringon polttaa sydämeeni reikiä, jotta vesi pääsee virtaamaan.

Uskaltaa enemmän kuin pelkää

Haluan ottaa kiinni takertumatta
Pysyä mukana roikkumatta
Olla liekeissä loppuun palamatta
Tulessa, tuulessakaan sammumatta

Uskallatko heittäytyä?
Mikä on liian riskiä?
Onko uhkarohkeus rohkeutta
vai itsekeskeisyyden sokeutta?

Mitä elämä on,
jos ei hetkiä täynnä
Joihin tarttua,
jolloin muistaa elävänsä.
Ei aikataulutettuu
Joka hetki on tässä
Elät hetkessä
aina kun vain
olet läsnä.

#1

Olivat lähettäneet sinut apteekista luokseni.
Heiltä kun on runolääkkeiden myynti kielletty.
Lääkäri oli määrännyt sinulle kohtuurunoja.
Ne auttavat hyväksymään mahdollisuuksien rajallisuuden.

Kirjoitin sinulle kolme säettä reseptin mukaan:
yhden nauruun räjähtämisen ehkäisemiseen,
toisen raivon hillitsemiseen ja
kolmannen itkuun purskahtamisen kuristamiseen.

Tässä, veloituksetta:

kuu on kuu
puu on puu
luu on luu

#2

olin siipiivaillenkel
enkel enkel enkel

olin sarviivaillenkel
enkel enkel enkel

otsan käteen painan
sileä sileä sileä

selässä tunnen kutinan
kyhmyn kyhmyn kyhmyn

sielua siitä silitän
enkel kajo valon

My Tongue

I'm more used to using my fingers.
The joy of all ten of them
finding a rhythm on the keyboard
that does not make music.
The bureaucratic rhythm,
laborious rhythm, artistic rhythm, joyous rhythm,
rhythm, rhythm, hymn,
gym of the mind and the shy why-why-why
and the ten fingers – yes.

But this time I've come here to use my tongue.
My tongue,
it speaks English high and Japanese even higher,
it eventually learned to make the German H – when you say Aachen.
My tongue is calm and stingy;
it's a tongue on a nation that speaks while inhaling. (Oh yes we did.)
It's a tongue of nation that will rather bite it than join the Anglophone bolstering,
marketing, targeting, plastering, shameless swing. [Excuse us.]
My tongue is here to own me and join me in everything
from joking to drinking to kissing
to spitting to splitting metaphorical hairs and brushing teeth afterwords.
My tongue is here to hold me together, hold me close – to friends and enemies,
to give me mercy and freedom to define me and my neighbors,
to challenge me to say DA with the right intonation,
to help me shout in the face of injustice
and to keep calm till the right moment to stand up,
to fuck up and yes to shut up often and a lot.
My tongue is a shot – of cold air and clean thoughts.
It's thoughts of places from past lives and upcoming adventures.
It's a recollection of thoughts how my immigrant forefathers found their way to
US and back.
Why I'm glad they went and came,
of how this was just translated from Finnish,

why it never works
and of why looking for your mother tongue is like swimming back to those
months before you could walk
and all you could do is stand up from the middle of the room and start running.
To hit rock bottom and come to the conclusion that you live and die with it.
All that you are on the tip of your tongue, just about to drop.
Please go and lick.

Vaihdelaatikko

Kaupunkini taivasta halkovat raitiokiskot.

Hakaniemen torilla kuski huutaa seuraavalle naiselle: ”Kun ei ehi, niin ei ehi”,
ja isänpäivänä tavallisetkin sedät saavat hetken ohjata lapsiaan.

Täällä ovat kulkeneet helvetillisen helteiset kolme kesää, yksi pitkä talvi ja sitkein
flunssa.

Hoidan ne chilillä ja rommilla.

Tositteeksi saan vähenevät rahat, pienenevät neliöt.

Uskoisiko kukaan, jos tietäisi isäpappani joskus kaapanneen yhden Turun
ratikoista?

Silloin kun niitä vielä oli. Ennen Ruotsiin karkaamista ja Kaliforniaa.

Jälkikäteen katsottuna kukaan ei kulje kiskoilla.

Viekkat veljekset matadori ja Pyhä Yrjö

oi señorita Juanita!
vain kauniiden kukkiesi vuoksi
matadori ahdistaa härkää
hän työntää miekkansa sen sydämeen
jotta sen henki siirtyisi häneen
kun salaa sitruunan tuoksuisessa yössä
hiivitte yhdessä vuoteeseen

Ateenan taksit

elämä on kuin Ateenan taksit
olet kartalla ehkä kaksi korttelia
tai niin kuin lento-onnettomuus
ensin on ihan nastaa
tunnelma kohoaa kaiken aikaa
ja nätit naiset tuovat sulle konjakkia
sitten kaikki alkaa edetä hiukan liian nopeasti

Ritarihuone

työhuoneen ikkunasta
ilokseni huomaa
tiaisten pesinnän onnistuneen
jo neljän pienen piiperön pää
pöntön reiästä pilkistää
kunnes Virtanen taas koputtaa
”herra toimitusjohtaja
herra toimitusjohtaja
löysin ne puuttuvat kumilenkit”
”esimerkillistä, Virtanen
esimerkillistä”
mutta mistä
meidän rekrytointiosastomme
näitä puuttuvia lenkkejä löytää?

⋮

Jälkisanat

Lavamanifesti: kokeellisuutta vai törmäyskokeita?

Aikomukseni oli aloittaa tämä kirjoitus lauseella: ”Yksi 2000-luvun toistetuimmista jakolinjoista hahmottuu kokeellisen runouden ja matalan kynnyksen kapakkarunouden välille.” Minussa heräsi kuitenkin epäily, onko kaikki vain oman mieleni paranoidia kuvitelmaa? Onko mitään tällaista vedenjakajaa?

Tutkin Poesian julkaisemaa *Vastakaanon* (2011), jonka alaotsikkona on *Suomalaisen kokeellinen runous 2000–2010*. Teoksessa on mukana liki 50 kirjoittajaa – kuten myös tässä Lava-antologiassa – ja kuitenkin vain ani harvat nimet toistuvat (näkyvimmin Teemu Manninen, jolta löytyy molemmista kirjoista sekä esseitä että runoja).

Tämän antologian toimitusvaiheen alussa emme suinkaan halunneet välttää runoilijoita, jotka on jo esitelty Vastakaanonissa. Tunnen monia kirjan kirjoittajista henkilökohtaisesti, mutta jotenkin vain eri tyypit nousivat esiin tätä teosta koottaessa. Metodiin ja kirjalliseen makuun pohjautuvia sosiaalisia klikkejä muodostuu, vaikka rajaitoja ei kukaan tarkoituksellisesti rakentaisi. Haluan puhua suuni puhtaaksi, siinä toivossaan, että kärjekkäiden asenteiden lausuminen ääneen purkaisi ennakkoluuloja ja rohkaisisi keskusteluun.

Ehkä käsitteistä johtuen on vaikea huomata, millä tavoin myös lavarunous harjoittaa *poettista tutkimusta*. Joka kerta kun runoutta luetaan ääneen, syntyy sosiaalinen koelaboratorio. Erilaisten esiintyjien runotekniikat asettuvat rinnakkain, yleisö reagoi; varmat virnuilevat ja epävarmat koettelevat siipiään, äänihuulet värisevät.

Väitän, että lavarunouden ”kokeilut” ovat milteipä tehokkaampia, koska kyse ei ole pelkästä nojatuoliantropologiasta, vaan altistumisesta empiiriselle testille. Runon ja satunnaisen yleisön kohtaaminen on herkullinen riski. Lavalla teksti ei riitä, tarvitaan myös tulkintaa. Tulkinta on helpompaa, jos tekstinsä kanssa on valmis tekemään työtä. Sitä kautta esiintyminen pakottaa itsetutkiskeluun ja jatkuvaan tason parantamiseen.

Lausueessaan ääneen omaa runoa saattaa yllättyä yleisön ennalta arvaamattomasta reaktiosta tai havahtua pahanmakuisiin sanoihin ja rytmillisiin kömpelyyksiin kohdissa, joita paperilla vain ihaili. Kun puhuminen jännittää, jokainen turha sana todella tuntuu ylipyyhkimisen arvoiselta.

Ennen esitystä tai viimeistään sen jälkeen tekstinsä haluaa viedä uudelle levelille: ottaa kynän ja editoida. Elävä runous opettaa ennen kaikkea kuuntelemaan korvaa, mutta se helpottaa myös vaikeiden päätösten tekemistä. Yleisö toimii eräänlaisena intuitiivisena ateljeekriitikkona: jos jokin lause tökkii, niin tee sille jotain tai heitä menemään. Toisinaan yleisön sumusta astuu esiin myös yksittäisiä ihmisiä, jotka kertovat mistä he tykkäsivät ja mistä eivät.

Ihmisiä kannattaa kuunnella, vaikka he eivät olisi maistereita tai päättämässä kirjallisuuspalkinnoista.

Livetapahtumat ovat kokeellisia myös yleisön näkökulmasta. Niissä oppii nopeasti tunnustelemaan omaa makuaan. HPC:n ilmaiset tapahtumat ovatkin tarjontansa

runsaudessa jotain kaukaista sukua ruotsinlaivan buffetille, sillä erotuksella että kaikkea tulee maistettua eikä jälkikäteen ole läheskään niin paha ähky.

Runoilijoissa on eroja, eikä muutamien lehtiarvostelujen tai takakansitekstien perusteella välttämättä löydä sitä itselleen sopivinta. Kriitikothan kaikki sitä paitsi vain puhuvat ”omasta äänestä” määrittelemättä mitä se tällä kertaa mahtaa tarkoittaa. (Kun kaikilla on oma ääni, onko enää kenelläkään?)

Runouden tavoittaminen on henkilökohtainen kokemus, ja siksi keskittynyt kuunteleminen liippaa läheltä sokkotreffejä: itse ei voi tajuta mitä kaveri oikein näkee siinä ihme hyypiössä, mutta sitten kun sopiva kummajainen osuu omalle kohdalle, viehtymystä ei voi poistaa tai peitellä.

Itselleni ”samaistuttavuus” ja ”samalla aallonpituudelle oleminen” ovat tärkeitä asioita, vaikka etabloituneet ja tärkeät runoilijat niitä helposti vähäksyvätkin. Ilmiön psykologisempi selittäminen menee ilkeäksi: palkitut poeetat eivät mielellään tunnusta subjektiivisuuden valtaa arvioissa, koska silloinhan heidän paremmuutensa vähenisi mielipidekysymykseksi. (Kateellisen puhetta, totta kai. :D)

Olen ollut mukana *poetry slam* -kuvioissa kymmenisen vuotta, ja viimeiset neljä vuotta tuntamaani runokenttää on dominoinut Helsinki Poetry Connection. Vuosien varrella olen kohdannut paljon vähättelevää ja suorastaan pelokasta asennetta avantgardistien sekä oldschool-runopuristien suunnalta. Ymmärrän, että lavarunous on helppo nähdä riman alentamisena ja populistisena suurten yleisöjen mielistelynä, joka johtaa runouden pinnallistumiseen ja nopeiden nokkeluuksien lisääntymiseen. Joku voi myös olla herkkä pakenemaan paikalta, jos joutuu tuntemaan myötähäpeää amatöörien kömpelyydestä.

Jos paikalle kuitenkin jaksaa tulla myös toistamiseen, saattaa nähdä kuinka edellisen kerran ensikertalainen on koonnut itsensä eikä enää sönkötä, ainakaan yhtä pahasti kuin ennen. Yleisön ylivoimainen enemmistö on empaattista ja osaa myös ilmaista sen taputuksilla ja muilla myönteisillä taustäänillä.

Immanenssi ja *empiirisuus* eivät ole ainoita seikkoja, jotka tuovat lavarunouteen kokeellisuutta. Kaikkia postmoderneja runokeinoja ei ole mahdollista esittää ääneen, ilman että jotain katoaisi, mutta esimerkiksi *flarf-runous* on usein sellaisenaan valmista lavamateriaalia. **Teemu Mannisen** ja **Tytti Heikkisen** roolirunoissa jaottelut *ylevän* ja *yleistajuisen* välillä eivät päde: runot ovat jokapäiväisyydessään kokeellisia ja tunnistettavuudessaan yllättäviä.

Hyvät roolirunot laajenevat helposti näyttämötaiteeksi. Esittäjän äänensävyistä riippuu, onko sama teksti hauskan ironisen pilkkaruno vai herkkä otos nykyihmisen tilasta.

Suomalaiset ovat aina olleet ahkeria kirjoittamaan runoja. Monet heistä myös haluavat tulla kuulluiksi (jotkut *kuuluisiksi*, mikä on eri asia). Lavarunous on avannut monta porttia, jotka ovat olleet suljettuina vuosikymmeniä. Kustantamot eivät enää pitkiin aikoihin ole tarjonneet palautetta hylätyistä käsikirjoituksista, eikä kilpailuissakaan yleensä selviä, mistä syystä tuomarit eivät ihastuneet ihan samalla tavoin kuin paras kaveri tai oma heila.

Lavalle uskaltamisen esteenä saattaa olla pelko siitä, ettei olekaan paras ja rakastetuin – mutta vasta reaktioille ja palautteelle altistumisen jälkeen voi saada realistisen käsityksen omista vahvuuksistaan ja heikkouksistaan. Tämä itsetutkiskeluvaihe saattaa kokeellisessa runoudessa jäädä kokonaan väliin, jos vain julkaisee runojaan lehdissä, jonka toimituskuntaan itse kuu-

luu, eikä joudu kohtaamaan erimielisyyttä – tai mikä vielä pahempaa: laimeaa yleisöreaktiota.

Kokeilut tapahtuvat suhteessa traditioon, joten niiden arvon ymmärtäminen saattaa edellyttää runollista oppineisuutta. Kritiikin voi torjua vetoamalla siihen, ettei toinen ole perehtynyt lajiin ja siksi hänellä ei ole pätevyyttä. On myös vaikea kritisoida jotakin sen jälkeen, jos ymmärtää olevansa yksi harvoista, joka kykenee ymmärtämään kirjoittajan monet viittaukset. Vaikean ymmärtäminen herättää miellyttäviä tunteita, minkä jälkeen on vaikeampi olla kriittinen.

Sopivan ankaran ja rakentavan palautteen antaminen on taitolaji, jota mielestäni ei nykyään kylliksi arvosteta. (Meillä saisi olla enemmän eturivin kriitikoita, ja kriitikkien kirjoittamista pitäisi tukea kuten muitakin kirjallisuudenlajeja.) Live-tapahtumat hieman korjaavat tilannetta, koska asenteet ja tunnereaktiot tulevat näkyviksi eleinä, ilmeinä ja äännähdyksinä – sekä mahdollisesti epäaitona tai aitona imarteluna.

Kollegoiden kesken voi käydä niin, ettei muilla ole pokkaa kasvatusten sanoa, jos kokeilu on tuottanut laimeita tuloksia.

Suuri yleisö on tässä suhteessa vilpittömämpi: se nauraa väärässä kohdassa ja alkaa pian hölistä päälle, jos ei tajua jutun jujua.

Monen vuosikymmenen ajan runouden akateemisuus ja teoriasidonnaisuus on lisännyt suuren yleisön epäluottamusta. On selvää, että monet pitävät runoutta vaikeana ja elitistisenä, ja tämä ennakoasenne estää heitä tutustumasta edes ensimmäiseen kirjaan. Runous on vaikeaa pitkälti siksi, että se pakenee määritelmiä, jotka nekin aikanaan syntyivät vastamääritelmänä jollekin, minkä sitä ennen ajateltiin määrittävän runoutta.

Harva runokirja lähtee perustavalla tavalla alusta, ensin konntaamisen ja sitten kävelemisen kautta, jotta se sopsi vasta-

alkajalle. Pikemminkin runokirja lentää ja huhuilee korkealta, pyörii kuin raketti. Mutta kun lavalle astuu 20 satunnaista runoilijaa, näemme koko inhimillisen tarinan kaaren ja löydämme taatusti jotain, mikä tuntuu omalta.

Runouden julkaisijat ja kriitikot ovat työssään jo leipääntyneet tiettyyn normaali-diskurssiin ja tahtovat uutta ja erilaista, *kovempaa kamaa*. Etäisyys tavallisen ja poeettisen kommunikaation välillä on liian suuri, jotta sitä ylittäisi yhdellä loikalla.

Lavarunous päästää valloilleen kaiken mahdollisen kielellisen puuhastelun, joten se tarjoaa paljon enemmän kiinteää jalsijaa sekalaiselle kuulijakunnalle. Runopuulaakin, *Runoraati*-ohjelman ja avointen runoklubien suurin ansio onkin ehkä siinä, että ne saattavat palauttaa luottamuksen lajiin. Ne viestivät, että runous ei vain pakene, se haluaa myös tulla vastaan. Jos kaikkea ei ymmärrä, niin ainakin jotakin – ja jos kaveri ymmärsi paremmin, ehkä se johtui siitä, ettei itse tullut kuunneltua kovin tarkasti. Seuraavalla kerralla täytyy olla skarppina.

Omalla kohdallani esiintyminen on vähä vähältä vienyt pois alkuaikojen valtaisan jännityksen, mutta lisäksi se on opettanut minua kuuntelemaan. Jossakin vaiheessa huomasin, etten kyennyt ollenkaan keskittymään muiden esityksiin, jos olin itse tulossa pian vuoroon. Mietin vain omaa esitystäni – tai yritin olla miettimättä, sama tulos.

Vasta kun halusin kehittyä kuuntelijana, pääsin eroon myös turhasta oman olemukseni vatvomisesta. Runouden kuunteleminen vaatii läsnäoloa, ja juuri siksi kuuntelemisen kautta voi hetkeksi unohtaa teoreettisen kankeutensa. Toisen esitystä ei voi kelata taaksepäin, eikä palata edelliselle riville, joten täytyy elää siinä hetkessä.

Siinä on jo aika paljon zenia kaltaiseleni omiin teorioihinsa takertuvalle, muissa maailmoissa leijailevalle nörtille.

Elämäni tärkein tapahtuma

Hieman yli neljä vuotta sitten järjestin luultavasti elämäni tärkeimmän tapahtuman. Kyseessä oli Helsinki Poetry Connection -kollektiivin ensimmäiset sessiot, vaikka silloin en sitä vielä tiennyt (eikä tuota nimeäkään ollut edes olemassa). Luulin järjestäväni yhden uniikin runoillan, mutta toisin kävi.

Tässä kirjoituksessa yritän palata siihen, mikä sai minut kutsumaankourallisen nuoria sanataiteilijoita esiintymään töölöläiseen korttelikapakkaan. Ehkä myös tämän kirjoituksen kautta ymmärrän itsekin paremmin, miksi teen sitä edelleen ja miksi niin monet ovat tapahtumistamme löytäneet kotisataman runoilleen, ainakin illaksi kerrallaan.

Kaikki alkoi luultavasti siitä, kun alasteikäisenä aloin bommata ja tehdä graffiteja. Tärisevät kädet pimeillä kujilla, kannujen metalliset tuoksut, raitiovaunujen hampaiden kiristelyt mutkissa ja läikikäiksi muuttuneet tennissukat tarjosivat jännittävän maailman, johon paeta elämän kurjia tosiasioita. Kotona oli epätasaista ja vanhemmat olivat eroamassa. Laman vaikutukset tuntuivat edelleen lähes kaikissa perheissä. Noihin aikoihin tekemäni harakanvarpaat olivat tapa kapinoida kotona ja kaikkialla muuallakin vallitsevaa epätasapainoa vastaan, purkaa vihaani ja kertoa omista tunteistani luovallakin tavalla. Se oli myös tapa saada kunnioitusta muilta.

Minusta ei koskaan tullut graffititaiteilijaa, mutta luultavasti ilman sen aikaisia sketsivihkoja en olisi koskaan alkanut

Harri Hertell

kirjoittaa runoja. Uusia heittotyylejä harjoitellessani vihkoihini alkoi ilmestyä kuin itsestään erilaisia mietelauseita ja angstisia runonpätkiä. Ihailin **Basquiatia**. Hän oli graffititaiteilija, taidemaalari ja eräänlainen katujen runoilija. Minun runoni olivat tuolloin tietysti vain pastisseja muiden kirjoittajien tekeleistä, mutta laajensin koko ajan tuntemustani lukemalla. Ravasin kirjastoissa ja yritin imeä mahdollisimman paljon runoutta itseeni. Erityisesti kotimainen runous kiinnosti minua. **Pentti Saarikosken** ja **Teemu Hirvilammen** kaltaisten runoilijoiden myötä bommailuharrastukseni alkoi jäädä taka-alalle. He olivat katuuskottavia ilman tussejakin.

Kirjoittamisesta tuli minulle yhä luontevampi ilmaisumuoto. Ystäväni eivät kuitenkaan olleet erityisen kiinnostuneita sanataiteesta. Tappeleminen, ryppääminen ja tyttöjen pokailu oli paljon jännittävämpää. Joskus humalaisina iltoina luin kuitenkin kavereille tekstejäni eikä kukaan pilkannut tai nauranut, kaikki taisivat olla lähinnä yllättyneitä.

Ensimmäisen kerran esitin julkisesti runojani paikallisessa pubissa. Ravintoloitsija oli sanoittaja Junnu Vainion poika ja hän innostui kuultuaan, että kapakassa istuu nuori runoilijan alku. Hän pyysi minua lukemaan tekstejäni ja niinpä otin mikrofonin käteeni.

Runoni käsitelivät jo silloin samoja aiheita kuin nytkin. Yritin etsiä epäkohtia yhteiskunnasta ja kuvailin rajuakin kaupunkielämää, sellaista jota olimme kaverie-

ni kanssa eläneet ja nähneet. Laman ankeat kokemukset näkyivät teksteissä.

Nurkkapöydän raksaäjät huutelivat, että minulla on helvetin monotoninen ääni. Ystäväni ilmoittivat ystävällisesti, että he repivät kaverusten päät irti, jos eivät ole väliittömästi hiljaa. Tulikaste tuli hoidettua, ja selvisin siitä mielestäni hyvin, ainakin hengissä. Kaveritkin puolustivat runoutta!

Pian minussa alkoi kyteä ajatus kaupungista, joka olisi täynnä hämyisiä kuppiloita ja niissä olisi ilta toisensa perään kiinnostavia runosessioita. Runoilijat ja räppärit kokoontuisivat esittämään tekstejään, ja joka ilta löytyisi uusia kykyjä.

Aloin seurata Helsingin runokenttää ja kävin toisinaan mm. Nuoren Voiman Liiton ja Nihil Interitin tilaisuuksissa. Mikään näkemäni ei kuitenkaan vastannut sitä visiota, mikä minulla oli. Tapahtumat olivat ihan kiinnostavia, mutta suurin syy pettymykseeni oli ehkä se, etten kokenut tilaisuuksia tarpeeksi avoimiksi. Minusta niissä vallitsi sisäänpäin kääntynyt ilmapiiri. Toisinaan myös runous oli liian älykäästä makuuni. Olivatko tapahtumat sitten oikeasti pienen sisäpiirin tilaisuuksia vai olinko vain liian ujo ottamaan kontaktia keneenkään, siitä voi olla montaa mieltä.

Kävin katsomassa useiden runoilijoiden esiintymisiä ja joskus parin tuopin rohkaisemana uskaltauduin jopa juttelemaankin heidän kanssaan. Runoilijat itse olivat harvoin pettymyksiä, mutta tapahtumista puuttui bileiden tuntu. Missä olivat kaikki kaltaiseni nuoret? Missä olivat ne kundit, jotka olivat kasvaneet pussikaljapuistoissa ja Beltonin tuoksuisilla kujilla? Tapahtumissa esiintyivät samat, jo tunnetut runoilijat.

En koskaan nähnyt ikäisteni lausuvan tilaisuuksissa tekstejään, eikä siihen tarjottu edes mahdollisuutta, se oli ainakin kokemukseni. Tietäkseni kukaan ei järjestänyt

open mic -runoiltoja Helsingissä tai muuallakaan Suomessa.

Jossakin vaiheessa matkaa tutuistuin amerikkalaiseen *Def Poetry Jameihin* ja lätäkön sillä puolen jo vuosikymmeniä vaikuttaneeseen *spoken word* -kulttuuriin. **Gil Scott-Heron** oli loistava ja mikä funk siinä musiikissa olikaan! **Saul Williams** oli tietysti myös nerokas pitkien paperikääröjensä kera. Olin koko pienen ikäni kuunnellut rap-musiikkia, mutta *spoken wordista* en tiennyt paljoakaan.

Kun lopulta suomalainenkin rap-kulttuuri nousi kellareista yleisön tietoisuuteen, antauduin lopullisesti. Joukossa oli jopa nerokkaita kielenkäyttäjiä, runoilijoita biittien kera! Avaimen ensimmäinen levy oli merkittävä tapaus: siinä oli jotain niin voimakasta, ettei yksikään poliitikko olisi voinut hiljentää sen sanomaa. Sama pätee mielestäni edelleen **Asan** tuotantoon. Odottelin vielä aikani ja toivoin, että joku alkaisi järjestää klubia, joka yhdistäisi runouden, rap-lyriikan ja älykkään stand upin, mutta turhaan.

Mielessäni ei ollut käynytäkään, että voisin itse yrittää järjestää sellaisen illan.

Hain opiskelemaan kulttuurituotantoa, kaiketi postinjakajan pestini oli vituttanut jo liian pitkään. Pääsykoehaastattelussa menin sanomaan, että haluaisin tehdä Suomen parhaimman runofestivaalin, jossa yhdistyisi kaikki se, josta jo aiemmin olin haaveillut. Vastaus ilmeisesti kiinnosti lehcoreita, ja aloin pian saada oppia siitä, kuinka tapahtumia todella järjestetään, mitä on tuottaminen.

Mielestäni koulussa kaikki opiskelijakollegat olivat paljon minua kokeneempia, joten minunkin täytyi itse järjestää tapahtuma. Se avoin, riehakas runoilto, joka ottaisi tavallisen sanataiteesta kiinnostuneen (ja kiinnostumattomankin) kansalaisen huomioon. Aloin etsiä ”Poetry Slam -hen-

kiseen” tapahtumaan esiintyjä. Siinä tulisi olemaan rap-kulttuuria mukana, mahdollisesti poliittista stand upia ja ennen kaikkea nuoria runoilijoita! Halusin tapahtumaan myös hiomattomia esiintyjä, epäkypsiäkin – julkaisemattomia, kunnianhimoisia tyyppejä, joilta vain puuttui oma arena.

Olisiko se runoutta, räppiä vai mitä, sen saisi yleisö itse päättää.

Epävarmuuteeni sain poetry slam -konkarilta **Jouni Tossavaiselta** apua. Hän kannusti minua, antoi vinkkejä ja tarjosi joitakin yhteystietoja. Olen siitä edelleen kovin kiittollinen. Sain lopulta kerättyä rohkeuteni ja sovin päivämäärän töölöläisen olutravintolan kanssa.

Kaksi kuukautta minua jännitti niin, etten iltaisin tahtonut saada unta. Pyörin Punavuorenkadun kämpässäni ja polttelin tupakkaa ikkunassa. Mietin miten kaikki tulisi menemään. En tuntenut esiintyjistä entuudestaan kuin yhden. Juontajaa ei tilaisuuteen ollut, joten päätin hoitaa senkin itse. Maksoin omasta pussistani jopa esiintyjille palkkoja. Vaatimaton äänentoisto tuotiin silloisen bändimme treeni-kämpältä.

Ensimmäisessä illassa väkeä oli lopulta paikalla yli sata henkeä. Heistä yli puolet olivat ystäviäni ja loput varmaankin esiintyjien ystäviä. Open mikkiin tuli yksi ihminen, **Suvi Valkonen**. Nyt tilaisuuksissa on hyvinä iltoina väkeä yli tuplasti enemmän.

Nykyisestä yleisöstä en tuntenut ensimmäisen tapahtuman aikaan luultavasti ketään. Tänä päivänä jokaisessa open micissä on yli kymmenen esiintyjää, toisinaan lähemmäs kolmekymmentä. Olemme tehneet yhden runolevyn, järjestäneet ja esiintyneet tuntuvasti yli 200:ssa tapahtumassa, julkaisseet kaksi runokirjaa, olleet esillä melkein kaikissa mahdollisissa medioissa, enkä näe mikä meidät enää voisi pysäyttää.

Uusia kiinnostavia ihmisiä ottaa minuun jatkuvasti yhteyttä ja tulee open mikkeihin esiintymään. Toisinaan meistä tulee jopa ystäviä. Olen löytänyt ympärilleni mielettömän tiimin upeita runoilijoita ja ennen kaikkea fantastisia ihmisiä. Ilman tuota ensimmäistä runoiltaa en olisi varmasti ollut Tampereella puusaunassa, jonka ovi oli tehty räsymatoista. En olisi nukkunut useiden tuntemattomien ihmisten kodeissa keikkamatkoilla ja saanut silti tuntea olevani kotona. Ilman runoutta en olisi ollut Porissa juomassa olutta irkkupubissa ja hoiperellut kebablaatikko kainalossa hotelliin nukkumaan. Ilman HPC:tä en olisi ollut Turussa lukuisia kertoja nukkumassa kaverin nurkissa ja tavannut paikallisia konkareita Monkissa ja Hunterissa. En olisi varmaankaan käynyt samoissa määrin kirjamessuilla enkä kirjoittanut junassa runoja tuleva vaimo vierelläni. Ilman lyriikkaa en olisi istunut NVL:n toimiston tyttöjen kanssa lukuisia kertoja juomassa kahvia ja juttelemassa niitä näitä. Ilman spoken wordia en olisi juossut kumiankkojen perässä Tokoinrannassa muovipistooli kädessä. Ilman sanataidetta en olisi istunut juomassa olutta kotikuppilassa ja kuullut tarinaa viininpunaisesta samettitakista. Ilman rohkeutta en olisi saanut kaikkia niitä uskomattomia kokemuksia, joita runous on minulle jo nyt tarjonnut.

Oliko siis tuo ensimmäinen ilta merkilinen jossakin suuremmassa mittakaavassa? En tiedä, eikä sillä ole oikeastaan mitään väliä. Onko kotimaisen runouden kenttä muuttunut tuon tapahtuman jälkeen? Siihenkin on vaikea vastata. Tärkeää minulle on se, että olen saanut löytää valtavasti kiinnostavia, lahjakkaita ja aitoja ihmisiä ympärilleni. Minulla on nyt niitä ystäviä, joita kipeästi kaipasin silloin, kun terrorisoimme toisten ystäviensä kanssa katuja kaljapäisämme. Niihin aikoihin kirjoitin Lauttasaaren yhteiskoulun kirjastossa erääseen

runokirjaan, että kannattaa suoraan siirtyä tästä paskasta kunnon kamaan. Lue Melleriä, lue Hirvilammea, lue Bukowskia, lue Saarikoskea! Mitään ei kannata häpeillä. Ei nyt eikä tulevaisuudessa. Täytyy olla ylpeä ja nöyrä samaan aikaan. Ehkä sillä reseptillä saadaan vielä jatkossakin kokea upeita hetkiä hienojen ihmisten ja monipuolisen sanataiteen parissa.

Kiitos runous, kiitos Helsinki Poetry Connection!

